

**MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČESKÉ
REPUBLIKY**

OPERAČNÍ PROGRAM ZAMĚSTNANOST 2014-2020

verze 31. říjen 2013

Úvod.....	5
1. Strategie pro příspěvek operačního programu ke Strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.....	6
1.1 Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb ČR v oblasti rozvoje lidských zdrojů	6
1.2 Relevantní národní strategie identifikující výzvy a rozvojové potřeby	24
1.2.1 Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020	24
1.2.2 Strategický rámec rozvoje E-governmentu 2014+	26
1.2.3 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	27
1.2.4 Relevantní resortní dokumenty.....	27
1.3 Národní program reforem	30
1.3.1 Cíle v Národním Programu reforem.....	30
1.3.2 Relevantní potřeby a reformní opatření identifikované v Národním programu reforem	31
1.4 Vybrané dokumenty a doporučení na evropské úrovni	34
1.4.1 Relevantní doporučení Rady	34
1.4.2 Stanovisko útvarů Komise k vývoji v oblasti Dohody o partnerství a programů v ČR pro období 2014–2020.....	35
1.5 Zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit	36
1.6 Zdůvodnění finančních alokací.....	40
2 Popis prioritních os	45
2.1 Prioritní osa 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	45
2.1.1 Investiční priorita 1 Prioritní osy 1.....	45
2.1.2 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.1 a očekávané výsledky	45
2.1.3 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.1	47
2.1.4 Investiční priorita 2 Prioritní osy 1.....	50
2.1.5 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.2 a očekávané výsledky	50
2.1.6 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.2	51
2.1.7 Investiční priorita 3 Prioritní osy 1.....	54
2.1.8 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.3 a očekávané výsledky	54
2.1.9 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.3	55
2.1.10 Investiční priorita 4 Prioritní osy 1.....	59
2.1.11 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.4 a očekávané výsledky	59
2.1.12 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.4	60
2.1.13 Investiční priorita 5 Prioritní osy 1.....	64
2.1.14 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.5 a očekávané výsledky	64
2.1.15 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.5	65
2.1.16 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 1.....	67
2.1.17 Milníky implementace prioritní osy 1.....	68
2.1.18 Kategorizace intervencí prioritní osy 1.....	69
2.1.19 Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců).....	69
2.2 Prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou	70
2.2.1 Investiční priority a specifické cíle	70
2.2.2 Investiční priorita 1 Prioritní osy 2.....	70
2.2.3 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 2.1 a očekávané výsledky	70
2.2.4 Podporované aktivity v rámci investiční priority 2.1	73

2.2.5	Investiční priorita 2 Prioritní osy 2.....	79
2.2.6	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 2.2 a očekávané výsledky	79
2.2.7	Podporované aktivity v rámci investiční priority 2.2	82
2.2.8	Investiční priorita 3 Prioritní osy 2.....	87
2.2.9	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 2.3 a očekávané výsledky	87
2.2.10	Podporované aktivity v rámci investiční priority 2.3	88
2.2.11	Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 2.....	91
2.2.12	Milníky implementace prioritní osy 2.....	91
2.2.13	Kategorizace intervencí prioritní osy 2.....	92
2.2.14	Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců).....	92
2.3	Prioritní osa 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce.....	93
2.3.1	Specifické cíle a očekávané výsledky.....	95
2.3.2	Podporované aktivity	98
2.3.3	Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 3.....	102
2.3.4	Milníky implementace prioritní osy 3.....	102
2.3.5	Kategorizace intervencí prioritní osy 3.....	102
2.3.6	Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců).....	103
2.4	Prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa	104
2.4.1	Investiční priorita 1 Prioritní osy 4.....	104
2.4.2	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 4.1 a očekávané výsledky	104
2.4.3	Podporované aktivity v rámci investiční priority 4.1	106
2.4.4	Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 4.....	109
2.4.5	Milníky implementace prioritní osy 4.....	110
2.4.6	Kategorizace intervencí prioritní osy 4.....	110
2.4.7	Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců).....	110
2.5	Prioritní osa 5 Technická pomoc	111
2.5.1	Specifické cíle a očekávané výsledky.....	111
2.5.2	Podporované aktivity	112
2.5.3	Specifické indikátory výstupu	113
2.5.4	Kategorizace intervencí prioritní osy 5.....	113
3	Finanční rámec 2014-2020	114
4	Integrovaný přístup k územnímu rozvoji.....	118
4.1	Přístup k využití komunitně vedeného místního rozvoje	119
4.2	Přístup k využití Integrovaných územních investic.....	120
4.3	Opatření pro meziregionální a nadnárodní aktivity	121
4.4	Plánované intervence ve prospěch makro-regionálních strategií	121
4.5	Přístup k využití Integrovaných plánů rozvoje území	121
5	Specifické potřeby území zasažených chudobou a vyloučením, se zvláštním ohledem na vyloučené komunity	124
6	Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními nebo demografickými problémy	127
7	Úřady a orgány zodpovědné za řízení, kontrolu a audit a role relevantních partnerů ..	128
7.1	Určení „povinných“ subjektů – Řídící orgán, Certifikační orgán, Auditní orgán.....	128
7.2	Popis aktivit pro zapojení partnerů do přípravy a provádění OP	128
7.2.1	Globální granty.....	129

7.2.2	Posilování kapacit sociálních partnerů a NNO	129
8	Koordinace mezi fondy, mezi EZFRV, ENRF a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a s EIB	131
8.1	Koordinace s jinými Evropskými strukturálními a investičními fondy	131
8.1.1	Popis koordinačních mechanismů s ostatními OP ESIF	133
8.2	Koordinace s ostatními nástroji EU.....	134
8.3	Koordinace OPZ s národními nástroji podpory	136
8.4	Koordinace OPZ s EIB	136
9	Předběžné podmínky (Ex-ante kondicionality)	137
10	Snižování administrativní zátěže pro příjemce	155
11	Horizontální témata.....	157
11.1	Popis specifických aktivit na ochranu životního prostředí, změny klimatu	157
11.2	Popis specifických aktivit na rovné příležitosti a nediskriminaci.....	157
11.3	Popis příspěvku k rovnosti žen a mužů	158

ÚVOD

Operační program Zaměstnanost (OPZ) vymezuje priority pro podporu zaměstnanosti, sociálního začleňování a efektivní veřejné správy z Evropského sociálního fondu v období 2014-2020. OPZ je vypracován zejména ve vazbě na Dohodu o partnerství, která vymezuje priority České republiky pro podporu z Evropských strukturálních a investičních fondů v období 2014-2020, a další klíčové strategické dokumenty (národní i evropské), které jsou uvedeny dále. Řídicím orgánem operačního programu Zaměstnanost je na základě usnesení vlády č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Operační program vymezuje čtyři základní věcné prioritní osy, které pokrývají problematiku podpory zaměstnanosti, rovných příležitostí žen a mužů, adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování a boje s chudobou, zefektivnění veřejné správy a veřejných služeb a podpory mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy.

S ohledem na způsobilost výdajů financovaných z Evropského sociálního fondu podporuje OPZ intervence nehmotného charakteru.

Operační program Zaměstnanost byl vypracován ve vazbě na požadavky relevantní legislativy EU, konkrétně Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 (dále jen „obecné nařízení“) a Nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006 (dále jen „nařízení o Evropském sociálním fondu“).

Struktura, názvy kapitol programu a rozsah uváděných informací jsou dány Vzorem a pokyny Evropské komise pro obsah operačního programu.

1. STRATEGIE PRO PŘÍSPĚVEK OPERAČNÍHO PROGRAMU KE STRATEGII UNIE ZAMĚŘENÉ NA INTELIGENTNÍ A UDRŽITELNÝ RŮST PODPORUJÍCÍ SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ A DOSAŽENÍ HOSPODÁŘSKÉ, SOCIÁLNÍ A ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI

Strategie operačního programu Zaměstnanost vychází primárně ze strategie obsažené v Dohodě o partnerství a plně respektuje základní strategické dokumenty ČR, kterými jsou vzhledem k obsahovému zaměření OPZ zejména: Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020, Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014-2020, Strategie Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby, Národní program reforem ČR, Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017, Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století, Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011-2015, Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytované v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti, Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018 a vybrané resortní dokumenty: Koncepce politiky zaměstnanosti 2013 – 2020 a Dlouhodobá vize MPSV pro oblast sociálního začleňování.

Zohledněny jsou dále relevantní dokumenty EU: Sdělení Komise, „**Evropa 2020**, Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ KOM(2010) 2020 ze dne 3. března 2010, Sdělení Komise „**Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa: evropský příspěvek k plné zaměstnanosti**“, KOM(2010) 682 ze dne 23. listopadu 2010, Sdělení Komise „**Mládež v pohybu**, Iniciativa zaměřená na rozvinutí potenciálu mladých lidí, aby mohla Evropa růst rozumným a udržitelným způsobem, ze kterého budou mít prospěch všichni“, KOM(2010) 477 ze dne 15. září 2010, Sdělení Komise „**Evropská platforma pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení: evropský rámec pro sociální a územní soudržnost**“, KOM(2010) 758 ze dne 16. prosince 2010, Sdělení Komise „**Digitální agenda pro Evropu**“ KOM(2010) 245 ze dne 26. srpna 2010, **Doporučení Rady EU k Národním programům reforem České republiky na roky 2011-2013**, Doporučení Rady EU ze dne 22. dubna 2013 **o zavedení záruk pro mladé**, (2013/C 120/01) a dále Zelená kniha Zlepšení duševního zdraví obyvatelstva: Na cestě ke strategii duševního zdraví pro Evropskou unii a Evropský akční plán pro zdraví a životní prostředí a Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 21. září 2010 s názvem **Strategie pro rovnost žen a mužů 2010–2015** (KOM(2010) 491. Program vychází také z „Comprehensive mental health action plan 2013 – 2020“ WHO, 2013 a z „Mental health action plan for Europe“, WHO Europe, 2005.

Strategie operačního programu Zaměstnanost reflektuje zjištění analýzy současného stavu v sektoru a navrhuje způsob řešení identifikovaných problémů, nedostatků a potřeb sektoru, a cílových skupin.

1.1 Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb ČR v oblasti rozvoje lidských zdrojů

Tato kapitola si klade za cíl shrnout problémy ČR v oblasti trhu práce, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování a boje s chudobou a veřejné správy, jejich příčiny a na ně navazující potřeby. Poté jsou uvedeny rovněž problémy a potřeby, které byly identifikovány v relevantních národních strategických a analytických dokumentech, Národním programu reforem a Specifických doporučeních Rady. Identifikované potřeby jsou následně sumarizovány v tabulce č. 3. Přehled zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit.

Zaměstnanost a trh práce

Celková míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let činila v roce 2012 71,5 % (z toho muži 80,2 % a ženy 62,5 %), což je sice hodnota o 3 p.b. vyšší než průměr EU-27, avšak současně o 3,5 p.b. nižší než cíl pro rok 2020. Míra zaměstnanosti v letech 2009-2010 v důsledku krize výrazně poklesla, přičemž v roce 2010 byla o 2 p.b. nižší než v roce 2008. V letech 2011-2012 sice míra zaměstnanosti vzrostla o 1,1 p.b. oproti roku 2010, avšak k jejímu zvýšení na cílovou hodnotu 75 % bude proto nutné zacílení zejména na skupiny osob, u kterých míra zaměstnanosti relativně nejvíce zaostává (starší, mladí, nízkokvalifikovaní a ženy) a rovněž podporu ekonomicky neaktivních osob za účelem využití jejich potenciálu na trhu práce.

Míra zaměstnanosti starších osob se v roce 2012 oproti roku 2000 zvýšila o 13 p.b. na 49,3 %, což sice odpovídá průměru EU-27, avšak hodnota je stále výrazně nižší než cíl pro rok 2020 (v roce 2012 byla nižší o 5,7 p. b.). Navíc v této věkové skupině existuje významný rozdíl mezi zaměstnaností mužů (60,3 %) a žen (pouze 39 %).

Míra zaměstnanosti osob se základním vzděláním a bez vzdělání je výrazně pod průměrem EU-27 (v roce 2012 byla nižší o 13,6 p. b.) a navíc má klesající tendenci (ze 45,8 % v roce 2000 na 38,6 % v roce 2012).

Míra zaměstnanosti mladých osob (20-29 let) má dlouhodobě klesající tendenci (v roce 2000 byla 66 %, v roce 2012 již pouze 57,8 %). Míra nezaměstnanosti mladých lidí (15-24 let) byla sice v roce 2012 o 3,4 p. b. nižší než průměr v EU-27, avšak oproti roku 2008 se téměř zdvojnásobila (z 9,9 % v roce 2008 na 19,5 % v roce 2012). Podíl mladých osob mimo trh práce nebo vzdělávání je sice pod průměrem EU-27, avšak má rostoucí tendenci (z 6,7 % v roce 2008 na 8,9 % v roce 2012).

Míra nezaměstnanosti, ačkoli zůstává pod průměrem EU-27, se v posledních letech zvýšila o více než polovinu (ze 4,4 % v roce 2008 na 7,0 % v roce 2012). Český trh práce je dosud poznamenán dopady ekonomické krize z let 2008-09, která způsobila výrazný úbytek pracovních míst. V souladu s poklesem míry zaměstnanosti v letech 2009-10 vzrostla jak celková míra nezaměstnanosti, tak specifické míry nezaměstnanosti jednotlivých skupin – mladých, starších, mužů, žen, bez ohledu na vzdělání, byť s rozdílným stupněm dopadu. Přes mírné poklesy především sezonního charakteru v posledních dvou letech dosahuje registrovaná míra nezaměstnanosti stále vysoké hodnoty (k 31. prosinci 2012 činila 9,4 %, evidováno ke stejnému datu bylo 545 tisíc uchazečů o zaměstnání). Hrozí nebezpečí změny charakteru nezaměstnanosti na převážně strukturální nezaměstnanost, jejíž řešení bude obtížné a finančně náročné. V roce 2012¹ připadalo na jedno volné pracovní místo 15,6 uchazeče o zaměstnání (oproti 2,5 uchazečům na jedno místo v roce 2007).

Výdaje na APZ vyjádřené podílem k HDP jsou jedny z nejnižších v EU-27. V roce 2012 bylo na nástroje APZ vynaloženo pouze 0,07 % HDP, což je výrazně pod průměrem EU-27. Rozsah aktivní politiky zaměstnanosti je proto nedostatečný a rovněž neodpovídá potřebám všech uchazečů. Zaměření APZ není vždy cíleno na uchazeče, kteří ji nejvíce potřebují, což je dáno také absencí profilace uchazečů. To se týká především specifických skupin obtížně zaměstnatelných osob, kterým se rovněž nedostává vhodná vzdělávací a poradenská podpora.

Průběh hospodářské krize zvrátil trend v nivelizování rozdílů míry regionální zaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR, neboť rozdíly mezi nimi opětovně vzrostly. Regionální diferenciace nezaměstnanosti, která v období 2006-08 postupně klesala v důsledku pozitivního ekonomického růstu, se v roce 2009 vlivem hospodářské recese výrazně zvýšila, jak na úrovni krajů, tak na úrovni okresů. V následujícím období opět mírně klesá. Dlouhodobě nejvyšší míru zaměstnanosti vykazuje hlavní město Praha, Středočeský, Jihočeský

¹ Data k 31. prosinci, zdroj: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2012/Anal2012.pdf

a Plzeňský kraj. Naopak nejnížší je sledována v Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji, které také vykazují dlouhodobě vysokou míru nezaměstnanosti.

Míra nezaměstnanosti stejná nebo vyšší než celorepublikový průměr byla k 31. prosinci 2012 celkem v 8 krajích. Vyšší dlouhodobá nezaměstnanost (nad 12 měsíců) převažuje v regionech s nadprůměrnou nezaměstnaností, tj. v kraji Ústeckém, Moravskoslezském, Olomouckém, Karlovarském a Vysočina. Nejnížší její podíl byl v krajích s nízkou nezaměstnaností, tj. v Praze, Královéhradeckém a Jihočeském kraji.

Identifikované problémy	
➤ Nízká míra zaměstnanosti a rostoucí míra nezaměstnanosti	
➤ Nízká míra zaměstnanosti osob ve věku 55-64 let v ČR, především žen	
➤ Rostoucí míra nezaměstnanosti mladých lidí do 25 let v ČR	
➤ Vysoká míra nezaměstnanosti nízkokvalifikovaných osob v ČR	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Nedostatečná tvorba volných pracovních míst	IP 1.1
➤ Kvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání neodpovídá požadavkům trhu práce	IP 1.1
➤ Nedostatečná nabídka částečných úvazků a jiných flexibilních forem práce	IP 1.1
➤ Nízké výdaje na APZ (jak na jednoho uchazeče o zaměstnání, tak podílem na HDP) a z toho vyplývající nízký podíl uchazečů a zájemců o zaměstnání podpořených nástroji APZ; kvalita poskytovaných služeb neodpovídá potřebám klientů	IP 1.1 Kvalita služeb v IP 1.4
➤ Nedostatečný hospodářský růst, který negeneruje nová pracovní místa	Externí faktor
➤ Nízká mobilita v ČR, neochota stěhovat se za prací	Nadnárodní mobilita v IP 1.4, flexibilní formy práce v IP 1.1 a 1.2.
➤ Existence alternativních příjmů v podobě podpor a dávek a nelegální práce	Externí faktor

Rovnost žen a mužů

V České republice přetrvává relativně nízká míra ekonomické aktivity žen v porovnání s mírou ekonomické aktivity mužů. Zatímco míra zaměstnanosti mužů byla v roce 2012 v ČR o 5,6 p.b. vyšší než průměr EU-27, míra zaměstnanosti žen odpovídala průměru EU-27. Zaměstnanost žen významně závisí na věku a péči o děti či jiné závislé osoby. Zatímco ve věkové skupině 40-54 let je míra zaměstnanosti žen velmi vysoká (v roce 2012 85,7 %) a blíží se míře zaměstnanosti mužů (v roce 2012 91,5 %), u mladších žen je situace výrazně odlišná. Míra zaměstnanosti žen ve věku 20-34 let byla v roce 2012 52,0 %, což bylo méně o 10,5 p.b., než byla průměrná míra zaměstnanosti žen v ČR. Je zřejmé, že hlavní příčinou nízké míry zaměstnanosti žen ve věkové kategorii 30-39 let je péče o děti. Například ve věkové skupině 20-49 let pečující o jedno dítě ve věku do 6 let byla v roce 2011 míra zaměstnanosti žen v ČR nejnížší z celé EU-27 (37,4 % oproti průměru EU-27 64,6 %). Dalším důvodem poměrně nízké ekonomické aktivity žen je kromě nízké míry zaměstnanosti žen i nízká míra podnikání žen. V roce 2012 podnikalo celkem 262,7 tis. žen a 609,7 tis. mužů. Ačkoli počet podnikajících žen dlouhodobě roste, v posledních deseti letech byl vždy poměr podnikajících mužů vůči podnikajícím ženám vyšší než 2,3:1.

Péče o rodinu a domácnost je u žen druhým nejčastějším důvodem ekonomické neaktivity (po starobním a invalidním důchodu), kdy v roce 2011 bylo z tohoto důvodu ekonomicky neaktivních celkem 332,8 tis. žen. Ze stejného důvodu bylo v roce 2011 ekonomicky neaktivních pouze 4,1 tis. mužů. Ženy tak nadále zůstávají primárními pečovatelkami o děti a domácnost.

Předškolní zařízení typu mateřské školy v současné době kapacitně nevyhovují. Praxe posledních let ukazuje, že umístit dítě do mateřské školy se v České republice stává stále problematičtější, a to zejména v některých oblastech. Počty odmítnutých žádostí o přijetí do mateřské školy se neustále zvyšují, v posledních 4 letech o cca 10.000 odmítnutých žádostí ročně. Zatímco ve školním roce 2005/06 bylo neúspěšně vyřízeno 6 810 žádostí, ve školním roce 2012/13 to již bylo 58 939 žádostí. Tento stav je zapříčiněn zejména rostoucím počtem dětí narozených v letech 2007 – 2010. Projekce obyvatelstva ČR do roku 2065 počítá v následujících letech s postupným poklesem počtu narozených dětí, kdy v roce 2020 by mělo dojít k poklesu počtu narozených dětí přibližně na úroveň roku 2005. Ve školním roce 2008/2009 bylo odmítnuto přibližně 20 000 žádostí o přijetí do mateřské školy (tedy žádostí rodičů dětí narozených v roce 2005). Přes očekávaný pokles počtu narozených dětí v následujících letech tedy lze i nadále předpokládat nedostatečnost kapacit zařízení péče o děti předškolního věku. Výsledky šetření VÚPSV ukazují, že 63 % respondentek, respektive jejich rodinám, by pomohlo rozšíření nových forem péče o děti a 56 % z nich by pomohlo zřizování předškolních zařízení zaměstnavatelskými organizacemi.²

V rámci českého trhu práce přetrvává nízké využívání flexibilních forem práce. Např. ve srovnání s EU-27 ČR ve využívání částečných pracovních úvazků výrazně zaostává. Zatímco v EU-27 na částečný pracovní úvazek v roce 2012 pracovalo přibližně 32,6 % zaměstnaných žen a 9,5 % zaměstnaných mužů, v ČR je tento poměr 9,6 % u žen a 2,9 % u mužů. Zároveň platí, že ve využívání částečných úvazků nedochází k výraznějším změnám (za poslední 3 roky vzrostl poměr osob zaměstnaných v ČR na částečný úvazek o 0,4 p.b. u žen a o 0,1 p.b. u mužů).

Dlouhé výpadky v kariéře žen z důvodu potřeby zajištění péče o malé děti a nedostatečné nabídky těchto služeb vedou k jednomu z nejvyšších rozdílů mezi muži a ženami v mírách zaměstnanosti i nezaměstnanosti v neprospěch žen v rámci EU-27 a promítají se rovněž do vysokých rozdílů v odměňování, které byly v roce 2011 v ČR jedny z nejvyšších z celé EU-27 (rozdíl 21 % v ČR, průměr EU-27 byl 16,2 %). Rozdíly v odměňování se projevují u žen nejenom v produktivním věku, ale mají také následně dopad na důchody žen. Například v roce 2012 byla průměrná výše starobního důchodu žen 9 782 Kč, zatímco průměrná výše starobního důchodu mužů ve stejném roce činila 11 948 Kč. U žen ve starším věku také v mnohem větší míře hrozí diskriminace na trhu práce, neboť se mohou stát obětí diskriminace nejen z důvodu pohlaví, ale také věku. Rozdíly v odměňování žen a mužů jsou kromě kariérních výpadků způsobeny zejména horizontální a vertikální segregací trhu práce dle pohlaví a přímou a nepřímou diskriminací.³ Genderové stereotypy a diskriminace na trhu práce ženám obecně (nejenom ženám pečujícím o závislé osoby) ztěžují situaci na trhu práce. Vertikální segregace trhu práce na základě pohlaví je patrná jak v rámci státní správy (kde např. na úrovni ředitelů jednotlivých ministerstev jsou ženy zastoupeny pouze 28,5 %, přestože tvoří většinu pracovníků ve státní správě), tak i v rámci soukromého sektoru (kde např. ženy tvoří jen 15 % z členů správních a dozorčích rad největších obchodních společností kótovaných na burze). Horizontální segregace trhu práce na základě pohlaví je patrná zejména v zaměstnání v oblasti vzdělávání (kde je zaměstnáno 3,7 krát více žen než mužů), zdravotní a sociální péče (kde je zaměstnáno 4,4 krát více žen než mužů) či informační a komunikační činnosti (kde je zaměstnáno 2,8 krát více mužů než žen).

Segregaci trhu práce dle pohlaví způsobuje mimo jiné diskriminace a přetrvávající stereotypy o rolích a schopnostech žen a mužů.⁴

² Zdroj: Kuchařová, V. a kol.: Péče o děti předškolního a raného školního věku. VÚPSV, 2009

³ Blíže viz např. European Commission: The Gender Pay Gap – Origins and Policy Responses: A Comparative Review of 30 European countries. 2006.

⁴ Blíže viz např. European Commission: Gender segregation in the labour market: Root causes, implications and policy responses in the EU. 2009.

Identifikované problémy	
➤ Nízká míra zaměstnanosti žen v ČR, především žen, které pečují o malé děti či žen ve vyšším věku.	
➤ Nedostatečné podmínky pro sladování pracovního a soukromého života v ČR	
➤ Diskriminace na trhu práce, vertikální a horizontální segregace a rozdíl v odměňování žen a mužů.	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Nedostatečná kapacita dostupné a kvalitní předškolní péče o děti a jiných sociálních služeb zaměřených na podporu pečujících osob.	IP 1.2
➤ Nedostatečné využívání flexibilních forem práce	IP 1.2
➤ Předsudky a stereotypní vnímání žen, zejména žen s malými dětmi či žen ve vyšším věku na trhu práce	IP 1.2
➤ Kvalifikace žen po dlouhých výpadcích v kariéře z důvodu péče o děti (či jiné závislé členy rodiny) neodpovídá požadavkům trhu práce	IP 1.2
➤ Konstrukce nároku na mateřský a rodičovský příspěvek v kombinaci s nastavením daní z příjmů fyzických osob nepodporují svobodnou volbu rodičů ve vztahu k návratu na trh práce	Externí faktor
➤ Stereotypní vnímání společnosti ohledně rozdělení rolí žen a mužů.	Částečně v IP 1.2,

Adaptabilita pracovní síly

Česká ekonomika je charakterizována svojí otevřeností, závislostí na exportním zpracovatelském průmyslu a tím citlivostí reakce na rychlé technologické změny na globálním trhu. Postupně se mění struktura ekonomiky, tedy i struktura zaměstnanosti, směrem ke znalostní ekonomice, digitální agendě, výzkumu, vývoji, k účinnějšímu využívání energií a k obnovitelným zdrojům energií. Rychlost a úspěšnost těchto procesů jsou podmíněny mj. flexibilitou pracovní síly. Počáteční vzdělávání již není schopno poskytnout svým absolventům přípravu na celé období profesní kariéry. Podpora a rozvoj dalšího profesního vzdělávání a klíčových kompetencí je proto základní podmínkou snížení nezaměstnanosti a zvýšení zaměstnanosti.

Jedním ze základních předpokladů ekonomického růstu je zvýšení adaptability podniků a jejich zaměstnanců na měnící se strukturu ekonomiky (přechod na znalostní ekonomiku, technologické změny, výzkum a vývoj, nové zdroje energií atd.). Základní roli v procesu posilování adaptability pracovní síly hraje vzdělávání, které je prostředkem jak pro zajištění růstu ekonomiky, tak pro zajištění sociální soudržnosti. Z hlediska politiky zaměstnanosti je klíčovým momentem realizace konceptu celoživotního učení, které propojuje počáteční a další vzdělávání, a je přístupné a otevřené všem osobám na trhu práce. Vzdělávání jako klíčový faktor rozvoje trhu práce identifikuje rovněž NERV (Národní ekonomická rada vlády).

V mezinárodním srovnání má ČR vyšší podíl středoškolsky vzdělaných osob a nižší podíl vysokoškolsky vzdělané populace. S ohledem na trh práce je vysokoškolské studium v ČR charakteristické nízkým podílem profesně orientovaných bakalářských programů a poměrně dlouhou průměrnou délkou studia (navíc mnohdy nedokončeného). Tento jev působí na trh práce negativně, zejména s ohledem na nízkou zaměstnanost mladých osob a rovněž s ohledem na budoucí vývoj, kdy bude nutné hledat rezervní zdroje pracovní síly. Zároveň současný vzdělávací systém nedokáže vyrovnávat rozdíly ve studijních předpokladech a očekáváních žáků pocházejících z různých socioekonomických prostředí. Nastavení vzdělávacího systému tak není dostatečně inkluzivní a nedokáže přispívat k sociální mobilitě. Produktivita práce na zaměstnanou osobu v paritě kupní síly představovala v roce 2012 72 % průměru EU-27. Produktivita práce na odpracovanou hodinu pak byla v roce 2012 ještě nižší – 66,3 % průměru EU-27. Ačkoli se produktivita práce dlouhodobě postupně zvyšuje, ČR zaostává za některými obdobnými zeměmi

v regionu, což poukazuje mj. na význam podpory vzdělávání zaměstnanců, aby bylo dosaženo reálné konvergence.

Podíl osob ve věku 25-64 let účastnících se dalšího vzdělávání v ČR měl v roce 2010 hodnotu 7,5 %, což je o 1,6 p. b. méně, než průměr EU-27 a o 7,5 p. b. méně než benchmark pro rok 2020 stanovený ve *Strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy*. Podíl starších pracovníků (55-64 let) účastnících se celoživotního učení v ČR pak byl pouze 2,6 %⁵. V roce 2011 došlo k výraznému skokovému nárůstu podílu osob ve věku 25-64 let účastnících se dalšího vzdělávání na 11,4 %, tj. o 3,9 p.b., přičemž průměr EU-27 naopak poklesl o 0,2 p.b. Z dostupných informací však vyplývá, že prudký nárůst osob účastnících se dalšího vzdělávání v ČR v roce 2011 nepředstavuje trvalé, systémové zvýšení účasti na dalším vzdělávání v ČR, ale dočasný výkyv způsobený realizací projektů v operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2007-13 v prioritní ose 1 Adaptabilita zaměřené na vzdělávání zaměstnanců v podnicích⁶. Tento předpoklad je rovněž potvrzen skutečností, že v roce 2012 došlo navzdory pokračující realizaci projektů ESF zaměřených na vzdělávání zaměstnanců k poklesu podílu osob ve věku 25-64 let účastnících se dalšího vzdělávání o 0,6 p.b. na 10,4 %.

Přístup zaměstnavatelů ke vzdělávání zaměstnanců se liší především s ohledem na jejich velikost. Důraz na poskytování dalšího vzdělávání zaměstnancům je patrný spíše v kategorii velkých a středních podniků, zatímco u malých podniků je vzdělávání zaměstnancům poskytováno spíše zřídka.⁷ K hlavním bariérám rozvoje vzdělávání zejména u malých ale i středních podniků patří hlavně nedůvěra k potřebnosti vzdělávání, finanční náročnost a nutnost uvolnit zaměstnance pro účast na školení. Na českém trhu práce se rovněž projevuje nesoulad mezi kvalifikační poptávkou zaměstnavatelů na jedné straně a kvalifikační úrovní pracovní síly na straně druhé, zejména u absolventů.⁸

Identifikované problémy	
➤ Nízká úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků	
➤ Nesoulad mezi kvalifikační úrovní pracovní síly a požadavky trhu práce	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Počáteční vzdělávání neposkytuje svým absolventům takové znalosti a dovednosti, které očekávají zaměstnavatelé	Částečně v IP 1.3, primárně v OP VVV
➤ Ani kvalitní počáteční vzdělávání nemůže poskytnout průpravu na celé období profesní kariéry (35 a více let)	IP 1.3
➤ Nedostatečná nabídka vzdělávacích programů odpovídající požadavkům podniků	IP 1.3
➤ Podniky procházející restrukturalizací nebo končící svoji činnost často poskytují propouštěným zaměstnancům jen malou podporu při nalezení nového uplatnění	IP 1.3
➤ Nedostatečné zdroje (zejména v případě malých a středních) podniků na průběžné vzdělávání svých zaměstnanců a podporu moderních systémů řízení lidských zdrojů	IP 1.3

⁵ Zdroj: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/themes/30_quality_of_education_and_training.pdf

⁶ Z výroční zprávy OP LZZ 2011 vyplývá, že jen v prioritní ose 1 Adaptabilita bylo v roce 2011 podpořeno cca 187 tisíc osob, což představuje cca 3,8 % všech zaměstnaných osob. To téměř přesně odpovídá nárůstu osob účastnících se dalšího vzdělávání. Pro zjednodušení zanedbáváme další zaměstnané osoby podpořené formou vzdělávání v jiných prioritních osách OP LZZ.

⁷ Šetření „Mínění poskytovatelů dalšího vzdělávání o vzdělávání zaměstnanců malých a středních podniků“ (dále jen MSP), uskutečněno Asociací institucí vzdělávání dospělých ČR, o.s. ve dnech 25. – 31. 8. 2010.

⁸ Kvalifikačním potřebám ze strany zaměstnavatelů ve vztahu k absolventům se věnuje např. studie Pavla KALOUSKOVÁ, Jiří VOJTĚCH: *Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – souhrnný pohled*, NUOV, Praha 2008. www: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/Publikace/9-0-27/Potreby-zamestnavatele-a-pripravenost-absolventu->

➤ Malý zájem pracovní síly se dále vzdělávat s cílem doplnit/změnit si kvalifikaci	IP 1.3, 1.4
➤ Nedostatečně funkční systém dalšího vzdělávání (nedostatečné předvídání kvalifikačních potřeb, nedostatečné poradenství k volbě povolání a kariérové poradenství)	IP 1.4
➤ Rychlé technologické změny na globálním trhu, které neustále mění požadavky trhu práce na pracovní sílu	Externí faktor
➤ Chybějící strategické a koncepční uchopení systému dalšího vzdělávání	Externí faktor
➤ Nízká geografická mobilita pracovní síly, neochota stěhovat se za prací	Nadnárodní mobilita v IP 1.4, flexibilní formy práce v IP 1.1 a 1.2.

Služby zaměstnanosti

K 1. dubnu 2011 vznikl Úřad práce ČR se 14 krajskými pobočkami a kontaktními pracovišti. MPSV nadále zabezpečuje legislativní a finanční rámec politiky zaměstnanosti, odpovědnost za realizaci politiky byla přenesena na Úřad práce ČR. Od 1. ledna 2012 zabezpečuje ÚP ČR kromě stávajících agend v oblasti zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a státní sociální podpory, také oblast výplaty nepojistných sociálních dávek, tj. dávek pro osoby se zdravotním postižením, příspěvky na péči a pomoci v hmotné nouzi, včetně inspekce poskytování sociálních služeb. Zřízení krajských poboček ÚP ČR vytvořilo předpoklady pro zlepšení spolupráce úřadu na regionální úrovni s aktéry na trhu práce. Zvýšení počtu kontaktních pracovišť úřadu zvýšilo jejich dostupnost služeb pro občany, ale jejich personální obsazení, tedy i kvalita poskytovaných služeb občanům je různorodá. Plnohodnotné služby jsou schopny poskytnout především kontaktní pracoviště umístěná v bývalých okresních městech.

V roce 2012 bylo nástroji APZ podpořeno pouze 7,6 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání, kteří prošli evidencí na ÚP ČR v roce 2012, což představuje oproti roku 2011 pokles o plných 40 %. Snížení stavu zaměstnanců ÚP ČR v roce 2011 o cca 2 tis. osob, které nebylo vykompenzováno původně připravovanými nástroji (nevyužívání sdíleného zprostředkování prostřednictvím agentur práce, útlum projektu Docházky nezaměstnaných na místa Czech point, zrušení povinného nástupu uchazečů o zaměstnání na veřejnou službu), výrazně oslabilo možnosti a praktický výkon nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, zejména zprostředkování, poradenství. Ze stejného důvodu zatím nedošlo k podstatnému zlepšení koordinace realizace politiky zaměstnanosti s aktéry na trhu práce. Rovněž došlo k rozmělnění a snížení odpovědnosti za realizaci aktivní politiky zaměstnanosti v regionech, za kterou odpovídají pouze Krajské pobočky. Situaci nepřispívá ani nevyjasněné rozdělení kompetencí jednotlivých pracovišť a nesystémovost jejich provázání přes různé stupně řízení (např. u APZ potřeba úzké koordinace mezi útvary na úrovni kontaktních pracovišť a krajských poboček ÚP ČR). Tato situace snižuje efektivnost řízení.

Zavedení nového informačního systému pro administraci a výplatu dávek provázela řada problémů, z nichž některé ještě přetrvávají. V některých informačních systémech je horší komfort uživatelů při práci, jak na úrovni MPSV, tak pracovištích Úřadu práce ČR. Rozsah a kvalita statistických informací o trhu práce a aktivní politice zaměstnanosti jsou stále nedostatečné. Tato situace výrazně ohrožuje schopnost MPSV při hodnocení účinnosti a efektivnosti realizace opatření aktivní politiky zaměstnanosti, i dodržování přijatých závazků vůči EU v politice zaměstnanosti.

Rozsah aktivní politiky zaměstnanosti je nedostatečný, neodpovídá potřebám všech uchazečů. Zaměření APZ není vždy cíleno na uchazeče, kteří ji nejvíce potřebují, což je dáno také absencí profilace uchazečů. Struktura nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti již ne zcela odpovídá změněným podmínkám na trhu práce, není dostatečně zajištěna a využívána

návaznost jednotlivých nástrojů APZ. Regionální rozdíly v míře nezaměstnanosti nejsou uspokojivě řešeny. V současné době mohou veřejné služby zaměstnanosti jen obtížně plnit své úkoly zejména v oblasti prevence nezaměstnanosti a kariérového poradenství. Je tedy potřeba zaměřit se na potřebné personální zajištění veřejných služeb zaměstnanosti, na nastavení podmínek pro spolupráci se soukromými službami zaměstnanosti a neziskovým sektorem, na implementaci nových způsobů práce s uchazeči o zaměstnání a na optimalizaci provozu služeb zaměstnanosti.

Aktéři na trhu práce nejsou dostatečně zapojeni do stanovení cílů politiky zaměstnanosti, ani do realizace aktivní politiky zaměstnanosti. Reorganizace činností a struktury úřadů práce do Úřadu práce ČR, zejména vznik krajských poboček ÚP ČR, vytvořila předpoklad pro rozvoj spolupráce veřejných služeb zaměstnanosti se všemi aktéry na regionálních trzích práce. Zajištění a zlepšení této spolupráce je zároveň podmínkou zvýšení účinnosti, efektivity a cílenosti politiky zaměstnanosti, zejména aktivní politiky, realizované Úřadem práce ČR.

V současné době působí v ČR v rámci služeb zaměstnanosti celkem 14 EURES poradců zajišťujících služby v oblasti mezinárodní mobility v rámci členských států EU, EHP a Švýcarska. Ukazuje se však, že je potřeba zvýšit dostupnost a kvalitu služeb poskytovaných sítí EURES v ČR.

Současný stav rozvoje dalšího vzdělávání v ČR je poznamenán chybějícím strategickým a koncepčním uchopením, nedostatkem monitorování kvalifikačních potřeb trhu práce a jejich předvídání a v neposlední řadě i neexistujícími nástroji, které by další vzdělávání podporovaly a stimulovaly. Chybí systémové zavedení prvků finanční podpory pro účast v dalším vzdělávání, informovanost občanů o přínosech a významu dalšího vzdělávání a o možnostech uplatnitelnosti na trhu práce je nízká, obdobně jako úroveň funkčního kariérového poradenství, které by zjišťovalo získané kompetence klientů a navrhovalo další cestu k získání či prohloubení jejich kvalifikace. Částečně je tato situace způsobena rozdělením kompetencí mezi resorty školství a práce a sociálních věcí. Oblast dalšího vzdělávání zčásti spadá pod MPSV, které by mělo zabezpečovat zejména informace o stávajících a budoucích potřebách trhu práce, poradenství k trhu práce, kvalitu dalšího vzdělávání vzhledem k trhu práce a rekvalifikace na trhu práce, a rovněž pod MŠMT, které by mělo zabezpečovat kvalitu a provázanost počátečního a dalšího vzdělávání, zvyšovat relevanci počátečního vzdělávání potřebám trhu práce, zabezpečovat ověřování a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení ve vazbě na profesní kvalifikace obsažené v Národní soustavě kvalifikací.

Identifikované problémy	
➤ Kapacita institucí trhu práce je nízká a poskytované služby neodpovídají zcela potřebám klientů	
➤ Kvalita systému dalšího vzdělávání je nedostatečná	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Nedostatečné personální zajištění činností vykonávaných institucemi trhu práce	IP 1.4
➤ Nedostatečné proškolení zaměstnanců institucí trhu práce	IP 1.4
➤ Nabídka nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti již dostatečně neodpovídá potřebám, a to zejména v oblasti propojování jednotlivých nástrojů tak, aby jejich aplikace vedla k postupnému vstupu na trh práce	IP 1.4
➤ Rozsah a kvalita statistických informací o trhu práce a aktivní politice zaměstnanosti jsou stále nedostatečné, vyhodnocování efektivity jednotlivých nástrojů není systematicky prováděno	IP 1.4
➤ Aktéři na trhu práce nejsou dostatečně zapojeni do stanovení cílů politiky zaměstnanosti, ani do realizace aktivní politiky zaměstnanosti, neoptimální rozdělení kompetencí jednotlivých pracovišť, nesystémovost provázání	IP 1.4

kompetencí na jednotlivých stupních řízení	
➤ Nízké výdaje na APZ (jak na jednoho uchazeče o zaměstnání, tak podílem na HDP) a z toho vyplývající nízký podíl uchazečů a zájemců o zaměstnání podpořených nástroji APZ	IP 1.1
➤ Nedostatečně funkční systém dalšího vzdělávání, nedostatečné předvídání kvalifikačních potřeb, nedostatečné poradenství k volbě povolání a kariérové poradenství	IP 1.4
➤ Absence daňového zvýhodnění dalšího vzdělávání	Externí faktor

Sociální začleňování

ČR má aktuálně nejnižší podíl populace ohrožené chudobou nebo sociálním vyloučením ze všech zemí EU, nicméně v příštích letech se situace z hlediska rizik chudoby a sociálního vyloučení zřejmě zhorší, zejména vzhledem k dopadům ekonomické krize. V roce 2012 činila v ČR míra materiální deprivace 6,6 %, podíl osob žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou byl na úrovni 6,8 % a míra ohrožení chudobou činila 9,6 %. Podle souhrnného indikátoru, který byl vytvořen na základě uvedených tří ukazatelů, bylo v ČR v roce 2012 ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením 15,4 % z celkové populace.

Významnými faktory nízké míry relativní chudoby v ČR však jsou nízká míra příjmových nerovností a poměrně vysoká efektivita sociálních transferů v kombinaci s nízkou úrovní příjmového mediánu. Bez důchodů a ostatních sociálních transferů by bylo v ČR pod hranicí ohrožení chudobou 37,6 % z celkové populace (9,6 % po transferech). Lze obecně říct, že efektivnost transferů je vysoká u seniorů nad 65 let, což je dáno vysoce redistributivním nastavením důchodových dávek, a u pracujících domácností. Riziko chudoby v zaměstnaných domácnostech bylo v roce 2012 4,5 % a v domácnostech důchodců 6,4 %. Podstatně nižší efektivitu sociálních transferů sledujeme u osob v nezaměstnaných domácnostech (jen 24,1 %) a u domácností samoživitelek s dětmi (27 %), u dětí, osob ve věku 18-24 let a domácností se 3 a více dětmi.

Chudoba a sociální vyloučení mají velmi úzkou souvislost s nezaměstnaností, a to zejména dlouhodobou. Téměř polovina (46,7 %) nezaměstnaných domácností byla ohrožena chudobou. Dlouhodobá a opakovaná nezaměstnanost je v podmínkách ČR spojena především s nízkou kvalifikací, zdravotním znevýhodněním a s diskriminací ze strany zaměstnavatelů – zvláště vůči etnickým skupinám, ženám s malými dětmi a vůči osobám ve věku 50+. Dlouhodobě nezaměstnaní ztrácejí pracovní návyky a jejich šance na uplatnění na trhu práce proto dále klesají. Narůstá specifická skupina mladistvých a mladých lidí, kteří nepokračují ve studiu na středních školách, jsou po ukončení povinné školní docházky v evidenci Úřadu práce a pracovní návyky vůbec nezískají.

Ekonomická neaktivita jednoznačně přispívá k nárůstu materiální a sociální deprivace osob a ke zvýšení rizika jejich sociálního vyloučení; dlouhodobá nebo opakovaná nezaměstnanost ztěžuje možnost participace na sociálních vztazích, může vést k sociální izolaci, vyloučení ze sociálních vztahů, ztrátě podpory komunity a tím i k nedostatku příležitostí pro vzdělání a zaměstnání. Mezi nejvíce ohrožené z pohledu trhu práce, a tím vystavené vyššímu riziku sociálního vyloučení, patří osoby s nízkou kvalifikací, osoby starší 55 let, osoby se zdravotním postižením a matky s malými dětmi (častá jsou i násobná znevýhodnění, ale nejsou zatím sledována). Zároveň se u osob „vzdálených“ trhu práce zvyšuje podstatně riziko závislosti na sociálních transferech. Postavení cílové skupiny osob na trhu práce dále komplikuje diskriminace, zaměstnavatelé dostatečně nezajišťují rovné zacházení se zaměstnanci i zájemci o práci, osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené dostatečně neznají svá práva a povinnosti.

Zvyšují se regionální disproporce na trhu práce, územní odloučenost a zhoršená dopravní dostupnost zaměstnání coby další prvky znevýhodnění některých skupin uchazečů o zaměstnání.

Chudoba nepostihuje rozsáhlé a početné kategorie populace, avšak více se koncentruje např. u nezaměstnaných, v neúplných rodinách a vícečetných rodinách. Děti a rodiny s dětmi představují podstatnou skupinu významně ohroženou chudobou a sociálním vyloučením. Mezi domácnostmi s dětmi byly v roce 2012 chudobou nejvíce ohroženy neúplné rodiny (riziko chudoby činilo 31,3 %) a domácnosti se dvěma dospělými a třemi a více dětmi (22,4 %). To představuje neuspokojivý stav, kdy děti jsou v ČR pro rodiny z hlediska příjmové a materiální deprivace výrazným rizikem.

Provázanost služeb zaměstnanosti a sociálních služeb, sociálních a zdravotních služeb i dalších navazujících služeb je velmi omezená. I přes snahu o zlepšení v posledních letech přetrvává nízká nabídka komunitních, terénních a ambulantních (popřípadě kvalitních pobytových) služeb poskytovaných v přirozeném prostředí osob a reagujících na jejich aktuální potřeby. Stejně významná jako komplexnost přístupu k řešení je i diferencovanost řešení podle podmínek.

Poměrně nízkou podporu mají stále tzv. neformálně pečující – ať již rodinní příslušníci nebo jiné fyzické osoby, a to i při ukončení péče a návratu pečovatele na trh práce. Poskytování větší podpory neformálně pečujícím má přitom potenciál zlepšit poskytovanou pomoc a omezit přechod osob do pobytových sociálních služeb.

V souvislosti s přetrvávající ekonomickou krizí, respektive stagnací růstu české ekonomiky a zdražováním základních životních potřeb, se ještě razantněji objevují problémy spojené také s nízkou funkční a finanční gramotností osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených, dochází k nárůstu zadlužování, resp. předlužování domácností a ke zvyšování počtu klientů poraden poskytujících pomoc zadluženým osobám.

Zcela zásadním problémem je nedostupnost adekvátního bydlení pro sociálně vyloučené osoby nebo osoby ohrožené sociálním vyloučením, zejména pro bezdomovce, mladé osoby vycházející z institucionální péče, osoby předlužené bez trvalého příjmu a finančních rezerv nebo specificky pro příslušníky romské menšiny. Stále více osob je vytlačováno do podstandardních forem ubytování, specificky do segregovaných ubytoven. S tím souvisí rostoucí migrace z důvodu ztráty bydlení, a to včetně migrace cyklické a migrace do strukturálně méně rozvinutých regionů. Většině těchto osob je uzavřen volný trh s byty (včetně podnájemního ubytování), a to nejen z ekonomických důvodů, ale také z důvodů diskriminace.

Mezi sociálně vyloučené osoby nebo osoby ohrožené sociálním vyloučením patří rovněž příslušníci romské menšiny, a to zejména ti, kteří žijí v sociálně vyloučených lokalitách. V roce 2006 bylo v ČR identifikováno přes tři sta sociálně vyloučených lokalit ve 167 obcích.⁹ V 80 % z těchto lokalit byl odhadovaný podíl Romů nadpoloviční, ve více než 40 % lokalit převyšoval 90 %. Lidé žijící ve vyloučených lokalitách jsou v drtivé většině nezaměstnaní, často mají nízkou úroveň vzdělání a žádnou či minimální kvalifikaci. V těchto lokalitách se ve větší míře vyskytují rizikové jevy, jako např. vícegenerační projevy pasti sociálního vyloučení a chudoby vedoucí např. k vysoké míře zadluženosti, nedostatečné sociální kompetence a zhoršený zdravotní stav obyvatel. Tato situace má reprodukční tendence a nedaří se ji dlouhodobě řešit. Problematické je také silné ohrožení sociálním vyloučením obyvatel zejména v rámci tzv. vnitřních a vnějších periferií (území nenavázaná na okolní infrastrukturu, s vysokou nezaměstnaností, bez pracovních příležitostí) a bezdomovectví ve městech. Eskalace sociálních problémů může vyústit i v bezpečnostní problém v podobě ohrožení veřejného pořádku, snížení bezpečí občanů a v extremisticky motivované činy. Dle

⁹ GAC spol. s r.o.: „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“. Praha 2006.

kvalifikovaných odhadů počet lokalit nadále roste. V současné době podle odhadů existuje na území ČR již cca 400 sociálně vyloučených lokalit, ve kterých žije cca 100 tis. obyvatel¹⁰.

Sociálně vyloučených Romů je v ČR v současné době odhadem 80 – 100 tisíc, což představuje asi třetinu z celkového počtu Romů žijících v ČR.¹¹ V tzv. sociálně vyloučených lokalitách kde sílí izolace romské menšiny lze pozorovat v poslední době až eskalaci etnických problémů. Možnosti zapojení této menšiny jsou velmi nízké – zároveň není zatím dostatečně územní rozsah tohoto jevu monitorován, ani nejsou dostatečně zmapovány důvody, které tento propad způsobují - může jít o dopady státních, regionálních a místních politik, o dopady změn systému sociálních dávek, prohlubující segregace v regionálním školství, neadekvátně cílenou APZ, nedostatky v koordinaci, zaměření a rozsahu sítě sociálních služeb. Problémy Romů v ČR jsou i ze strany mezinárodních institucí dlouhodobě vnímány jako nedostatečně řešené. Zároveň je v současné době (i na základě zkušeností z období 2007 – 2013) zřejmé, že projekty, které se zaměřují a specializují pouze na Romy, nejsou nejefektivnějším řešením a při sociálním začleňování Romů by měl být zvolen spíše přístup spočívající v konkrétní podpoře i dalších skupin, které se ocitly ve stejných nebo obdobných socio-ekonomických životních podmínkách (tzv. „explicitní, nikoliv exkluzivní přístup“). Podmínkou úspěšného řešení problémů v regionech, včetně integrace sociálně vyloučených občanů, je meziinstitucionální a komplexní přístup, jenž se zaměřuje na strukturální rozvoj regionů a aktivní zapojení samosprávy, jejíž role je v procesu sociálního začleňování zásadní a nezastupitelná. Integrační strategie musí být zaměřeny na zvyšování úrovně celého území a všech jeho obyvatel, dle identifikovaných konkrétních potřeb toho kterého regionu, kraje či obce.

V roce 2012¹² připadalo na jedno volné pracovní místo 15,6 uchazeče o zaměstnání (oproti 2,5 uchazečům na jedno místo v roce 2007). Vzhledem k tomu, že při současném nízkém počtu volných pracovních míst mají problém s uplatněním na trhu práce i osoby bez znevýhodnění, představuje významnou příležitost pro začlenění osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených zpět na trh práce rozvoj sociálního podnikání a sociálních podniků. Podpora podnikatelských dovedností rovněž obsahuje významný potenciál multiplikační tvorby dalších pracovních míst v nově vzniklých (mikro)podnicích, na která budou moci být umístěni uchazeči o zaměstnání, kteří sami nemají osobnostní předpoklady pro podnikání. Nicméně i přes některé úspěšné projekty, nelze označit rozvoj sociálního podnikání zatím za dostatečný, není plně využit jeho potenciál. Velký podíl na této situaci má malá informovanost široké veřejnosti o přínosech a podobě sociálního podnikání a rovněž nedostatečné povědomí o principech a přínosech sociálního podnikání mezi potenciálními zakladateli sociálních podniků.

Identifikované problémy	
➤ Malá uplatnitelnost a nízká zaměstnanost osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených na trhu práce	
➤ Nastavení a dostupnost sociálních služeb neodpovídá potřebám osob vyloučených nebo vyloučením ohrožených pro jejich zařazení na trh práce	
➤ Sociální ekonomika není dostatečně rozvinuta a neodpovídá tak potřebám osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Nedostatečná provázanost služeb zaměstnanosti a sociálních služeb, sociálních a zdravotních služeb, jakož i dalších návazných služeb	IP 2.1, 2.2

¹⁰ Je připravována veřejná zakázka na vypracování *Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR*. Tato analýza naváže na výše uvedenou *„Analýzu sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“* z roku 2006, tzv. Gabalovu mapu.

¹¹ Přesná data nejsou k dispozici. Více viz Deloitte: *„Ekonomické aspekty existence sociálně vyloučených komunit“*, 2008.

¹² Data k 31. prosinci, zdroj: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2012/Anal2012.pdf

podporujících sociální začleňování osob	
➤ Nízká funkční a finanční gramotnost osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených	IP 2.1
➤ Diskriminace osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených v přístupu na trh práce	IP 2.1
➤ Přetrvávající nízká nabídka komunitních, terénních a ambulantních (popřípadě kvalitních pobytových) služeb poskytovaných v přirozeném prostředí osob a reagujících na jejich aktuální potřeby	IP 2.1, 2.2
➤ Nízká podpora neformálních pečujících, ať již rodinných příslušníků nebo jiných fyzických osob	IP 2.1
➤ Nedostatek nástrojů pro prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách	IP 2.1, 2.3
➤ Nízká informovanost o potenciálu sociálního podnikání jak mezi veřejností, tak i mezi potenciálními zakladateli těchto podniků	IP 2.1
➤ Nedostatečný hospodářský růst, který negeneruje nová pracovní místa	Externí faktor
➤ Legislativa nedostatečně vymezující roli obcí, krajů a dalších relevantních aktérů v oblasti sociálního začleňování (zejm. bydlení a sociální podnikání)	Externí faktor
➤ Nedostatečná státní politika podpory rodiny	Externí faktor

Služby pro sociální začleňování

Systém sociální ochrany vůči nejohroženějším osobám není dostatečně komplexní a efektivní. Efektivita sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb není navíc pravidelně vyhodnocována. Problémem systému sociálních služeb jsou i nedostatečně prováděné inspekce kvality v sociálních službách a neexistence standardů kvality v navazujících službách. Přetrvává vysoká míra využívání institucionální péče při řešení problémů sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených osob, dětí a rodin, což nepřispívá k začlenění podporovaných osob do společnosti, ale naopak může vést k jejich izolaci a segregaci. Z tohoto důvodu je nezbytné i nadále pokračovat v rozšiřování procesů transformace a humanizace poskytovaných pobytových služeb, a to ve prospěch poskytování komunitních služeb. Nedostupnost a neprovázanost adekvátních ambulantních služeb včetně služeb pro rodiny a děti vede také k prohlubování sociálního vyloučení a úzce souvisí s dlouhodobým nežádoucím využíváním pobytových zařízení.

Pro zabezpečení efektivního fungování systému sociálních, zdravotních služeb, služeb pro rodiny a děti a navazujících služeb podporujících sociální začleňování osob je nutné, aby i pracovníci v těchto službách měli odpovídající znalosti. Někteří sociální pracovníci nemají odpovídající vzdělání a odborné kompetence. Chybí jim především znalosti metod sociální práce a systémů sociální ochrany a jejich aplikace v praxi.

V současné době v oblasti služeb pro sociální začleňování panuje nesoulad mezi komplexní podobou řešených problémů a parciálními agendovými přístupy na vlastně všech úrovních řízení. Problémem systému sociálních služeb jsou i nedostatečně prováděné inspekce kvality v sociálních službách a neexistence standardů kvality v navazujících službách.

Pokud nebudou dostatečně podporována systémová opatření přispívající ke zvýšení komplexnosti a efektivity systému sociální ochrany vůči nejohroženějším osobám, pak existuje reálné riziko situace, kdy snižování výdajů může vést ke zvýšení počtu osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením (problémy se projevují v současné době například v nízké efektivnosti sociálních transferů v rodinách se třemi a více dětmi, v neúplných rodinách a ve věkové kategorii 16–25 let nebo u osob nezaměstnaných).

Není dostatečně využít potenciál sociální práce, nejsou dostatečně zaváděny nové metody sociální práce. Projevuje se nedostatek nebo nedostupnost komunitních služeb pro některé

skupiny osob (např. pro osoby s duševním onemocněním, seniory, osoby bez přístřeší nebo osoby s kumulovanými problémy, integrační aktivity pro osoby po výkonu trestu, nedostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení služeb péče o děti aj.). U osob bez přístřeší je častým jevem zacyklení v zařízení sociálních služeb, příp. umístování ve zdravotnických zařízeních, které suplují absenci možnosti přechodu do navazujícího bydlení, ať už s podporou sociální práce a zdravotní péče nebo samostatného nájemního bydlení, které je pro tyto skupiny téměř nedosažitelné.

Přes poměrně vyrovnanou životní úroveň a nízkou míru chudoby existují v České republice skupiny obyvatel, které mají ztížený přístup ke zdravotním službám a jsou ohroženy nerovnostmi ve zdraví. V některých lokalitách a regionech se vyskytují specifická zdravotní rizika a nerovnosti ve zdraví související s negativní socioekonomickou a environmentální situací. Tato rizika dále prohlubují sociální vyloučení dotčených osob a zvyšují jejich ohrožení chudobou

Střední délka života v České republice je cca o 2 – 3 roky kratší než průměr EU-27, délka života prožitá ve zdraví je v ČR např. o 9 let kratší než je ve Švédsku. Vysoká morbidita a mortalita je především důsledkem chronických neinfekčních onemocnění, která rovněž znemožňují plnohodnotnou účast nemocných osob na trhu práce, způsobují předčasné odchody do důchodu a s tím související pokles konkurenceschopnosti regionů a vysokou zátěž pro systém poskytování zdravotní péče.

Skupinou ohroženou ztíženým přístupem ke zdraví a zdravotním službám jsou především osoby s duševním onemocněním, které nemají přístup k moderní péči v důstojných podmínkách respektujících jejich lidskou individualitu a jsou nuceni k léčbě v ústavních zařízeních, což vede k jejich další sociální izolaci, stigmatizaci, nemožnosti zapojit se do života komunity a oslabení vnitřní koheze regionu. V ČR je struktura psychiatrické péče neuspokojivá, deficit se projevuje ve všech hlavních složkách péče – ambulantní, komunitní a lůžkové. Duševní poruchy přitom navíc dle údajů Světové banky představují z hlediska zdraví jednu z největších společensko-ekonomických zátěží. Neuropsychiatrické choroby přinášejí rozvinutým zemím největší ztráty pracovní schopnosti, jejich podíl na množství let ztracených předčasnou mortalitou a morbiditou je ve střední Evropě 22 %. Stávající systém péče o duševně nemocné má tedy výrazně negativní dopad také na trh práce a ekonomickou aktivitu duševně nemocných osob.

Některá území a regiony, zejména v pohraničí a ve vnitřních periferiích, jsou nedostatečně pokryty sítí vhodných služeb (např. sociálních služeb, zdravotních a návazných služeb, služeb pro rodiny a děti). Je nezbytné, aby síť služeb existovala zejména tam, kde jsou identifikovány sociálně vyloučené lokality a/nebo vysoké počty příjemců sociálních transferů, zejména hmotné nouze a/nebo vysoké počty dlouhodobě nezaměstnaných osob.

Identifikované problémy	
➤ Nedostatečná kvalita, efektivita, udržitelnost a dostupnost sociálních služeb	
➤ Nízká dostupnost komunitních sociálních služeb a zdravotních služeb v některých regionech.	
➤ Existují nerovnosti v přístupu ke zdravotním službám	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Problematická efektivita procesů v sociálních službách	IP 2.2
➤ Nedostatečné provádění hodnocení efektivity sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb	IP 2.2
➤ Nízká podpora a využívání strategického řízení a koncepční práce (jak na úrovni organizace, tak na úrovni systému)	IP 2.2
➤ Nízká úroveň mezíresortní a mezioborové spolupráce	IP 2.2
➤ Nedostatečná nabídka komunitních služeb, terénních a ambulantních služeb v některých územích a regionech	IP 2.2

➤ Nízká úroveň zdravotních služeb, především v oblasti dlouhodobé péče a vysoká míra institucionalizace zdravotnické péče	IP 2.2
➤ Malá podpora nových typů služeb, které umožní začleňování osob se zdravotním postižením do běžného způsobu života	IP 2.2
➤ Zaměstnanci zařazení na pozici sociálních pracovníků nemají často odpovídající vzdělání a odborné kompetence	IP 2.2

Zapojení místních aktérů do řešení lokální zaměstnanosti a sociálního začleňování

Obyvatelstvo na venkově stárne a čelí nedostatku pracovních příležitostí, který má vazbu na často nedostatečnou ekonomickou aktivitu na venkově. Dalším problémem je nedostatečná spolupráce všech místních aktérů (podnikatelský, veřejný, neziskový sektor) při řešení lokální nezaměstnanosti a malé zkušenosti se zakládáním a provozem sociálních komunálních podniků.

Standardní struktura nabídky dalšího vzdělávání není pro venkovské obyvatelstvo dostatečná, běžně dostupné vzdělávací moduly se zaměřují na spíše „městské“ aktivity – chybí nabídka lokálně pořádaného vzdělávání v řemeslných dovednostech a činnostech typických pro venkovský prostor.

I přes snahu o zlepšení v posledních letech přetrvává nízká nabídka komunitních, terénních a ambulantních (popřípadě kvalitních pobytových) služeb poskytovaných v přirozeném prostředí osob a reagujících na jejich aktuální potřeby. Stejně významná jako komplexnost přístupu k řešení je i diferencovanost řešení podle místních podmínek.

Regionální a místní koncentrace problémů spojených se sociálním vyloučením se nejzřetelněji projevuje existencí sociálně vyloučených lokalit, jejichž přítomnost je vyšší ve strukturálně nerozvinutých regionech a periferních (venkovských) regionech.

Realizace aktivit řešící výše uvedené problémy bude probíhat metodou LEADER a dalšími metodami místní a komunitní strategické rozvojové spolupráce. Komunitně vedené strategie místního rozvoje či další formy strategických plánů zajistí koordinaci aktivit financovaných z OP Zaměstnanost v daném území s aktivitami ostatních operačních programů (zejména Program rozvoje venkova, IROP a OP VVV).

Identifikované problémy	
➤ Nedostatečné zapojení místních samospráv a místních aktérů do řešení problémů v oblasti zaměstnanosti a sociálního začleňování	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Nedostatečná nabídka pracovních příležitostí ve venkovských regionech	IP 2.3
➤ Nedostatečná spolupráce všech zainteresovaných aktérů	IP 2.3
➤ Nedostatečná struktura nabídky dalšího vzdělávání na venkově	IP 2.3
➤ Nedostatečná nabídka sociálních služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou na lokální úrovni	IP 2.3
➤ Nedostatek nástrojů pro prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách	IP 2.1, 2.3
➤ Chybějící podpůrné, motivační a sankční nástroje vůči lokálním aktérům (samosprávám, zaměstnavatelům)	Externí faktor

Sociální inovace

V ČR existují přetrvávající problémy, které se nedaří řešit pomocí tradičních nástrojů sociální politiky a politik trhu práce, ať už je to oblast trhu práce, sociálního začleňování nebo veřejné správy. Jedním z důvodů, proč se některé problémy stále nedaří uspokojivě vyřešit je i malé využívání principů evidence-based policy, tj. malý důraz na zjišťování skutečných efektů a dopadů realizovaných politik. Dlouho přetrvávající a obtížně řešitelné problémy jsou potenciálně vhodné pro řešení pomocí sociálních inovací ovšem míra využívání sociálních inovací a nově vzniklých nástrojů je v ČR nízká (v podstatě nulová). Pokud dojde k realizaci nového nástroje či opatření, není jeho dopad nijak systematicky vyhodnocován (ať už před nebo po jeho zavedení), nová řešení ale nejsou nijak systematicky podporována a vznikají pouze ad hoc. Jinými slovy v ČR neexistuje infrastruktura pro vývoj a šíření sociálních inovací, není deklarovaný zájem o tvorbu nových řešení a jejich další využití (tzv. inovační poptávka), úroveň povědomí o (sociálních) inovacích a jejich přínosech je nízká. Důsledkem tohoto stavu je i minimum finančních prostředků, které je na jejich podporu poskytováno a roztržitost inovační nabídky (především nespolupráce).

Celou oblast sociálních inovací je třeba nově podpořit a uchopit, klást důraz na rozvoj inovačního prostředí a podporovat rozvoj inovační poptávky i nabídky. V rámci podpory a rozvoje inovační poptávky je třeba klást důraz na:

- výběr pro sociální inovace vhodných problémů a oblastí,
- ověřování účinků nově vyvinutých opatření, především pomocí sociálního experimentování,
- jejich následné šíření směrem k masivnějšímu využití, tedy spolupráci s relevantními aktéry již v počátečních fázích projektu.

Z konkrétních problémových oblastí, kde je již nyní možné odhadnout, že by pro ně potenciálně mohlo být vhodné sociální inovace využít, lze jako jeden z mnoha možných příkladů zmínit koncepci financování sociálních služeb, která v České republice stojí především na veřejných zdrojích. Probíhající sociální reformy formují dosavadní systém financování sociálních služeb a tendence naznačují, že trend snižování objemů finančních prostředků plynoucích ze státního rozpočtu a z Evropského sociálního fondu bude i nadále pokračovat. Je tedy třeba hledat cesty jak zvýšit efektivitu sociálních služeb a nové způsoby jejich financování.

Identifikované problémy	
➤ Nevyužívání potenciálu sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Neexistující inovační prostředí - není jasně deklarovaná inovační poptávka a ochota nové přístupy využívat, inovační nabídka je roztržitá a nejednotná	PO 3
➤ Nízké povědomí o možnostech využívání sociálních inovací a jejich přínosu	PO 3
➤ Neexistuje dlouhodobá a jasná finanční podpora pro sociální inovace	PO 3
➤ Nedostatek znalostí a dovedností nutných pro tvorbu sociálních inovací (včetně evaluačních technik nutných pro zjišťování dopadu nových opatření)	PO 3
➤ Chybějící spolupráce v oblasti sociálních inovací, neexistence platformy pro podporu sociálních inovací	PO 3

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce umožňuje jednotlivým účastníkům získat podněty a kontakty v rámci mezinárodních sítí a pomáhá budovat kapacity participujících organizací a orgánů na regionální a národní úrovni. Je to nákladově efektivní způsob pro ověření návrhů politik a pro šíření zkušeností, který poskytuje základ pro mezinárodní srovnávání. V ČR existují oblasti, ve kterých stále chybí know-how již využívané a osvědčené v zahraničí. Zároveň běžně nedochází ke zjišťování dopadů jednotlivých politik (evidence-based policy) a zkušenosti a zjištění ze zahraničí by tak mohly být v ČR velmi přínosné. Role mezinárodní spolupráce je nezastupitelná a v současnosti nedostatečná. Mezinárodní (a případně i národní) tematické sítě budou také sloužit jako prostředek pro šíření ověřených sociálních inovací, a podpora mezinárodní spolupráce je tak úzce navázána na podporu sociálních inovací.

V České republice se také velmi omezeně využívají inovativní formy organizace práce běžně používané v zahraničí. Populace v České republice rychle stárne a míra podílu nejstarších účastníků trhu práce je nízká. Demografický vývoj ukazuje, že je třeba zvýšit podíl účasti starších lidí na trhu práce a jejich zaměstnatelnost.

Ačkoliv míra nezaměstnanosti mladých lidí v České republice zůstává pod evropským průměrem, v uplynulých letech výrazně vzrostla. Aby došlo ke zvýšení úrovně zaměstnanosti zejména mladých lidí, je potřeba provést opatření zaměřená na odpovídající školení, včetně stáží a programů zapojujících mladé lidi do aktivních činností na trhu práce. Česká republika nedostatečně využívá potenciálu tzv. green economy pro tvorbu nových pracovních míst, přestože může využít zkušeností ze zahraničí.

Sociální začleňování jako proces usilující formou intervencí o zařazení sociálně vyloučených do běžného života není kompletní a efektivní bez aktivizace a zapojení sociálně vyloučených osob samotných do rozhodování, i realizace aktivit na místní úrovni a participace na životě komunity v přirozených podmínkách místního společenství, mimo zdi institucí. V této oblasti se Česká republika může poučit a inspirovat fungujícími komunitními centry a programy komunitního rozvoje v zahraničí a přenášet zejména zkušenosti s komunitní prací a podporou komunitních pracovníků.

Sociální podnikání je v České republice stále na velmi nízké úrovni a není podpořeno téměř žádnými odpovídajícími finančními nástroji, přestože se rozvoj sociální ekonomiky v ČR může opřít o zahraniční zkušenosti a vyvarovat se tak některých sporných nebo rizikových kroků učiněných v zahraničí.

Česká republika se potýká s nízkou úrovní kapacit neziskového sektoru, zejména v oblasti řízení, a jeho závislosti na veřejných zdrojích. NNO nejsou dostatečně transparentní¹³, což odrazuje firemní dárce a dále zvyšuje závislost na veřejných zdrojích. Ve všech těchto oblastech se Česká republika může inspirovat v zahraničí a využít již existujících řešení.

Sociálně odpovědné podnikání stále není v ČR rozšířeno v takové míře, jako je tomu obvyklé v EU a pro NNO jsou jiné než veřejné zdroje jen obtížně dostupné.

Přestože veřejná správa obecně není obvykle inovacím přístupná, v ČR se nabízí široký prostor, ve kterém by sociálně inovační řešení a především přebírání zkušeností ze zahraničí mohlo být velmi přínosné, je to např. oblast boje s korupcí.

Identifikované problémy	
➤ Nedostatečné využívání existujících zahraničních zkušeností v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Nedostatečné povědomí o již existujících zkušenostech, možnostech a	PO 3

¹³ http://www.avpo.cz/sdata/Bachman_monografie_141.pdf

přínosu mezinárodní spolupráce	
➤ Nedostatečné porozumění možnostem a přínosu mezinárodní spolupráce	PO 3
➤ Komplikovanost podpory a realizace mezinárodní spolupráce	PO 3
➤ Nedostatečná finanční podpora mezinárodní spolupráce	PO 3
➤ Uzavřenost a neochota učit se z již existujících zkušeností	PO 3
➤ Obtížná koordinace na nadnárodní úrovni	Částečně PO3 jinak v OPZ neřešeno

Veřejná správa

Ve všech mezinárodních srovnáních je institucionální prostředí hodnoceno jako jedna z nejslabších stránek České republiky. Neefektivní instituce, nadměrná regulatorní zátěž a korupce jsou v současné době jevy, kvůli kterým ČR ztrácí na vyspělé státy EU i OECD. O potřebě změn v institucionálním prostředí a omezení byrokracie se hovoří už delší dobu. Výkonnost veřejné správy je totiž v porovnání s privátním sektorem výrazně nižší, což vyplývá z makroekonomického srovnání provedeného např. ve studii NERV ke konkurenceschopnosti, ale i ve studiích Světové banky či MMF.

I přes pokrok, jehož bylo v programovém období 2007-2013 dosaženo v řadě oblastí, které jsou z hlediska efektivního výkonu veřejné správy chápány jako stěžejní (např. oblast procesního modelování agend či oblast rozvoje lidských zdrojů), je zapotřebí v započatém reformním úsilí dále pokračovat.

Zejména státní správa dále trpí nekonceptností, jejímž důsledkem je krátkodobost přijímaných systémových řešení a opatření, které nejsou založeny na střednědobých a dlouhodobých strategiích a podléhají tak častým změnám. Dalším nedostatkem koncepce veřejné správy je neexistence jasného přehledu rozsahu vykonávaných agend v rámci činnosti úřadů a nedostatečné zajištění koordinace aktivit úřadů, které má dopady na efektivitu, kvalitu a transparentnost veřejné správy. Vznikají tak duplicity v činnostech veřejné správy, dochází k provádění činností bez zákonného zmocnění, posilování resortismu, apod.

Příčinou neefektivity veřejné správy je také nedostatečné využívání analytické podpory a evaluačních kapacit, schopných poskytnout expertní základ řadě výstupů veřejné správy a umožňujících sledování a následné hodnocení jejího výkonu. Problematická je dále i nízká úroveň komunikace mezi veřejnými institucemi a veřejností, která se projevuje nedostatečným využíváním služeb eGovernmentu, ale i dat, poskytovaných občanům ze strany veřejné správy. Data veřejné správy, včetně informací o veřejných rozpočtech a nakládání s veřejným majetkem, jsou často poskytována v rozporu s principy „open data“. Absence těchto informací pak vede ke zvyšování nedůvěry občanů ve veřejnou správu.

Převládající je názor, že překážkou vyšší konkurenceschopnosti ČR a kvality života v zemi je mimo jiné také nepřehledné regulatorní prostředí, které vede k nadměrnému zatížení veřejné správy, občanů i podnikatelů, dále pak neefektivní vymáhání práva a tedy i neefektivní fungování justice, spojené s nevyhovující organizací a fungováním soudů a státních zastupitelství, či informační nepropojeností jednotlivých stupňů v českém soudnictví. Za nedostatečnou lze považovat zejména pozornost věnovanou CIA, RIA i ex post hodnocení dopadů regulace, které jsou schopny významně zlepšovat kvalitu stávajících regulatorních předpisů, přitom ale nejsou dostatečně aplikovány, nebo jsou prováděny pouze formálně. Problémem je často také nedostatečná odbornost jejich zpracovatelů.

Kromě výše uvedených problémů se veřejná správa a složky IZS i nadále potýkají také s neefektivním rozvojem a řízením lidských zdrojů. V oblasti rozvoje lidských zdrojů je problematická hlavně nekonceptnost aktuálního systému vzdělávání zaměstnanců veřejné správy, charakterizovaná nesourodým systémem vzdělávání, spojeným s neexistencí standardu znalostí a tedy i nedostatečnou úrovní odborných znalostí zaměstnanců veřejných

institucí v oblasti jejich působnosti, elektronizace veřejné správy, zajištění standardů kybernetické bezpečnosti, ale i specifika reakce na mimořádné situace způsobené změnou klimatu.

V oblasti řízení lidských zdrojů je problémem zejména nejednotnost a neefektivita systému řízení, projevující se nejednotným systémem přijímání zaměstnanců na základě jejich odbornosti a kvalifikace, nízkou výkonností a nedostatečnou motivovaností zaměstnanců veřejných institucí a s tím spojenou vysokou mírou jejich fluktuace.

Neefektivní fungování veřejných institucí je v neposlední řadě zapříčiněno také nedostatečným nastavením procesů dosahování kvality a jejího následného řízení.

Identifikované problémy	
➤ Nízká transparentnost a efektivita veřejné správy	
➤ Vysoká administrativní a regulatorní zátěž	
➤ Nedostatečná odbornost zaměstnanců veřejné správy negativně ovlivňující kvalitu poskytovaných služeb.	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
➤ Neexistence jasného přehledu rozsahu vykonávaných agend v rámci činnosti úřadů	IP 4.1
➤ Nedostatečné zajištění koordinace aktivit úřadů v činnostech veřejné správy	IP 4.1
➤ Nedostatečné využití nástrojů analytické podpory ve veřejné správě, včetně evaluačních kapacit	IP 4.1
➤ Nízká úroveň komunikace mezi veřejnými institucemi a veřejností, nedůsledné dodržování principu „open data“ ve veřejné správě	IP 4.1
➤ Nedostatečná nebo nekvalitní aplikace RIA, RIA ex post i CIA, nedostatečná odbornost jejich zpracovatelů	IP 4.1
➤ Nepřehledné regulatorní prostředí v ČR	IP 4.1
➤ Neefektivní fungování justice	IP 4.1
➤ Nejednotné a neefektivní řízení lidských zdrojů ve veřejné správě	IP 4.1
➤ Nekoncepční systém rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě	IP 4.1
➤ Nedostatečné využití metod kvality a jejího řízení ve veřejné správě	IP 4.1

1.2 Relevantní národní strategie identifikující výzvy a rozvojové potřeby

1.2.1 Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020 („SMK“) byla schválena vládou ČR dne 27. září 2011, usnesením č. 713.

Cílem SMK je připravit Českou republiku na budoucnost v globalizovaném světě a dostat ji mezi 20 nejvíce konkurenceschopných zemí světa. SMK se skládá z 9 pilířů – Instituce, Infrastruktura, Makroekonomika, Zdravotnictví, Vzdělanost, Trh práce, Finanční trhy, Trh zboží a služeb a Inovace. Vzhledem k obsahovému zaměření má OP Zaměstnanost nejtěsnější vazbu na pilíře Trh práce a Instituce.

Z hlediska **potřeb ČR** uvádí SMK v **pilíři Trh práce**, že:

„Ukazatele celkové míry zaměstnanosti (na poměry EU středně vysoká), míru nezaměstnanosti (poměrně nízká) a participace na trhu práce (středně vysoká) lze určitě výrazně zlepšovat. Je třeba zlepšit uplatnění lidských zdrojů: docílit výrazného zvýšení míry zaměstnanosti a participace starší populace (nad 55 let), zastavit růst průměrného věku kdy lidé opouští školu a vstupují na trh práce, zvýšit nízkou míru zaměstnanosti žen s menšími dětmi, usnadnit zaměstnatelnost zdravotně a jinak znevýhodněných osob, zatraktivnit dnes komplikovaný přístup vysoce vzdělané zahraniční pracovní síly na český trh práce.

Globalizace a vlastní měna v malé otevřené ekonomice přinášejí permanentní, rychlé a obtížně předvídatelné změny komparativních ekonomických výhod celých odvětví, firem a profesí. Přízpůsobivost měnícím se podmínkám na straně zaměstnavatelů i zaměstnanců je pro zvyšování konkurenceschopnosti nutností [...].

Konkurenceschopnost vyžaduje schopnost a ochotu zaměstnanců se v průběhu kariéry dále vzdělávat. Bude proto třeba podporovat přirozenou a dobrovolnou účast pracovní síly na efektivním a smysluplném celoživotním vzdělávání.“

Cílem pilíře Trh práce je dlouhodobě udržitelná konkurenceschopnost, která se nerodí z ochrany zaměstnání, ale z politiky podporující zaměstnanost. Konkurenceschopnost ekonomiky se skládá z konkurenceschopnosti jednotlivých zaměstnavatelů. Cílem politiky zaměstnanosti musí být dlouhodobě udržitelná zaměstnanost a nikoliv udržitelnost jednotlivých zaměstnání nebo podpora přežívání nekonkurenceschopných zaměstnavatelů.

Stát musí utvářet institucionální prostředí posilující flexibilitu zaměstnavatelů i zaměstnanců, která usnadňuje hladkou a svižnou restrukturalizaci a přitom lidem zajišťuje přiměřenou míru ochrany před negativními sociálními dopady.

Pro dosažení tohoto cíle stanovuje SMK zejména následující opatření:

- Sladění rodinného života a pracovní kariéry – zvýšit zaměstnanost žen podporou rozvoje nabídky alternativních forem předškolní výchovy;
- Rozvoj trhu práce – přijmout opatření podporující inkluzi specifických skupin osob na trh práce, zvýšit flexibilitu zaměstnanců (nabídka pracovní síly, částečné a jinak flexibilní úvazky) a zaměstnavatelů (najímání a propouštění pracovníků), zefektivnit realizaci politiky zaměstnanosti, pilotně ověřovat a hodnotit dopady zaváděných opatření;
- Implementace a rozvoj systému celoživotního učení – je třeba nastavit vhodné institucionální podmínky a vhodně cílenou finanční podporu umožňující realizaci celoživotního učení podle měnících se potřeb trhu práce, zaměstnavatelů a pracovní síly.

Z hlediska **potřeb ČR** uvádí SMK v **pilíři Instituce**, že:

„[...] ve všech mezinárodních srovnáních je institucionální prostředí hodnoceno jako jedna z nejslabších stránek České republiky. Neefektivní instituce, nadměrná regulační zátěž a korupce jsou v současné době jevy, kvůli kterým ČR ztrácí na vyspělé státy EU i OECD. O potřebě změn v institucionálním prostředí a o omezení byrokracie se hovoří už delší dobu. Výkonnost veřejné správy je v porovnání s privátním sektorem výrazně nižší, což vyplývá z makroekonomického srovnání provedeného např. ve studii NERV ke konkurenceschopnosti, ale i ve studiích Světové banky či MMF.“

Cílem pilíře Instituce jsou kvalitní veřejné instituce jako klíčový stavební kámen budování konkurenceschopné a na inovacích založené ekonomiky. Společným cílem všech navrhovaných opatření je zvýšení produktivity institucí, posílení jejich orientace na klienta, tj. občana či podnikatele a odstranění neefektivity v jejich fungování – zejména korupce a nehospodárnosti. V obecné rovině by pak opatření navrhovaná v tomto pilíři měla přispět ke zlepšení koordinace a komunikace mezi institucemi navzájem i ve vztahu k občanům a podnikatelům. Realizace navrhovaných opatření by v konečném důsledku měla výrazně přispět k posílení konkurenceschopnosti České republiky v tvrdé hospodářské soutěži na mezinárodní úrovni a měla by rovněž zvýšit důvěryhodnost veřejných institucí v očích veřejnosti, což by Českou republiku výrazně přiblížilo vyspělým demokratickým státům západní Evropy.

Pro dosažení tohoto cíle stanovuje SMK následující opatření:

- Efektivní veřejná správa – systemizace a zdokonalení fungování veřejné správy, její vyšší profesionalita a efektivita;
- Zefektivnění nakládání s veřejným majetkem a prostředky – řízení a kontrola v oblasti veřejných financí, informování o nakládání s veřejným majetkem, posílení transparentnosti veřejných zakázek;
- Zjednodušení přístupu ke službám veřejné správy – sdílení dat v rámci veřejné správy, efektivní poskytování dat a informací veřejnosti;
- Vyšší kvalita a dostupnost regulace – systematické zkvalitňování procesu tvorby regulace, cílená komunikace s veřejností v rámci legislativního procesu a zlepšení přístupu veřejnosti k právním předpisům;
- Lepší vymahatelnost práva – zlepšení vymahatelnosti práva v ČR soudní i mimosoudní cestou a zkvalitnění fungování justice.

Z hlediska potřeb ČR uvádí MSK v **pilíři Zdravotnictví**, že: *„...finanční napětí se v českém zdravotním systému projevuje již od druhé poloviny 90. let, aniž by však systém doznal podstatných úprav, které by vytvořily žádoucí stimuly pro racionální poskytování zdravotní péče, a aniž by reagovalo na budoucí výzvy dané především nepříznivým demografickým vývojem v podobě stárnutí obyvatelstva. Přitom demografický vývoj je podle dostupných ekonometrických studií alespoň prozatím hlavním vysvětlujícím faktorem budoucího růstu nákladů na zdravotní péči v ČR do roku 2030. Nelze však zapomínat ani na další nákladové faktory dané jak medicínským pokrokem (nové velmi nákladné technologie, farmaceutické preparáty a léčebné postupy), tak i postupnou konvergencí se západoevropskými státy, pokud jde o odměňování zdravotnického personálu, a rostoucí nároky pacientů.*

Tyto silné nákladové tlaky představují pro český zdravotní systém, jakož i pro veřejné finance obecně, zcela zásadní výzvu do budoucnosti. Ambicí tohoto pilíře je zajistit sérii vzájemně provázaných reformních kroků finanční udržitelnost českého zdravotního systému tak, aby garantoval evropský standard zdravotní péče dostupný pro všechny obyvatele ČR.“

Cílem pilíře je zvýšení efektivnosti systému zdravotnictví prostřednictvím průřezových opatření, jež reagují na dlouhodobé problémy českého zdravotnictví, mezi které strategie

mimo jiné řadí nízké využívání informačních technologií nebo slabou odpovědnost občanů za vlastní zdravotní stav a respektování léčebného procesu.

Pro dosažení stanoveného cíle stanovuje SMK kromě jiných i následující opatření:

- Vazba pacienta ke zdraví – zajištění motivace ke zdravému životnímu stylu formou zavedení příslušných motivačních prvků, alokace významnější části zdravotního rozpočtu na preventivní opatření;
- Restrukturalizace lůžkové péče – racionalizace a restrukturalizace lůžkové péče směrem ke snížení fixních nákladů současně s vytvořením koncepce dlouhodobé péče ve smyslu zdravotně sociálním včetně finančního zajištění.

1.2.2 Strategický rámec rozvoje E-governmentu 2014+

Strategický rámec rozvoje E-governmentu 2014+ (jeho předložení vládě se předpokládá v únoru 2014) navazuje na Strategii Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby (2007-2015) – Strategie Smart Administration (SA). Strategický rámec rozvoje eGovernmentu bude pro nové programové období implementačním dokumentem k té části SA, která zachycuje dokončení procesů zahájených v předcházejícím programovém období a definuje cíle pro nové programové období do roku 2020, a to především pro oblast elektronizace veřejné správy. V tomto duchu je navržen i globální cíl Strategie: Prostřednictvím zavádění principů e-vládnutí do veřejné správy podpořit konkurenceschopnou a na inovacích založenou ekonomiku ČR.

Cílem Strategického rámce rozvoje eGovernmentu je definovat pro období do roku 2020:

- *další etapu modernizace veřejné správy s využitím prostředků eGovernmentu,*
- *účelné vynakládání veřejných prostředků pro koordinovanou a efektivní modernizaci veřejné správy, včetně investic do informačních a komunikačních technologií,*
- *efektivní součinnost všech subjektů veřejné správy na úrovni centrálních orgánů, krajů i obcí.*

Cílem Strategického rámce rozvoje eGovernmentu je také definice tematických okruhů, v jejichž rámci by měl být realizován soubor legislativních i nelegislativních opatření (včetně projektů), nezbytných k dosažení cílů vytyčených vládou v oblasti modernizace veřejné správy.

Jako základní problematické aspekty harmonického e-vládnutí identifikuje:

- *Neexistenci standardů pro procesy ve veřejné správě*
- *Duplicitu agend a činností veřejné správy*
- *Nekoncepčnost, neefektivita a nízkou transparentnost procesů veřejné správy*
- *Vysokou administrativní zátěž*
- *Místně a věcně rozdílný přístup k řešení procesů veřejné správy*
- *Nedůslednost v přípravě a schvalování legislativních opatření*

Realizací Strategického rámce rozvoje eGovernmentu 2014+, který definuje jednotlivé okruhy a tematické cíle rozvoje veřejné správy a českého eGovernmentu pro období 2014–2020, by mělo být dosaženo modernizace veřejné správy prostřednictvím zavádění principu e-vládnutí, zejména směrem k jejímu zefektivnění a ke zkvalitnění činností veřejných institucí, a to v nedílné souvislosti s dalšími strategickými dokumenty Evropské komise i české vlády.

Rozvoj veřejné správy bude ve vzájemné provázanosti na tento dokument formulován ve Strategickém rámci rozvoje veřejné správy České republiky 2014+¹⁴, který by měl udávat směr reformy veřejné správy v návaznosti na kroky učiněné již v programovém období 2007 – 2013.

1.2.3 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 byla schválena vládou ČR dne 15. května 2013, usnesením č. 344. Strategie je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a jejím cílem je zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí, přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků. Strategie vymezuje typologii území ČR – rozvojová, stabilizovaná a periferní území ČR. Strategie dále definuje 4 základní cíle:

Cíl 1: Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl)

Cíl 2: Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl)

Cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl)

Cíl 4: Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl)

Na tyto cíle navazuje 9 priorit a 31 opatření. Z hlediska obsahového zaměření OPZ přispějí jeho intervence zejména k naplnění následujících opatření: 1.5 Adaptabilita trhu práce, 3.X Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva, 3.1 Zvýšení kvality a vybavenosti veřejnými službami, 4.1 Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb, 5.2 Podpora zvýšení kvality pracovní síly, 5.3 Zajištění základních služeb a obslužnosti, 8.1 Zkvalitňování administrativních kapacit veřejné správy a 9.1 Posílení strategických a koncepčních nástrojů a přístupů k místnímu a regionálnímu rozvoji.

1.2.4 Relevantní resortní dokumenty

1.2.4.1 Koncepce politiky zaměstnanosti MPSV 2013 – 2020

Smyslem Koncepce politiky zaměstnanosti 2013-2020, kterou schválila porada vedení MPSV, je stanovit hlavní zaměření národní politiky zaměstnanosti v časovém horizontu do roku 2020. Koncepce primárně vychází z pravidelných analýz trhu práce zpracovávaných MPSV¹⁵ a z národních cílů politiky zaměstnanosti ČR stanovených v návaznosti na strategii Evropa 2020.

Koncepce definuje jako hlavní problém trhu práce „*nízkou zaměstnanost, která je způsobovaná především vzdělanostním a oborovým nesouladem nabídky pracovní síly a poptávky po ní, nízkou adaptabilitou a mobilitou pracovní síly, malou motivací některých skupin pracovní síly přijmout práci a udržet se v ní, dále ji negativně ovlivňuje nízká pružnost trhu práce, nízká pracovní participace matek s dětmi, mladých do 24 let a starších 55 až 64 let. Problém nedostatečného zapojování určitých skupin ekonomicky neaktivního obyvatelstva na trh práce roste především z pohledu demografického vývoje ČR, kdy je trh práce čím dál více ovlivňován razantním úbytkem produktivní složky obyvatelstva.*“

Koncepce dále definuje strategické priority politiky zaměstnanosti MPSV do roku 2020:

¹⁴ Tento dokument nahradí materiál: Koncepce dokončení reformy veřejné správy. Dokument je nyní ve stádiu rozpracovanosti a nejsou dostupné podrobnější informace. Předpokládaný termín předložení vládě je únor 2014.

¹⁵ Analýzy trhu práce jsou dostupné na odkaze: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace

- Podpora přístupu k zaměstnání, zejména pro skupiny ohrožené na trhu práce
- Podpora rovnosti žen a mužů na trhu práce
- Přizpůsobení podniků, zaměstnanců a nezaměstnaných změnám a potřebám trhu práce
- Rozvoj služeb zaměstnanosti
- Vytváření podmínek pro cílenou ekonomickou migraci

a horizontální priority:

- Vyrovnávání rozdílů mezi regiony
- Podpora sociálních inovací
- Podpora rozvoje flexibility trhu práce

Koncepce bude v průběhu roku 2013 rozpracována do návazného dokumentu Strategie politiky zaměstnanosti MPSV, který bude obsahovat již konkrétní návrhy opatření a nástrojů k řešení identifikovaných problémů trhu práce.

1.2.4.1 Priority a postupy vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže

Strategický dokument vlády ČR, který je každoročně od roku 1998 přijímán. Představuje dlouhodobou koncepci prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže v České republice. Tento strategický dokument tvoří základní rámec pro další postup při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže v České republice. Zároveň probíhají práce na přípravě strategie pro rovnost žen a mužů pro Českou republiku. Strategie by měla být připravena v průběhu roku 2014 a do roku 2015 by měla být pilotně ověřena. V rámci strategie se *Priority a postupy vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže* stanou dokumentem, který bude každoročně specifikovat konkrétní dílčí úkoly a kroky k naplňování strategie. Důležitou oblastí Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže, která bude rovněž zahrnuta do strategie, je jednak oblast rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce a v podnikání a jednak sladování pracovního, soukromého a rodinného života. V rámci těchto oblastí jsou typicky řešeny následující otázky:

- Zaměstnanost žen;
- Rozdíl v odměňování žen a mužů;
- Důchody žen a mužů;
- Podnikání žen;
- Flexibilní formy práce;
- Služby péče o děti;
- Vertikální a horizontální segregace na trhu práce;
- Zapojení mužů do péče atd.

Základem pro zpracování strategie rovněž budou výše specifikované oblasti.

1.2.4.2 Dlouhodobá vize MPSV pro oblast sociálního začleňování

Dlouhodobá vize MPSV pro oblast sociálního začleňování představuje ucelenou a systematickou koncepci Ministerstva práce a sociálních věcí pro oblast sociálního začleňování až do roku 2020. Tematicky navazuje na Národní akční plány sociálního začleňování zpracovávané mezi lety 2004 - 2010 v rámci tzv. Lisabonského procesu. Od ledna roku 2014 bude Vize doplněna flexibilním a pravidelně aktualizovaným akčním plánem – Strategií, která představuje nezbytné východisko pro praktickou realizaci opatření, které Vize navrhuje, zdůrazní rozvoj flexibilní a proaktivní reakce na nepředvídatelné změny v socioekonomickém kontextu. Ve Vizi identifikované problémy a potřeby v oblasti sociálního začleňování lze shrnout následujícím způsobem:

- Rychlé stárnutí populace a nepřipravenost trhu práce na nastávající demografické změny;
- Přetrvávající diskriminace určitých skupin osob znevýhodněných na trhu práce; kumulace sociálního znevýhodnění u některých skupin osob a nízký výkon služeb zaměstnanosti ve vztahu k sociálně vyloučeným osobám a osobám ohroženým sociálním vyloučením;
- Nízká míra participace žen s malými dětmi na trhu práce v důsledku nedostatečných podmínek pro sladění soukromého a pracovního života a nízké míry využívání flexibilních forem práce;
- Nízká připravenost pracovní síly na měnící se požadavky trhu práce (mobilita, adaptabilita, vzdělávání);
- Nedostatek nízkoprahových, terénních a ambulantních sociálních služeb; vysoká míra využívání institucionální péče;
- Nedostatečná provázanost služeb zaměstnanosti, sociálních a zdravotních služeb, nedostatečné pokrytí některých území sítěmi sociálních služeb;
- Nižší efektivita sociálních transferů u neúplných a vícečetných rodin a dlouhodobě nezaměstnaných osob;
- Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje sociálního podnikání a jeho legislativního zakotvení;
- Regionální a místní koncentrace sociálních problémů do sociálně vyloučených lokalit;
- Podceňování významu prevence a včasných intervencí, které by předcházely sociálnímu vyloučení;
- V evropském srovnání podprůměrné veřejné i soukromé výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti, vzdělávání, sociální a zdravotní péči a nedostatečné hodnocení efektivity vynakládaných výdajů v těchto oblastech.

1.2.4.3 Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21)

Jde o první dlouhodobou zdravotní strategii ČR. Byla vzata na vědomí Vládou ČR usnesením č. 1046 ze dne 30. října 2002. Dokument obsahuje celkem 21 kvantifikovaných cílů, z nichž celá řada má nastavenou jako cílovou metu rok 2020, a jeho podoba se opírá o analogický dokument Světové zdravotnické organizace.

I přes datum svého vzniku před téměř deseti lety představuje Zdraví 21 komplexní strategický dokument, ze kterého vychází stanovené resortní priority a tematické oblasti pro budoucí programové období kohezní politiky.

Relevantní jsou především následující cíle strategie:

Cíl 5: Zdravé stárnutí

Cíl 21 Opatření a postupy směřující ke zdraví pro všechny

Cíl 11: Zdravější životní styl

Cíl 6: Zlepšení duševního zdraví

Cíl 7: Prevence infekčních onemocnění

Cíl 8: Snížení výskytu neinfekčních onemocnění

Cíl 9: Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy

Cíl 12: Snížit škody způsobené alkoholem, drogami a tabákem

Cíl 13. Zdravé místní životní podmínky

Cíl 2: Spravedlnost ve zdraví

1.2.4.4 Strategie reformy psychiatrické péče

Strategický dokument Ministerstva zdravotnictví zveřejněný 8. října 2013. Strategie naplňuje vizi o zdravější společnosti, ve které není vysoká kvalita života vyhrazena jen většinové zdravé populaci, ale i skupinám s určitými zdravotními omezeními. Snaží se naplňovat právo všech na lepší a humánnější péči a kvalitnější život obecně. Globálním cílem strategie je zvýšení kvality života osob s duševním onemocněním. Tento cíl bude postupně naplňován řadou dalších strategických cílů, z nichž každý bude v etapě 2014–2023 do určité míry naplňovat globální cíl.

Těmito strategickými cíli pro období 2014–2023 jsou:

1. Zvýšit kvalitu psychiatrické péče systémovou změnou organizace jejího poskytování.
2. Omezit stigmatizaci duševně nemocných a oboru psychiatrie obecně.
3. Zvýšit spokojenost uživatelů s poskytovanou psychiatrickou péčí.
4. Zvýšit efektivitu psychiatrické péče včasnou diagnostikou a identifikací skryté psychiatrické nemoci.
5. Zvýšit úspěšnost plnohodnotného začleňování duševně nemocných do společnosti (zejména zlepšení podmínek pro zaměstnanost, vzdělávání a bydlení aj.).
6. Zlepšit provázanost zdravotních, sociálních a dalších návazných služeb.
7. Humanizovat psychiatrickou péči.

Strategie klade důraz na uplatňování, prosazování a naplňování práv duševně nemocných v nejširším možném výkladu.

1.3 Národní program reforem

1.3.1 Cíle v Národním Programu reforem

Národní program reforem (NPR) je strategickým dokumentem implementujícím evropskou Strategii Evropa 2020 a její cíle v podmínkách ČR. Přestože se jedná o každoročně aktualizovaný dokument, vždy je tvořen na delší časový horizont (do roku 2020). Národní cíle Strategie Evropa 2020 stanovené v **Národním programu reforem 2011** a relevantní z obsahového hlediska OP Zaměstnanost jsou následující:

Tabulka 1: Národní cíle Strategie Evropa 2020

Cíl Strategie Evropa 2020	Cílová hodnota ČR v roce 2020
Míra zaměstnanosti osob 20-64 let	75 %
Snížení počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením	Zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 (1 566 tis. osob), s úsilím o snížení o 30 000 osob (14,4 % celkového počtu obyvatel)

V oblastech relevantních z hlediska obsahového zaměření OP Zaměstnanost jsou specifické kvantifikované národní cíle do roku 2020 s ohledem na cíle Strategie Evropa 2020 stanoveny následovně:

1. V oblasti zaměstnanosti:

- a. Zvýšení celkové míry zaměstnanosti osob ve věku 20 - 64 let na 75 %;
- b. Zvýšení míry zaměstnanosti žen (20 – 64 let) na 65 %;
- c. Zvýšení míry zaměstnanosti starších osob (55 - 64 let) na 55 %;
- d. Snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15 - 24 let) o třetinu oproti roku 2010;

- e. Snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací (stupeň ISCED 0 – 2) o čtvrtinu oproti roku 2010.

2. V oblasti sociálního začleňování a chudoby:

- a. Udržení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou do roku 2020 na úrovni roku 2008;
b. Snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 30 000 osob.

Tabulka 2: Specifické kvantifikované národní cíle Strategie Evropa 2020

Ukazatel	Jednotka	Výchozí hodnota (2010)	Cílová hodnota v roce 2020
Celková míra zaměstnanosti	Podíl v populaci ve věku 20-64 let	70,4 %	75 %
Míra zaměstnanosti žen	Podíl v populaci žen ve věku 20-64 let	60,9 %	65 %
Míra zaměstnanosti starších osob	Podíl v populaci ve věku 55-64 let	46,5 %	55 %
Míra nezaměstnanosti mladých osob	Podíl z pracovní síly ve věku 15-24 let	18,4 %	12,3 % (snížení o 1/3)
Míra nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací	Podíl z pracovní síly starší 15 let s kvalifikací stupně ISCED 0 – 2	25,0 % ¹⁶	18,8 % (snížení o 1/4)
Podíl osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením	Podíl osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou	15,3 % (1 566 tis. osob)	14,7 % (1 566 tis. osob); ev. 14,4 % (1 536 tis. osob)

1.3.2 Relevantní potřeby a reformní opatření identifikované v Národním programu reforem

1.3.2.1 Oblast zaměstnanosti a sladění rodinného a pracovního života

Národní program reforem 2013 v oblasti zaměstnanosti konstatuje, že navzdory pokroku učiněnému v posledních letech přetrvává na trhu práce řada strukturálních problémů, k nimž náleží nízká zaměstnanost některých skupin obyvatelstva, zejména mladých lidí, žen či osob v předdůchodovém věku. Na trhu práce hledají těžko uplatnění také uchazeči s nízkou kvalifikací či zaměřením neodpovídajícím potřebám ekonomiky.

Dlouhodobé strategické záměry politiky zaměstnanosti se budou dle NPR 2013 koncentrovat do trojice pilířů, jejichž primárními cíli bude zvyšování kvality služeb zaměstnanosti prostřednictvím jejich optimalizace, zefektivnění monitoringu a shromažďování dat relevantních pro účinnou aktivní politiku zaměstnanosti a podpora vzdělávání zaměstnanců a nabídka rekvalifikací s cílem zvyšování kvalifikace uchazečů o zaměstnání.

Hlavní reformní opatření Národního programu reforem 2013 v oblasti zaměstnanosti relevantní z hlediska obsahového zaměření OP Zaměstnanost lze strukturovat následovně:

Zvyšování efektivity služeb zaměstnanosti – cílem je zejména zvýšení kompetencí a role úřadů práce, posilování aktivní politiky zaměstnanosti včetně efektivního využití prostředků ESF a regionalizace APZ s důrazem na podporu strukturálně nedostatečně rozvinutých regionů s vysokou mírou nezaměstnanosti.

¹⁶ Údaj ČSÚ, [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/47003B517A/\\$File/310312167.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/47003B517A/$File/310312167.pdf), míra nezaměstnanosti ve věkové skupině 15+. Data Eurostatu jsou za skupinu 25-64 a jsou proto nižší – 22,7%.

Monitoring vývoje na trhu práce – cílem je nastavení spolupráce ÚP ČR a jeho krajských poboček se zaměstnavateli, které by prostřednictvím získávaných dat umožnily vyhodnocovat ekonomické trendy v ČR z hlediska jejich dopadů na trh práce. Dále je cílem vybudování společné Jednotné datové základny propojením databází ÚP ČR a ČSSZ a využití takto získaných dat pro potřeby komplexního pojetí realizace politiky zaměstnanosti za účelem zlepšení zaměstnatelnosti klientů díky posílení individuálního přístupu, rozvoje standardů přístupu ke klientům a poskytovaných služeb a snižování administrativní zátěže.

Vzdělávání a rekvalifikace – cílem je rozvoj a optimalizace vzdělávání v návaznosti na potřeby trhu práce.

Podpora zaměstnávání mladých lidí – cílem je snížit míru nezaměstnanosti mladých lidí prostřednictvím realizace záruk pro mladé a využitím prostředků Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže a ESF.

V oblasti sladování rodinného a pracovního života stanovuje NPR 2013 konkrétní reformní opatření pro zvýšení dostupnosti předškolního vzdělávání, a to jak podporou stávajících typů služeb předškolní péče o děti, tak rozvojem nových typů služeb péče o děti (firemní mateřské školy, dětské skupiny).

1.3.2.2 Oblast sociálního začleňování a snižování chudoby

Národní program reforem 2013 klade v této oblasti důraz na pokračování úsilí o začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených do společnosti, a to jak prostřednictvím inkluzivního trhu práce, tak skrze zvyšování dostupnosti, kvality a udržitelnosti základních zdrojů a služeb včetně důstojného příjmu, bydlení a vzdělání.

Národní program reforem 2013 se v oblasti podpory sociálního začleňování a boje s chudobou soustředí na problematiku bezdomovectví prostřednictvím jak opatření preventivní povahy, tak podpory navazující na současné služby, aktivního stárnutí včetně prosazování age managementu a posílení zaměstnanosti starších osob, sociálního začleňování Romů a problematiku sociálně vyloučených lokalit, podporu sociálního bydlení a podporu sociálního podnikání jako jednoho ze stupňů postupného zaměstnávání vedoucího k uplatnění znevýhodněných uchazečů o zaměstnání na trhu práce. Zvláštní důraz bude kladen na podporu sociálního začleňování a sociální soudržnosti ve strukturálně nedostatečně rozvinutých regionech s vyšší mírou nezaměstnanosti a výskytem sociálně vyloučených lokalit.

NPR 2013 klade v oblasti zdravotnictví důraz na pokračování reformy psychiatrické péče v ČR. Její součástí bude zejména rozvoj komunitní a semimurální péče, zvýšení role primární psychiatrické péče, zvýšení role všeobecných nemocnic v oblasti poskytování akutní péče, transformace psychiatrických léčeb a vzdělávání odborných pracovníků.

1.3.2.3 Oblast veřejné správy

Národní program reforem 2013 konstatuje, že efektivní fungování veřejné správy v oblasti zacházení s veřejnými prostředky je rovněž jednou ze stěžejních cest vedoucích k udržitelnosti veřejných financí, a to na výdajové stránce státního rozpočtu. Na příjmové stránce je jeho protějškem efektivní systém daňové správy eliminující možnost daňových úniků. Obě priority lze naplnit prostřednictvím vzájemné vyváženosti tří základních pilířů – prevence, průhlednosti a postihu.

Národní program reforem 2013 obsahuje následující reformní opatření ve vztahu k zefektivnění veřejné správy a boji s korupcí:

1. Pokračování v realizaci strategie Smart Administration pro období 2007-2015;
2. Reforma veřejné správy, jejímž cílem je optimalizovat a zefektivnit činnosti veřejné správy a zároveň definovat postavení a úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních;

3. Příprava nového návrhu Zákona o státních úřednících, jehož cílem je zejména poskytnout jasné garance stability pro státní správu a snížit politický vliv na obsazování úředních postů;
4. Boj s korupcí: důsledná implementace Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014;
5. Elektronizace veřejné správy – realizace projektů eSbírka a eLegislativa, které mají za cíl digitalizovat a standardizovat legislativní proces, zejména tvorbu právních předpisů a jejich zveřejnění v digitální podobě při respektování principu právní závaznosti;
6. Zjednodušení agend a zrušení duplicit ve státní správě s cílem zefektivnění vnitřního fungování těchto ústředních správních úřadů a jim podřízených organizací bez dopadů na kvalitu a rozsah jimi poskytovaných služeb.

1.4 Vybrané dokumenty a doporučení na evropské úrovni

1.4.1 Relevantní doporučení Rady

K jednotlivým Národním programům reforem vydává Rada EU svá doporučení, která obsahují seznam hlavních výzev, na které by se členský stát měl v daném roce zaměřit. Níže uvedená tabulka obsahuje shrnutí doporučení pro ČR v oblasti lidských zdrojů relevantních z hlediska obsahového zaměření OPZ za poslední tři roky.

Oblast	Specifická Doporučení Rady k Národnímu programu reforem ČR		
	2013	2012	2011
Zaměstnanost, služby zaměstnanosti	č. 4 Přijmout opatření k posílení efektivnosti a účinnosti veřejných služeb zaměstnanosti. Výrazně zvýšit dostupnost zařízení péče o děti podporujících sociální začlenění se zaměřením na děti do tří let a zvýšit účast romských dětí, a to zejména přijetím a provedením zákona o soukromých zařízeních péče o děti a zvýšením kapacity veřejných zařízení péče o děti.	č. 4 Posílit veřejné služby zaměstnanosti zvýšením kvality a efektivitu odborné přípravy, pomoci při hledání zaměstnání a individualizovaných služeb, včetně externě zadaných služeb.	č. 4 Zlepšit výkonost veřejných služeb v oblasti zaměstnanosti za účelem zvýšení kvality a efektivitu odborné přípravy, pomoci při hledání práce a individualizovaných služeb a financovat programy v závislosti na jejich výsledcích. Ve spolupráci se zúčastněnými stranami zavést specifické programy odborné přípravy pro starší pracovníky, mladé lidi, pracovníky s nízkou kvalifikací a ostatní zranitelné skupiny.
Sladování pracovního a rodinného života		č. 3 Přijmout další opatření k podstatnému zvýšení dostupnosti cenově přístupné a kvalitní předškolní péče o dítě.	č. 3. Posílit účast na trhu práce omezením překážek, s nimiž se při návratu na trh práce potýkají rodiče s malými dětmi, zajištěním lepší dostupnosti a přístupu k cenově dostupným zařízením péče o děti. Zvýšit atraktivitu a dostupnost flexibilnějších forem pracovních vztahů, jako jsou zaměstnání na částečný úvazek.
Veřejná správa	č. 5 Zajistit provádění protikorupční strategie na období 2013–2014. Přijmout služební zákon, který by měl zajistit stabilní, výkonné a profesionální služby státní správy. Zlepšit správu prostředků z fondů EU s ohledem na programové období 2014–2020. Posílit kapacitu provádění veřejných zakázek na místní a regionální úrovni.	č. 5 Naléhavě přijmout a uvést v účinnost služební zákon s cílem podpořit stabilitu a efektivitu veřejné správy a zamezit porušování předpisů. Zajistit odpovídající provádění nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Zabývat se otázkou anonymní držby akcií. Zajistit bezchybné využívání fondů EU a dále posílit	č. 5 Přijmout nezbytná opatření pro zlepšení kvality veřejných služeb v oblastech se zásadním významem pro podnikatelské prostředí. V této souvislosti urychlit provádění protikorupční strategie v souladu se stanovenými cíli, přijmout služební zákon na podporu stability a efektivitu veřejné správy a přijmout příslušná opatření týkající se anonymního držení akcií.

		boj proti korupci.	
Zdravotní služby	č. 3 [...]Přijmout opatření, která by výrazně zlepšila nákladovou efektivnost výdajů na zdravotní péči, zejména na péči v nemocnicích.		

1.4.2 Stanovisko útvarů Komise k vývoji v oblasti Dohody o partnerství a programů v ČR pro období 2014–2020

Stanovisko vytyčuje specifické problémy ČR a uvádí předběžné názory útvarů Komise na hlavní priority financování v České republice pro veřejné výdaje podporující růst z Evropských strukturálních a investičních fondů. Z hlediska obsahového zaměření OPZ jsou relevantní zejména níže uvedené problémy, které EK ve svém stanovisku identifikuje:

- nesoulad mezi odborným vzděláním a požadavky trhu práce
- výrazně nižší zaměstnanost u žen (omezená dostupnost kvalitních zařízení péče o děti, nedostatek flexibilních pracovních úvazků)
- rozdíl v platech žen a mužů
- nerovnost žen na trhu práce
- nevyužití lidských zdrojů – nízká účast zranitelných skupin na trhu práce (vedle rodičů s malými dětmi také nízkokvalifikovaní, mladí lidé, starší pracovníci, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby se zdravotním postižením a Romové)
- nedostatečné financování, omezená působnost a neúčinnost aktivní politiky na trhu práce, nedostatečné vyhodnocování nástrojů politiky
- nedostatečný rozsah individualizovaných a cílených služeb poskytovaných úřadem práce
- omezený přístup ke vzdělání romských dětí, s tím spojená nezaměstnanost
- nedostatek pracovních příležitostí na venkově a s tím související migrace
- nedůvěra ve veřejnou správu
- nekalé praktiky v oblasti veřejných zakázek, vysoký politický vliv na státní úředníky
- vysoká administrativní zátěž
- špatná výkonnost systému civilního soudnictví a vleklá soudní řízení, absence alternativních forem řešení sporů

1.5 Zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit

V návaznosti na Dohodu o partnerství obsahující mj. základní vymezení operačních programů v ČR v období 2014-2020 jsou v rámci operačního programu Zaměstnanost podporovány intervence ze tří tematických cílů pro Evropské strukturální a investiční fondy:

(8) Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků;

(9) Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě;

(11) Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy.

Komplementární intervence v rámci tematického cíle č. 10 *Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení* jsou podporovány z operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v gesci MŠMT.

Na základě výše zmíněných zásadních strategických materiálů a klíčových potřeb vymezených v kapitole 1 bylo identifikováno 5 prioritních os (včetně technické pomoci) pro podporu z Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu Zaměstnanost. Jednotlivé prioritní osy programu jsou plně konzistentní s tematickými cíli pro Evropské strukturální a investiční fondy a korespondují s investičními prioritami ESF v programovém období 2014-2020.

Struktura prioritních os OP Zaměstnanost je následující:

Prioritní osa 1	Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly
Prioritní osa 2	Sociální začleňování a boj s chudobou
Prioritní osa 3	Sociální inovace a mezinárodní spolupráce
Prioritní osa 4	Efektivní veřejná správa
Prioritní osa 5	Technická pomoc

Prioritní osy OPZ odpovídají (s výjimkou prioritní osy 3) každá jednomu tematickému cíli.

Prioritní osa 1: Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly

Tato prioritní osa bude naplňovat tematický cíl č. 8 Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků a zaměří se zejména na zvýšení zaměstnanosti podpořených osob zejména prostřednictvím realizace nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, realizaci specifických opatření na podporu snížení rozdílů v postavení žen a mužů na trhu práce a na sladování soukromého a pracovního života, na rozvoj dalšího vzdělávání, zvyšování znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a konkurenceschopnosti podniků, a podporována bude rovněž modernizace veřejných služeb zaměstnanosti cestou zvýšení kvality a efektivity aktivní politiky zaměstnanosti a dalších poskytovaných služeb, a dále realizace cílených opatření na podporu zaměstnanosti mládeže.

Prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou

Tato prioritní osa bude naplňovat tematický cíl č. 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a je zaměřena na zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených na trhu práce, rozvoj sociálních, zdravotních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb a aktivit zaměřených na osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené, podporu sociálního podnikání a na podporu

rozvojových strategií řízených na místní úrovni zaměřených na prevenci a řešení problémů v oblasti sociálního začleňování.

Prioritní osa 3: Sociální inovace a mezinárodní spolupráce

Tato prioritní osa bude přispívat k naplňování tematických cílů č. 8 Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků, č. 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a č. 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy a je zaměřena na sociální inovace a mezinárodní spolupráci v oblastech přístupu k zaměstnání pro uchazeče a neaktivní osoby včetně místních iniciativ zaměstnanosti a mobility pracovní síly a aktivního začleňování zejména s cílem zvýšení zaměstnatelnosti a v oblasti zvyšování efektivity veřejné správy.

Prioritní osa 4: Efektivní veřejná správa Tato prioritní osa bude naplňovat tematický cíl č. 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy a je zaměřena na zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy, snížení administrativní a regulatorní zátěže a zefektivnění řízení lidských zdrojů ve veřejné správě.

Prioritní osa 5: Technická pomoc

Tato prioritní osa je v souladu s legislativním rámcem pro strukturální fondy zaměřena na podporu řízení a implementace OP Zaměstnanost. V rámci prioritní osy Technická pomoc budou financovány zejména akce pro podporu řízení, implementace, kontroly, monitorování, hodnocení a publicity operačního programu.

Při navrhování jednotlivých prioritních os OP Zaměstnanost byly rovněž vzaty v úvahu zkušenosti s implementací operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2007-2013 a také záměr nekombinovat v rámci jedné prioritní osy intervence z více tematických cílů, pokud to není nezbytně nutné. Detailní zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit na základě identifikace relevantních potřeb je obsaženo v následující tabulce. Výběr investičních priorit rovněž plně respektuje princip tematické koncentrace obsažený v čl. 4 nařízení o ESF.

Tabulka 3: Přehled zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit

Zvolený tematický cíl	Zvolená investiční priorita	Zdůvodnění výběru
(8) Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků	Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků	• Národní cíl Strategie Evropa 2020 stanovený v Národním programu reforem ČR zvýšit míru zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let ze 70,4 % v roce 2010 na 75 % v roce 2020 • Nízká míra zaměstnanosti a rostoucí míra nezaměstnanosti. • Nízká míra zaměstnanosti osob ve věku 55-64 let, především žen. • Vysoká míra nezaměstnanosti nízkokvalifikovaných osob. • Rostoucí míra nezaměstnanosti mladých lidí do 25 let.
	Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a	• Specifické doporučení Rady 2013: Výrazně zvýšit dostupnost zařízení péče o děti

	soukromého života	podporujících sociální začlenění se zaměřením na děti do tří let a zvýšit účast romských dětí, a to zejména přijetím a provedením zákona o soukromých zařízeních péče o děti a zvýšením kapacity veřejných zařízení péče o děti. - Negativní dopad rodičovství na účast na trhu práce zejména kvůli nedostatečné nabídce dostupných služeb péče o děti. - Omezené využití flexibilních forem práce a částečných úvazků. - Vysoké rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce.
	Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám	Národní cíl Strategie Evropa 2020 stanovený v Národním programu reforem ČR zvýšit míru zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let ze 70,4 % v roce 2010 na 75 % v roce 2020. - Nesoulad mezi kvalifikační úrovní pracovní síly a požadavky trhu práce. - Nedostatečná úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků.
	Modernizace a posílení institucí trhu práce, včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků	Specifické doporučení Rady 2013: Přijmout opatření k posílení efektivnosti a účinnosti veřejných služeb zaměstnanosti. - Nízký podíl uchazečů a zájemců o zaměstnání podpořených nástroji APZ. - Kvalita poskytovaných služeb neodpovídá potřebám klientů.
	Udržitelná integrace mladých lidí (15-24 let) mimo zaměstnání, vzdělávání nebo odbornou přípravu na trh práce, pro projekty financované Iniciativou na podporu zaměstnanosti mládeže	Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-24 let přesáhla v roce 2012 v regionu NUTS II Severozápad 25 % a činila 28,2 %.
(9) Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnatelnosti	Národní cíl Strategie Evropa 2020 stanovený v Národním programu reforem ČR zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 s úsilím o snížení o 30 000 osob. - Malá uplatnitelnost a nízká zaměstnanost osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením - Přetrvávající diskriminace určitých skupin osob znevýhodněných na trhu práce - Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje sociálního podnikání
	Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu	Národní cíl Strategie Evropa 2020 stanovený v Národním programu reforem ČR zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 s úsilím o snížení o 30 000 osob.

		• Specifická doporučení Rady 2013: Přijmout opatření, která by výrazně zlepšila nákladovou efektivnost výdajů na zdravotní péči, zejména na péči v nemocnicích. • Nedostatečná kvalita, efektivita, udržitelnost a dostupnost sociálních služeb • Vysoká míra využívání institucionální péče • Nedostatečná provázanost služeb zaměstnanosti, sociálních a zdravotních služeb • Nerovnosti ve zdraví v určitých regionech a lokalitách, nevhodná struktura péče o duševní zdraví, vysoký výskyt rizikových faktorů v populaci (spotřeba tabáku, alkoholu, obezita)
	Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit	• Regionální a místní koncentrace problémů spojených se sociálním vyloučením v sociálně vyloučených lokalitách, jejichž počet nadále roste. • Nedostatečné zapojení místních samospráv a místních aktérů do prevence a řešení problémů v oblasti sociálního začleňování
(11) Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy	Investice do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reformy, zlepšování právní úpravy a řádné správy	• Specifická doporučení Rady 2013: Zajistit provádění protikorupční strategie na období 2013–2014. Přijmout služební zákon, který by měl zajistit stabilní, výkonné a profesionální služby státní správy. Zlepšit správu prostředků z fondů EU s ohledem na programové období 2014–2020. Posílit kapacitu provádění veřejných zakázek na místní a regionální úrovni. • Nízká efektivita, výkonnost a transparentnost veřejné správy • Kvalita právního a regulatorního rámce je pod úrovní průměru EU • Nízká vymahatelnost práva

1.6 Zdůvodnění finančních alokací

Indikativní rozdělení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy programu a tematické cíle vychází zejména z:

- strategie a věcného zaměření prioritních os OPZ;
- investičních priorit ESF uvedených v návrhu Nařízení o Evropském sociálním fondu;
- požadavků na tematickou koncentraci obsažených v legislativě k ESI fondům;
- Dohody o partnerství 2014-2020;
- Strategie Evropa 2020 a vzdálenosti od jednotlivých národních cílů;
- Národního programu reforem a Specifických Doporučení Rady;
- zkušeností ze současného programového období;
- odhadu absorpční kapacity jednotlivých prioritních os.

Finanční prostředky jsou dominantně koncentrovány (téměř 60 %) ve prospěch prioritní osy 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, která naplňuje tematický cíl č. 8 Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků. Významný podíl této prioritní osy je dán skutečností, že zahrnuje aktivity jak ve prospěch uchazečů a zájemců o zaměstnání, tak zaměstnaných osob, specifické akce ve prospěch rovnosti žen a mužů a rovněž systémová opatření na posílení institucí trhu práce.

Druhá finančně nejvýznamnější prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou naplňuje stejnojmenný tematický cíl č. 9 a indikativně je na ni vyčleněno 30 % prostředků programu. Váha alokace je dána velikostí hlavní cílové skupiny – osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením. Prioritní osa dále zahrnuje systémová opatření na zkvalitnění služeb poskytovaných cílovým skupinám a podporu komunitně vedeného místního rozvoje. Na alokaci na tuto prioritní osu má dále významný vliv povinný podíl vyčleněných prostředků ESF na tematický cíl č. 9.

Na prioritní osu 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce přispívající k naplňování všech tematických cílů zvolených v OPZ (č. 8, 9 a 11) jsou indikativně vyčleněna 2 % prostředků programu. Tato váha prioritní osy vyplývá z jejího zaměření na sociální inovace, zejména s cílem jejich tvorby, testování a následného šíření.

Prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa naplňuje tematický cíl č. 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy a je na ni indikativně vyčleněno 5 % prostředků programu. Tato váha vychází především z potvrzené reálné absorpční schopnosti obdobně zaměřené prioritní osy v období 2007-2013 v rámci OP LZZ.

Na prioritní osu 5 Technická pomoc zaměřenou na podporu řízení a implementace OPZ jsou v souladu s čl. 109 obecného nařízení indikativně vyčleněna 4 % prostředků programu.

Bude doplněno až bude známa alokace na OP.

Křížové financování

V souladu s článkem 88 (2) obecného nařízení bude v rámci všech prioritních os OP Zaměstnanost umožněno na úrovni výzev pro předkládání projektů tzv. „křížové financování“, tedy financování nákladů, které jsou obvykle způsobilými náklady pouze v rámci pravidel Evropského fondu pro regionální rozvoj, a to až do výše 10 % prostředků na prioritní osu.

Podmínkou pro možnost financování aktivit v rámci křížového financování je nezbytnost těchto aktivit pro dosažení cílů podpořených projektů OP Zaměstnanost a jejich přímá vazba

na tyto projekty. Pro monitorování výše prostředků vynaložených na křížové financování bude využit informační systém MS2014+.

Řídicí orgán bude sledovat a evidovat používání křížového financování tak, aby výdaje do něj zahrnuté bylo možno dohledat a identifikovat.

Tabulka 4: Přehled investiční strategie programu

Prioritní osa	Tematický cíl	Investiční priorita	Specifické cíle pro investiční priority	Výsledkové indikátory pro specifické cíle	Podpora z ESF (v EUR)	Příspěvek EU – podíl tematického cíle na zdrojích OP
Prioritní osa 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	(8) Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků	Investiční priorita 1.1 Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků	Specifický cíl 1 Zvýšit míru zaměstnanosti podpořených osob		X EUR (ESF)	59 % z celkového příspěvku ESF
		Investiční priorita 1.2 Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života	Specifický cíl 1 Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce			
		Investiční priorita 1.3 Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám	Specifický cíl 1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce			
		Investiční priorita 1.4 Modernizace a posílení institucí trhu práce včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků	Specifický cíl 1 Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti			
			Specifický cíl 2 Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání			
		Investiční priorita 1.5 Udržitelná integrace mladých lidí (15-24 let) mimo zaměstnání, vzdělávání nebo odbornou přípravu na trh práce, pro projekty financované Iniciativou na podporu	Specifický cíl 1 Snížit míru nezaměstnanosti podpořených mladých osob (15-24 let) v regionu NUTS II Severozápad			

		zaměstnanosti mládeže				
Prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou	(9) Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	Investiční priorita 2.1 Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnatelnosti	Specifický cíl 1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce		X EUR (ESF)	30 % z celkového příspěvku ESF
			Specifický cíl 2 Rozvoj sektoru sociální ekonomiky			
		Investiční priorita 2.2 Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu	Specifický cíl 1 Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování			
			Specifický cíl 2 Zvýšit kvalitu péče o duševní zdraví a přispět k udržitelnosti systému zdravotnictví cílenou podporou zdraví			
Prioritní osa 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce	Investiční priorita 2.3 Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit	Specifický cíl 1 Zvýšit účast lokálních aktérů na prevenci a řešení problémů v oblasti sociálního začleňování a zaměstnanosti			X EUR (ESF)	2 % z celkového příspěvku ESF
	(8) Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků (9) Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě (11) Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy	Specifický cíl 1 Zvýšit efektivitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ				
Prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa	(11) Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy	Investiční priorita 4.1 Investice do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reformy, zlepšování právní úpravy a řádné správy	Specifický cíl 1 Zvýšit efektivitu a transparentnost veřejné správy		X EUR (ESF)	5 % z celkového příspěvku ESF
Prioritní osa 5 Technická pomoc					X EUR (ESF)	4 % z celkového příspěvku ESF

OP Zaměstnanost celkem	X EUR (ESF)	100 % z celkového příspěvku ESF
------------------------	-------------	------------------------------------

2 POPIS PRIORITNÍCH OS

2.1 Prioritní osa 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 8 Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků. Prioritní osa bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR včetně Prahy. Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 1 obsahuje jednak intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR (investiční priorita 1.4 *Modernizace a posílení institucí trhu práce včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků*) a jednak obsahuje intervence sice vůči jednotlivcům, avšak tyto služby jsou poskytovány cílovým skupinám jednotným způsobem na celém území ČR přes zavedenou síť institucí (aktivní politika zaměstnanosti prostřednictvím Úřadu práce ČR, krajských poboček a kontaktních pracovišť). Na základě analogie s programovým obdobím 2007-2013 bude stanoven poměr pro-rata, kterým budou prostředky obou kategorií regionů kombinovány na úrovni prioritní osy. Dle zkušeností s OP LZZ a prováděním jeho revizí bude navržen jeden stejný pro-rata poměr ve všech prioritních osách OP Zaměstnanost.

2.1.1 Investiční priorita 1 Prioritní osy 1

Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků

2.1.2 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.1 a očekávané výsledky

Specifický cíl: Zvýšit míru zaměstnanosti podpořených osob

Specifický cíl je navržen tak, aby zajišťoval přímý příspěvek podpořených intervencí k dosažení cílů Národního programu reforem v oblasti zaměstnanosti. Ke zvýšení obecné míry zaměstnanosti osob 20-64 let na cílovou hodnotu 75 % bude nutné zacílení zejména na skupiny osob, u kterých míra zaměstnanosti relativně nejvíce zaostává (starší, mladí, nízkokvalifikovaní, ženy a osoby se znevýhodněním).

Při začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce hraje jednu z klíčových rolí využití nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Intervence v rámci této investiční priority se proto dominantně soustředí na podporu nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Jedná se zejména o podporu tvorby nových pracovních míst (zejména pro uchazeče a zájemce o zaměstnání s kumulovaným znevýhodněním na trhu práce, podporu poradenských aktivit vedoucích k uplatnění na trhu práce, podporu zvýšení zaměstnatelnosti, zejména zvýšení, obnovení kvalifikace nebo změnu stávající kvalifikace, která již není poptávaná na trhu práce. Podpora v rámci této investiční priority se zaměří zejména na aktivizaci ekonomicky neaktivních osob, na podporu vyšší participace mladých a starších osob na trhu práce, na vyšší zapojení rodičů s dětmi na trh práce, začlenění osob s nízkou kvalifikací na trhu práce a osob se zdravotním postižením. U mladých lidí do 25 let se intervence soustředí na nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, dokončení vzdělání, získání odborné praxe nebo stáže a obdobných aktivit formou programu Záruk pro mladé.

Aktivity v této investiční prioritě jsou zaměřeny na řešení příčin nízké míry zaměstnanosti a rostoucí míry nezaměstnanosti identifikovaných v kap. 1.1. Specifický cíl bude naplněn prostřednictvím zvýšení počtu a podílu uchazečů a zájemců o zaměstnání podpořených v rámci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, zvýšení míry zaměstnanosti podpořených osob s důrazem na skupiny osob, u kterých míra zaměstnanosti zaostává nejvíce, zvýšení

podílu uchazečů a zájemců o zaměstnání, jejichž kvalifikace a dovednosti budou odpovídat požadavkům zaměstnavatelů a zvýšení využívání flexibilních forem práce. Základním předpokladem pro dosažení těchto výsledků je zvýšení ročního objemu prostředků vyčleněných na aktivní politiku zaměstnanosti, k čemuž tato investiční priorita významně přispěje. Realizace aktivit v rámci této investiční priority by rovněž měla přispět ke snížení regionální diferenciaci v přístupu k zaměstnání, a to jak na úrovni krajů, tak okresů. Programy realizované v rámci této investiční priority budou podle potřeby doplňovány o podpůrné činnosti a doprovodná opatření. Realizace jednotlivých aktivit bude podle potřeby kombinována s cílem komplexního řešení situace osob cílových skupin.

Nedílnou součástí opatření ke zvyšování zaměstnanosti je rovněž podpora mezinárodní pracovní mobility v rámci zemí EU, EHP, případně Švýcarska, prostřednictvím sítě EURES.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.1.3.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 5: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.1

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ¹⁷
	neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ)	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								

¹⁷ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

	bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)
		Více rozvinuté								

2.1.3 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.1

2.1.3.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány zejména níže uvedené aktivity.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifického cíle

- **Zprostředkování zaměstnání** – podpora činností souvisejících s vyhledáváním zaměstnání pro osobu, která se o práci uchází včetně podpory mezinárodní pracovní mobility; dále s vyhledáváním zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly; poradenská a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí; sdílené zprostředkování zaměstnání prostřednictvím agentur práce;
- **Poradenské a informační činnosti a programy** – podpora poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání; příprava k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, podpora JOB klubů, řízené poradenství ke změně kvalifikace;
- **Bilanční a pracovní diagnostika** – podpora souladu mezi schopnostním, vzdělanostním a pracovním potenciálem osob a možností jejich reálného uplatnění na trhu práce; pracovní diagnostika jako subsystém bilanční diagnostiky se přímo zaměřuje na možnosti konkrétního pracovního uplatnění odpovídajícího schopnostem a zájmům klienta;
- **Rekvalifikace** – podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala;
- **Rozvoj základních kompetencí** za účelem snazšího uplatnění na trhu práce (např. čtenářská gramotnost, numerická gramotnost či rozvoj digitálních kompetencí apod.)
- **Podpora vytváření nových pracovních míst** nebo míst vyhrazených pro určitou skupinu osob náležejících k ohroženým skupinám na trhu práce, včetně podpory začínajících OSVČ;
- **Podpora umístění na uvolněná pracovní místa**
- **Podpora aktivit k získání pracovních návyků a zkušeností** jako jsou veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, krátkodobé pracovní příležitosti, pracovní trénink, odborné praxe a stáže;
- **Podpora flexibilních forem zaměstnání a odměňování** jako způsobu vytváření podmínek zejména pro uplatnění žen, mladých lidí a starších osob na trhu práce (zkrácený úvazek, rotace na pracovním místě, sdílení pracovního místa, práce na dálku apod.);
- **Doprovodná opatření umožňující začlenění na trh práce** – zejména podpora zapracování, dopravy, ubytování a stravování účastníků, péče o závislé osoby,

zvyšování finanční gramotnosti a prevence předlužení a další doprovodné sociální aktivity umožňující začlenění na trh práce;

- **Motivační aktivity** – aktivity zaměřené na zvýšení orientace v požadavcích trhu práce, požadavcích volných pracovních míst na trhu práce, dále příprava k zařazení do rekvalifikace, resp. jiného nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, včetně obnovení pracovních návyků;
- **Pracovní rehabilitace** – podpora souvislé činnosti zaměřené na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením;
- **Realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti** v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, včetně podpory principů sociální ekonomiky;

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především uchazeče a zájemce o zaměstnání, osoby se zdravotním postižením, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce a ekonomicky neaktivní osoby. Zvláštní důraz bude kladen na osoby znevýhodněné na trhu práce (např. osoby 55 – 64 let, osoby do 25 let věku a osoby s nízkou úrovní kvalifikace (stupeň ISCED 0 – 2)).

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména MPSV a jím řízené/zřízené instituce, poradenské a vzdělávací instituce, nestátní neziskové organizace, obce a svazky obcí, atd.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na celé území České republiky tak, aby mohly být problémy trhu práce řešeny pomocí nástrojů APZ plošně v rámci celé ČR. Zvýšená pozornost, jak z hlediska výše vyčleněných finančních prostředků, tak z hlediska podporovaných opatření, bude věnována krajům s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti a obcím ve státem podporovaných hospodářsky problémových regionech.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 45 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.1.3.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.1.3.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů je zvažováno v oblasti podpory zahájení podnikání uchazečů a zájemců o zaměstnání v rámci realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Před případným využitím finančních nástrojů bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek pro jejich využití, a to dle čl. 32 obecného nařízení.

2.1.3.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.1.3.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 6: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

2.1.4 Investiční priorita 2 Prioritní osy 1

Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života

2.1.5 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.2 a očekávané výsledky

Specifický cíl: Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce

Specifický cíl je navržen tak, aby naplňoval Specifické doporučení Rady v oblasti zvýšení dostupnosti služeb péče o děti a zajišťoval přímý příspěvek podpořených intervencí k dosažení cílové hodnoty míry zaměstnanosti žen 65 % vytčené v Národním programu reforem. Pro její dosažení bude nutná podpora opatření na sladování pracovního, soukromého a rodinného života a znovu začlenění žen (zejména s malými dětmi či pečující o závislé osoby) na trh práce. V rámci této investiční priority bude důraz kladen zejména na oblast komplexního zlepšování postavení především žen, které jsou v současné době na trhu práce v mnoha oblastech znevýhodněny.

Aktivity v této investiční prioritě jsou zaměřené na řešení příčin vysokých rozdílů v postavení žen a mužů na trhu práce identifikovaných v kap. 1.1. Specifický cíl bude naplněn prostřednictvím podpory vzdělávání žen za účelem zvýšení jejich zaměstnatelnosti po výpadech v kariéře z důvodu péče o děti či jiné závislé členy rodiny, zlepšení nabídky dostupných služeb péče o děti v předškolním věku, zvýšení využívání flexibilních forem práce jako jedné z forem podpory sladování pracovního, soukromého a rodinného života, snížení diskriminace žen na trhu práce a také snížení vertikální, ale i horizontální segregace trhu práce a snížení rozdílů v odměňování žen a mužů. Je nezbytné odstraňovat genderové stereotypy a diskriminaci na trhu práce, jež ženám obecně (nejenom ženám pečujícím o závislé osoby) ztěžují situaci na trhu práce, co se například týče jejich kariérního postupu, či přístupu k zaměstnání. Cílem je zlepšit postavení podpořených žen na trhu práce, zejména z ohrožených skupin (ženy po mateřské a rodičovské, pečující ženy či ženy ve starším věku). Dosažení uvedených výsledků, zejména pak v oblasti snižování diskriminace, segregace a rozdílů v odměňování, si vyžádá mj. systémové zaštitění oblasti rovných příležitostí žen a mužů na celostátní úrovni prostřednictvím propagace a zvyšování povědomí o tématu, návrhů legislativních úprav apod.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.1.6.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 7: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.2

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ¹⁸
----	-----------	----------------------------	---------------------------	--	------------------	---------------------------------	-------------	-----------------------	-------------	-----------------------------------

¹⁸ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	Více rozvinuté								
účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								
zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ)	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	Více rozvinuté								
zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	Více rozvinuté								
účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								
bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)
	Více rozvinuté								

2.1.6 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.2

2.1.6.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány zejména níže uvedené aktivity.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Další profesní vzdělávání pro ženy a osoby pečující o jiné závislé osoby zaměřené na zlepšení jejich přístupu na trh práce, včetně výkonu samostatné výdělečné činnosti;
- Vzdělávání a poradenské aktivity pro osoby na mateřské a rodičovské dovolené a pečující o závislé osoby či ženy ve starším věku;
- Podpora opatření pro odstranění projevů diskriminace na trhu práce na základě pohlaví (včetně vícečetné diskriminace) a pro snížení horizontální a vertikální segregace trhu práce podle pohlaví a rozdílů v odměňování žen a mužů;
- Vzdělávání, zvyšování povědomí, poradenství v oblasti rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce za účelem odstraňování genderových stereotypů a diskriminace na základě pohlaví;
- Advokační služby pro pomoc obětem diskriminace na trhu práce z hlediska rovnosti žen a mužů, včetně ekonomického, psychologického a právního poradenství;
- Podpora zavádění flexibilních forem práce a jejich využívání v praxi;

- Podpora a rozvoj služeb péče o děti za účelem zvýšení slučitelnosti pracovního a soukromého života;
- Podpora aktivit zaměřených na vyšší míru zapojení mužů do péče o děti a další závislé osoby;
- Doprovodná opatření vedoucí k podpoře rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce;
- Zlepšení koordinace místních a celostátních politik týkajících se rovných příležitostí žen a mužů a jejich implementace či přizpůsobení.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují také aktivity v **prioritní ose 2 IROP „Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů“**, které jsou zaměřené mj. na podporu kvalitního vybavení veřejně přístupných předškolních zařízení.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) IROP:

IP 10: Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu

SC 2.5 – Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílová skupina **jednotlivců** zahrnuje především ženy ohrožené na trhu práce, rodiče s malými dětmi, osoby pečující o jiné závislé osoby a zaměstnance a zaměstnankyně obecně.

Cílovou skupinou **organizací** jsou především zaměstnavatelé, orgány veřejné správy (zejm. orgány veřejné správy působící v oblasti rovnosti žen a mužů a sladování soukromého a pracovního života), poskytovatelé služeb péče o děti, vzdělávací a poradenské instituce a nestátní neziskové organizace.

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména MPSV a jím řízené/zřízené instituce, další ústřední orgány státní správy, zaměstnavatelé, kraje a obce, poradenské a vzdělávací instituce, nestátní neziskové organizace, sociální partneři atd.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na celé území České republiky tak, aby mohla být problematika rovnosti žen a mužů a sladování soukromého a pracovního života řešena plošně v celé ČR.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 10 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.1.6.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování

konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.1.6.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.1.6.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.1.6.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 8: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

2.1.7 Investiční priorita 3 Prioritní osy 1

Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám

2.1.8 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.3 a očekávané výsledky

Specifický cíl: Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce

Specifický cíl je navržen tak, aby intervence podpořené v jeho rámci přispívaly k dosažení cílů Národního programu reforem v oblasti zaměstnanosti. Ke zvýšení obecné míry zaměstnanosti osob 20-64 let na cílovou hodnotu 75 % bude vzhledem k vysoké závislosti ČR na exportu, měnící se struktuře ekonomiky a tedy i zaměstnanosti nutné zvyšovat úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků. Adaptabilita podniků a jejich zaměstnanců na měnící se strukturu ekonomiky (přechod na znalostní ekonomiku, technologické změny, výzkum a vývoj, nové zdroje energií atd.) je jedním ze základních předpokladů ekonomického růstu. Nejvýraznější roli v posilování adaptability pracovní síly hraje vzdělávání.

Intervence v oblasti dalšího vzdělávání a dosahování souladu nabídky a poptávky kvalifikace pracovní síly se zaměří především na zaměstnavatele a zaměstnance, včetně propouštěných zaměstnanců nebo naopak potenciálních nových zaměstnanců. Tento přístup umožní podnikům kromě vzdělávání svých stávajících zaměstnanců připravit/zaškolit potenciální nové zaměstnance na konkrétní pracovní místa. Důraz bude rovněž kladen na mladé pracovníky a absolventy škol s cílem získání pracovních zkušeností prostřednictvím odborné praxe a stáží v podnicích.

Aktivity v této investiční prioritě se zaměří na řešení příčin nízké úrovně znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a nesouladu mezi kvalifikační úrovní pracovní síly s požadavky trhu práce identifikovaných v kap. 1.1. Specifický cíl bude naplněn prostřednictvím podpory účasti zaměstnanců v dalším profesním vzdělávání, podpory rozvoje klíčových kompetencí, které mají pozitivní vliv na jejich zaměstnatelnost, podpory vzdělávání zejména v malých a středních podnicích, posílení spolupráce se zaměstnanci a zaměstnavateli při zvýšení účasti dospělé populace na vzdělávání, zvýšení úrovně funkčního kariérového poradenství, tvorby vhodných nástrojů/produktů pro jednotlivé cílové skupiny a jejich šíření a využívání.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.1.9.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 9: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.3

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ¹⁹
	neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ)	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)
		Více rozvinuté								

2.1.9 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.3

2.1.9.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány zejména níže uvedené aktivity.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Další profesní vzdělávání zaměstnanců podporované zaměstnavateli, zaměřené na odborné i klíčové kompetence, včetně podpory dalšího profesního vzdělávání OSVČ;

¹⁹ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

- Tvorba a realizace podnikových vzdělávacích programů, včetně přípravy podnikových lektorů a instruktorů;
- Podpora a poradenství při vytváření a zavádění moderních systémů řízení a rozvoje lidských zdrojů v podnicích;
- Podpora sdružování malých a středních podniků za účelem vzdělávání (např. formou vzdělávacích klastrů);
- Tvorba a realizace vzdělávacích programů pro zaměstnance, kteří jsou ohroženi propouštěním;
- Poradenské a informační aktivity, vzdělávací a rekvalifikační programy pro zaměstnance podniků procházejících restrukturalizací nebo končících svoji činnost, včetně propouštěných zaměstnanců;
- Podpora zavádění age managementu (řízení s ohledem na věk, schopnosti a potenciál pracovníků) do podniků;
- Podpora odborné praxe a stáží v podnicích;
- Podpora spolupráce podniků a vzdělávacích institucí za účelem sladování kvalifikační úrovně a kvalifikační struktury pracovní síly s požadavky trhu práce;
- Budování kapacit sociálních partnerů zejména prostřednictvím vzdělávání, opatření na vytváření sítí a posílení sociálního dialogu a činnosti společně uskutečňované sociálními partnery.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují také aktivity v **prioritní ose 3 OP VVV „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“**, které jsou zaměřené mj. na podporu motivace dětí a žáků ke studiu technických a přírodovědných oborů, zlepšení odborné a podnikatelské kompetence absolventů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Dále jsou aktivity zaměřené na zlepšení podmínek pro vzdělávání dospělých na školách a zvýšení přínosu tohoto vzdělávání pro jejich uplatnitelnost.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) OP VVV:

IP 3.1: Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

SC 6 – Zvyšování kvality odborného vzdělávání včetně posílení jeho relevance pro trh práce.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují také aktivity v **prioritní ose 2 OP PIK „Podpora malého a středního podnikání, služeb ve znalostní ekonomice a internacionalizace“**, které jsou zaměřeny mj. na rozvoj podnikových školicích středisek a na zkvalitnění infrastruktury pro vzdělávání zaměstnanců v podnicích.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) OP PIK:

IP 3c: Podpora budování a rozšiřování vyspělých kapacit pro rozvoj produktů a služeb

SC 2.4 – Zkvalitnění infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů v podnikatelském sektoru s důrazem na technické odborné vzdělávání.

S ohledem na administrativní zjednodušení pro příjemce bude v OP PIK v projektech zaměřených na rozvoj školicích středisek umožněno doplňkové křížové financování pro podporu aktivit, které svým zaměřením spadají již do ESF, avšak bezprostředně související s rozvojem školicího střediska z prostředků ERDF. Tím bude příjemcům umožněno zahrnout aktivity ERDF i ESF související s rozvojem školicího střediska do jednoho projektu.

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především zaměstnavatele a zaměstnance (včetně propouštěných zaměstnanců nebo naopak potenciálních nových zaměstnanců).

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména, zaměstnavatelé, poradenské a vzdělávací instituce, profesní a podnikatelská sdružení, MPSV a jím řízené/zřízené instituce, sociální partneři atd.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na celé území České republiky.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 35 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.1.9.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.1.9.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů je zvažováno v oblasti podpory vzdělávání zaměstnanců směřující k posílení konkurenceschopnosti podniků. Před případným využitím finančních nástrojů bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek pro jejich využití, a to dle čl. 32 obecného nařízení.

2.1.9.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.1.9.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 10: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

2.1.10 Investiční priorita 4 Prioritní osy 1

Modernizace a posílení institucí trhu práce, včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků

2.1.11 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.4 a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti

Specifický cíl je navržen tak, aby naplňoval Specifické doporučení Rady v oblasti služeb zaměstnanosti a zprostředkovaně tak vytvářel podmínky pro dosažení cílů Národního programu reforem v oblasti zaměstnanosti. Aktivita v rámci tohoto specifického cíle jsou zaměřené na řešení příčin nízké kapacity institucí trhu práce a nedostatečného souladu jimi poskytovaných služeb s potřebami klientů identifikovaných v kap. 1.1.

Intervence se zaměří na posílení analytické, metodické a řídicí schopnosti MPSV, Úřadu práce ČR a dalších institucí trhu práce při realizaci politiky zaměstnanosti. Dojde k optimalizaci řízení a odpovědnosti jednotlivých stupňů řízení uvnitř ÚP ČR při zabezpečování a realizaci jednotlivých činností politiky zaměstnanosti. Intervence rovněž podpoří schopnost regionálních aktérů na trhu práce při navrhování a realizaci záměrů regionálního a lokálního rozvoje zaměstnanosti a jejich spolupráci s pracovišti ÚP na všech stupních řízení. Podpoří se schopnost pracovníků ÚP ČR implementovat nové způsoby práce s uchazeči o zaměstnání (např. profilování, cílování apod.). ÚP ČR bude mít k dispozici široký rejstřík nástrojů a opatření APZ pro všechny důležité skupiny uchazečů, zároveň bude schopen zabezpečit realizaci aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti pro většinu potřebných uchazečů o zaměstnání. MPSV a ÚP ČR budou mít k dispozici funkční informační, analytické a monitorovací systémy pro vyhodnocení efektivity a účinnosti realizovaných opatření a nástrojů APZ. Bude zvýšena dostupnost a kvalita služeb v oblasti mezinárodní mobility v rámci členských států EU, EHP a Švýcarska prostřednictvím rozvoje služeb a kapacity sítě EURES v ČR.

Specifický cíl 2: Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání

Specifický cíl je navržen tak, aby přispíval k dosažení cílů Národního programu reforem v oblasti zaměstnanosti. Aktivita v rámci tohoto specifického cíle jsou zaměřené na řešení příčin nedostatečné kvality systému dalšího vzdělávání identifikovaných v kap. 1.1.

Intervence se zaměří na rozvoj a zavedení potřebných systémových a plošných kroků v oblasti dalšího vzdělávání a na provázání s již realizovanými opatřeními v této oblasti ve spolupráci a koordinaci s MŠMT. Zatím byl učiněn první krok, a to v oblasti uznávání výsledků předchozího učení všeobecně uznávaným a přijímaným způsobem. Podpora se zaměří na vytvoření funkčního systému monitorování a předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce a funkčního a plošně dostupného kariérového poradenství. MPSV a instituce trhu práce bude mít k dispozici nástroje podpory a stimulace dalšího profesního vzdělávání pro uchazeče a zájemce o zaměstnání a pro pracovníky podniků, včetně systému sledování kvality a efektivity dalšího profesního vzdělávání. Dále bude zajištěna funkční spolupráce ÚP ČR, resp. dalších institucí trhu práce s aktéry na regionální úrovni při rozvoji lidských zdrojů a řešení regionální nezaměstnanosti.

Bude fungovat systémové kariérové poradenství na trhu práce, včetně poradenských programů k technikám vyhledávání zaměstnání a volby povolání, budou podpořeny adekvátní nástroje pro párování potřeb trhu práce a nabízené pracovní síly. Bude podpořena tvorba, rozvoj a realizace systémových opatření v oblasti dalšího vzdělávání. Ta se zaměří především na chybějící systémovou, finanční podporu pro účast v dalším profesním vzdělávání, zavádění prvků kvality do vzdělávacího procesu. Bude podpořen rozvoj

rekvalifikací (další profesní vzdělávání) v souladu s potřebami trhu práce, včetně jejich financování.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.1.12.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 11: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.4

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ²⁰
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								

2.1.12 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.4

2.1.12.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanovených specifických cílů budou podporovány zejména níže uvedené aktivity.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Podpora rozvoje a kapacit institucí trhu práce (analytických, metodických a řídicích) s ohledem na potřeby trhu práce;
- Tvorba, rozvoj a realizace vzdělávacích programů pro zaměstnance institucí trhu práce zaměřených na zvýšení kvality poskytovaných služeb a personálního zajištění;
- Tvorba a rozvoj nových nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, geografické a funkční mobility uchazečů a zájemců o zaměstnání;
- Zajištění provázanosti výstupů Národní soustavy kvalifikací se systémem rekvalifikací a systémem dalšího vzdělávání;
- Podpora a rozvoj programů spolupráce a partnerství při realizaci politiky zaměstnanosti jak na národní, tak zejména regionální úrovni se všemi relevantními aktéry na trhu práce;
- Tvorba, rozvoj a realizace informačních a monitorovacích systémů, vyhodnocování účinnosti realizace aktivních opatření na trhu práce, podpora analytické činnosti za účelem zvýšení efektivnosti služeb zaměstnanosti;
- Zajištění aktualizace popisu povolání jako předpokladu pro stanovení kvalifikačních předpokladů pro jejich výkon a jejich uznávání;

²⁰ „m“ značí měsíce; „f(a)“ značí frekvenci sledování indikátoru, a to v počtech měsíců; „a – b“ období, ve kterém je indikátor sledován. Např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to po první tři roky od ukončení intervence.

- Tvorba a kontinuální provádění systému krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých analýz a prognóz kvalifikačních potřeb na trhu práce, produkce konkrétních informačních produktů dle potřeb jednotlivých uživatelů;
- Realizace systémového kariérového poradenství v celoživotní perspektivě, zejména na základě profilace uchazečů dle vzdálenosti od trhu práce, včetně informačních a poradenských systémů podporujících volbu povolání, vyhledávání zaměstnání s cílem dosažení souladu mezi požadavky trhu práce a kvalifikací nabízené pracovní síly, podpory nástrojů pro párování potřeb trhu práce a nabízené pracovní síly;
- Rozvoj funkčních sítí místních aktérů na podporu zaměstnanosti jakožto nástroj koordinované podpory individuálního klienta při hledání zaměstnání, zvyšování nebo změny kvalifikace;
- Tvorba, rozvoj a realizace systémových opatření v oblasti dalšího vzdělávání, zaměřených především na chybějící systémovou podporu dalšího vzdělávání, finanční podporu pro účast v dalším profesním vzdělávání, zavádění prvků kvality do vzdělávacího procesu;
- Rozvoj sítě EURES – kvantitativní a personální posilování jejich kapacit a odborný rozvoj EURES poradců, podpora implementace sítě EURES do veřejných služeb zaměstnanosti, vytváření EURES koordinačních kanceláří.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují aktivity **v prioritní ose 2 IROP „Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů“** zaměřené na podporu a rozvoj služeb zaměstnanosti, které účelně doplní aktivity realizované v operačním programu Zaměstnanost, a to zejména prostřednictvím investic do výstavby, rekonstrukcí, přestaveb objektů služeb zaměstnanosti a dále jejich vybavení.

Konkrétně se jedná o následující investiční prioritu (IP) a specifický cíl (SC) IROP:

IP 8d: investování do infrastruktury pro veřejné služby zaměstnanosti

SC 2.3: Rozvoj a zkvalitnění služeb zaměstnanosti

Na aktivity v této investiční prioritě navazují také aktivity **v prioritní ose 3 OP VVV „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“**, které jsou zaměřené mj. na zlepšení podmínek pro vzdělávání dospělých na školách a zvýšení přínosu tohoto vzdělávání pro jejich uplatnitelnost – mělo by dojít ke zvýšení kapacity odborných škol realizovat vzdělávání dospělých ve vazbě na definované profesní kvalifikace a zvýšení prostupnosti mezi programy počátečního a dalšího vzdělávání prostřednictvím systému uznávání výsledků předchozího učení.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) OP VVV:

IP 3.1: Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

SC 6 – Zvyšování kvality odborného vzdělávání včetně posílení jeho relevance pro trh práce.

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především instituce trhu práce a jejich zaměstnance (MPSV, Úřad práce ČR, Fond dalšího vzdělávání, Státní úřad inspekce práce), relevantní aktéry na trhu práce a jejich zaměstnance (zaměstnavatelé, agentury práce, sociální partneři, poskytovatele vzdělávání, krajské orgány, neziskové organizace, MŠMT a jeho organizace).

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména MPSV a jím řízené/zřízené instituce, MŠMT a jeho řízené organizace, organizace sociálních partnerů apod..

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena (případně)

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na celé území České republiky tak, aby mohla být problematika nastavení systému služeb zaměstnanosti řešena plošně v celé ČR.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 10 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.1.12.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.1.12.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.1.12.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.1.12.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 12: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
			Více rozvinuté			
počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
			Více rozvinuté			

2.1.13 Investiční priorita 5 Prioritní osy 1

Udržitelná integrace mladých lidí (15-24 let) mimo zaměstnání, vzdělávání nebo odbornou přípravu na trh práce, pro projekty financované Iniciativou na podporu zaměstnanosti mládeže

2.1.14 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 1.5 a očekávané výsledky

Specifický cíl: Snížit míru nezaměstnanosti podpořených mladých osob (15-24 let) v regionu NUTS II Severozápad

Specifický cíl je navržen tak, aby intervence podpořené v jeho rámci přispívaly ke snížení míry nezaměstnanosti mladých osob na cílovou hodnotu 12,3 % vytčenou v Národním programu reformy a současně aby přispěly ke snížení vysoké míry nezaměstnanosti mladých lidí v regionu NUTS II Severozápad, která tento region učinila způsobilým pro čerpání podpory v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže.

V regionu NUTS II Severozápad je v rámci ČR výrazně nadprůměrný podíl nízkokvalifikovaných osob a zároveň výrazně podprůměrný podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. V roce 2012 bylo v regionu Severozápad 21,7 % nízkokvalifikovaných osob starších 15 let a pouze 9,7 % osob s vysokoškolským vzděláním, přičemž tyto podíly jsou dlouhodobě nejhorší ze všech regionů NUTS II v ČR. Průměr v rámci ČR v roce 2012 byl 15,7 % nízkokvalifikovaných a 15,7 % vysokoškoláků. Region Severozápad s 12,0 % také výrazně převyšuje ostatní regiony i v míře osob předčasně opouštějících vzdělávání a přípravu, při průměru za ČR 5,5 %. Ačkoli míru nezaměstnanosti mladých osob ovlivňuje celá řada dalších faktorů (obecně vysoká míra nezaměstnanosti v regionu, nedostatečná tvorba pracovních míst), je možno konstatovat, že nevhodná kvalifikační struktura populace v regionu Severozápad je jednou z klíčových příčin vysoké míry nezaměstnanosti mladých osob v tomto regionu.

Míra nezaměstnanosti mladých osob dosáhla v regionu Severozápad v roce 2012 hodnoty 28,2 %, což je jednak zhruba o 9 p.b. nad průměrem ČR a navíc má stále rostoucí tendenci. Intervence v rámci této investiční priority se proto primárně zaměří na obrácení uvedeného negativního trendu a na postupné snížení míry nezaměstnanosti mladých osob v regionu Severozápad. Základním předpokladem pro dosažení tohoto cíle je zvýšení výkonu české ekonomiky, které zabezpečí růst poptávky po pracovní síle a umožní tak nabídnout mladým lidem mimo trh práce kvalitní zaměstnání.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.1.12.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. Vzhledem k tomu, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu osob ve věku 15-24 let, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 13: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.5

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ²¹
	neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
	zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ)	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
	bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)

2.1.15 Podporované aktivity v rámci investiční priority 1.5

2.1.15.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány zejména níže uvedené aktivity.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů:

- Podpora učňovské přípravy a odborných stáží
- Poskytnutí prvních pracovních zkušeností (umístění na nejméně 6 měsíců)
- Podpora nábory mladých pracovníků a podpora vytváření pracovních míst

²¹ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

- Podpora zahájení podnikání
- Odborné vzdělávání a příprava
- Podpora mobility mladých pracovníků
- Programy druhé šance

Veškeré podporované aktivity budou směřovány vůči jednotlivcům – mladým lidem 15-24 let. V rámci této investiční priority nebudou podporována opatření systémového charakteru nebo zaměřená na poskytovatele služeb.

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především mladé osoby ve věku 15-24 let, které jsou mimo zaměstnání, vzdělávání a odbornou přípravu.

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména MPSV a jím řízené/zřízené instituce, poradenské a vzdělávací instituce, nestátní neziskové organizace, obce a svazky obcí, atd.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

Podpora v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže je určena pouze pro regiony NUTS II, ve kterých míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-24 let přesáhla v roce 2012 hodnotu 25 %. V ČR se jedná pouze o jeden region, a to NUTS II Severozápad. Jiné regiony nejsou pro podporu v rámci této investiční priority způsobilé.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Bude doplněno po vyčíslení částky, kterou z Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže získá ČR.

2.1.15.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.1.15.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.1.15.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.1.15.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 14: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

2.1.16 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 1

Sociální inovace

V prioritní ose 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* bude podporováno plošné využití nástrojů nově vyvinutých v rámci prioritní osy 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce*. Nové nástroje budou přebírány po úspěšném pilotním ověření jejich fungování. V rámci prioritní osy 1 tak bude završen inovační cyklus a bude zajištěna provázanost prioritní osy 3 a ostatních tematických os OPZ.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce bude v rámci prioritní osy 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* podporována průřezově na úrovni jednotlivých projektů tam, kde je to podle povahy projektu vhodné. Tento přístup umožní zlepšit výsledky projektů na místní, regionální a nadregionální úrovni díky zahrnutí zkušeností a odborných znalostí zahraničních partnerů a také umožní zvýšit efektivitu vynaložených nákladů díky získání již vynalezených řešení v zahraničí, mezinárodnímu srovnávání a šíření dobré praxe.

Příspěvek k tematickým cílům 1-7

Intervence v rámci prioritní osy 1 mají potenciální nepřímé pozitivní dopady na ochranu životního prostředí a změny klimatu, tedy na tematické cíle 4 *Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích*, 5 *Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik* a 6 *Ochrana životního prostředí a podpora účinného*

využívání zdrojů. Tento přínos lze spatřovat zejména v oblasti podpory odborného vzdělávání pracovníků v sektorech šetrných k životnímu prostředí, ale i v případě podpory odborného vzdělávání sice v sektorech zatěžujících svojí činností životní prostředí, pokud však podporované vzdělávání přispěje k využití nových postupů a technologií, které jsou k životnímu prostředí šetrnější, než ty dosud využívané. Dále lze nepřímý pozitivní dopad podporovaných projektů předpokládat v případě podpory nově vytvářených pracovních příležitostí v odvětvích, která nezatěžují životní prostředí.

Vzhledem k tomu, že v případě prioritní osy 1 budou v oblasti podpory dalšího vzdělávání zaměstnanců významnou cílovou skupinou podniky (včetně malých a středních) a jejich zaměstnanci, je možno konstatovat příspěvek intervencí této prioritní osy rovněž k tematickému cíli č. 3 *Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků.*

Modernizace veřejných služeb zaměstnanosti a vzdělávání osob z cílových skupin v počítačových dovednostech podporované v rámci prioritní osy 1 mají dále potenciál dílčím způsobem přispět k naplňování tematického cíle č. 2 *Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, jejich využití a kvality.*

2.1.17 Milníky implementace prioritní osy 1

Tabulka 15: Výkonnostní rámec prioritní osy 1

Název milníku	Definice milníku a měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota milníku v r. 2023	Zdroj dat	Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
Celkový počet podpořených účastníků	osoby	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	45 %	100 %	IS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
Projekty s právním aktem o poskytnutí/převodu podpory	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	70 %	100 % ²²	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
Stav finančních prostředků v souhrnných žádostech autorizovaných ŘO	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	20 %	100 % ²³	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013

²² Objem kontrahovaných prostředků bude v praxi vyšší než 100 % alokace, a to z důvodu potřeby pokrýt nedočerpaní v realizovaných projektech a rovněž potřeby řízení kurzových rozdílů.

²³ Vzhledem k tomu, že k 31. 12. 2023 bude teprve končit období způsobilosti výdajů OPZ, do poslední certifikace bude možné výdaje zahrnout až s několika měsíční prodlevou na jejich administraci a přípravu podkladů pro certifikaci, tedy až v roce 2024. Hodnota tohoto milníku dosažená v roce 2023 proto bude nižší než 100 %.

2.1.18 Kategorizace intervencí prioritní osy 1

Kategorie regionů a fond ESF,									
Dimenze 1 Intervenční oblast		Dimenze 2 Forma financování		Dimenze 3 Území		Dimenze 6 Územní prováděcí mechanismy		Dimenze 7 Sekundární téma pro ESF	
Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€

2.1.19 Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců)

Bude doplněno.

2.2 Prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou

2.2.1 Investiční priority a specifické cíle

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě. Prioritní osa bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR včetně Prahy. (poznámka: bude doplněno – probíhají jednání s hl.m. Prahou)

2.2.2 Investiční priorita 1 Prioritní osy 2

Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnatelnosti

2.2.3 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 2.1 a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce

Specifický cíl je navržen tak, aby zajišťoval přímý příspěvek podpořených intervencí k dosažení národního cíle zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 (s úsilím o snížení o 30 000 osob) vytčené v Národním programu reform.

Pro dosažení tohoto cíle budou nutná opatření, která přispějí k začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených osob do společnosti, a to jak prostřednictvím inkusivního trhu práce, tak zvyšováním dostupnosti, kvality a udržitelnosti základních zdrojů a služeb, včetně důstojného bydlení.

Pro sociální začlenění osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených je zásadní podpora přístupu ke společenským zdrojům, jako je zejména zaměstnání, vzdělání, bydlení, zdravotní péče nebo možnost uplatňovat svá práva. Chronická deprivace týkající se dosažitelnosti těchto zdrojů, chudoby, nestabilního a nepodnětného prostředí v rodinách, nízké kvalifikace a kompetencí potřebných pro uplatnění na trhu práce, sníženého pocitu autonomie, kontroly nad vlastním životem a motivace, deficitu sdílené identity a solidarity v komunitě a ve společnosti, a zejména kumulace problémů u uvedených osob přitom vyžaduje nutnost poskytnutí komplexní podpory k vyrovnání objektivních nerovností v přístupu k uvedeným zdrojům.

Zásadní úlohu a vliv v procesu začleňování sociálně vyloučených osob či osob ohrožených sociálním vyloučením mají místní aktéři, především místní samosprávy. Podmínky pro začleňování a plnohodnotné zapojení do života společnosti v dlouhodobějším horizontu musí být vytvářeny v konkrétních lokalitách za přispění krajských i obecních institucí a neziskových organizací.

Podpora sociálního začleňování by měla být v souladu s komplexním regionálním/místním rozvojem, měly by být vytvářeny (za aktivní účasti všech místních aktérů) strategie sociálního začleňování střednědobého charakteru. Úspěch střednědobých rozvojových strategií přímo závisí na výhradní odpovědnosti místní samosprávy při podpoře a vzájemné spolupráci NNO, KoP ÚP, jednotlivých obcí i zaměstnavatelů, včetně aktivního zapojení i místních obyvatel ve všech fázích (při vytváření, monitoringu i evaluaci strategií).

Vzhledem k tomu, že eskalace sociálních problémů může vyústit i v bezpečnostní problém v podobě ohrožení veřejného pořádku, snížení bezpečí občanů a v extremisticky motivované činy budou přijímány a realizovány na místní úrovni strategie obsahující rovněž prvky

prevence kriminality a sociálně nežádoucích jevů a prvky obsahující kroky ke zvýšení bezpečí obyvatel postižených lokalit.

Aktivity budou směřovat ke koordinaci vytváření nástrojů sociálního začleňování osob prostřednictvím místních samospráv, které budou spolupracovat s relevantními aktéry včetně osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučenými. Zároveň budou místní samosprávy podporovány ve své roli spočívající v prevenci a řešení problémů souvisejících se sociálním vyloučením, budou efektivně využívat nástroje, které lze v boji se sociálním vyloučením aplikovat. Při tvorbě příslušných politik je třeba, aby místní samosprávy měly k dispozici dostatek relevantních dat, prováděly monitoring plnění jednotlivých opatření a vyhodnocovaly jejich efektivitu (evidence based policy).

Významným inkluzivním mechanismem je také zapojování osob sociálně vyloučených do procesu rozhodování a do přímé realizace opatření na úrovni sousedství (skupiny nájemníků), vyloučené lokality, obce, města či mikroregionu, s využitím metod komunitní práce.

Při řešení sociálního vyloučení osob je zásadní zabezpečit provázanost služeb zaměstnanosti a sociálních služeb, sociálních a zdravotních služeb i dalších navazujících služeb. Jednotlivé typy služeb, které mohou ovlivnit znovuzачlenění ohrožených osob na trh práce, musí být dostatečně pružné a místně dostupné a bude nutné v této souvislosti využít i širokého spektra metod a intervencí sociální práce, včetně těch, které spadají do oblasti podpory aktivního stárnutí. Při činnostech vedoucích k aktivnímu začleňování a zvýšení zaměstnatelnosti bude nadále podporováno též dobrovolnictví podle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro úspěch integračních politik bude nezbytné zvyšovat také dostupnost bydlení pro cílové skupiny, respektive využívat nástroje podpory a udržení standardního bydlení a návratu na otevřený trh s bydlením. Mezi řešení, která se úspěšně rozvíjí v posledních letech, patří programy komplexní podpory pro udržení a získání bydlení (např. bydlení s podporou sociální práce, zdravotní péče, harm reduction apod.). Bydlení je spojeno s programy dle potřeb klientů, např. programy podpory klientů v udržitelném hospodaření, oddlužování, zvyšování kvalifikace nebo hledání zaměstnání. Vedle modelu prostupného bydlení, ve kterém klienti prochází různými stupni od krizového (záchytného, azylového) až k běžnému tržnímu nájemnímu bydlení, je třeba rozvíjet model zaměřený nejprve na bydlení (tzv. „housing first“), kde klient nebo rodina neprochází několika různými místy, riziko stigmatizace okolí je nižší a může tak být naplněn účel podpory – učení se samostatnému bydlení v prostředí domova.

Na základě vyhodnocení zkušeností z minulého programového období (2007-2013) i z odborných debat na evropské úrovni²⁴ bude při zaměření intervencí/aktivit na zlepšení situace romského etnika (problémy Romů jsou dlouhodobě vnímány jako nedostatečně řešené a zásadní i z hlediska sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených lokalit ČR) podpořen tzv. „explicitní, nikoliv exkluzivní přístup“, který ve vztahu k romské inkluzi zahrnuje rovněž další skupiny, které se nacházejí ve stejných nebo srovnatelných socio-ekonomických životních podmínkách.

Všechna opatření v tomto specifickém cíli budou tedy směřovat ke snížení míry osob ohrožených chudobou, ke zvýšení kompetencí osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených tak, aby se mohly lépe uplatnit ve společnosti a na trhu práce a zároveň prostřednictvím efektivních programů sociálně právní ochrany dětí se bude

²⁴ Např. dle EURomy (European Network on Social Inclusion and Roma under the Structural Funds), evropské síť zabývající se sociální inkluzí Romů se tento přístup osvědčil jako jedna z nejvhodnějších cest k integraci Romů, která mj. umožňuje formulovat jasné cíle, adekvátní formy implementace a zároveň specifické formy monitoringu a evaluace. Explicitní, nikoli exkluzivní přístup je rovněž akcentován iniciativou EU „For Diversity Against Discrimination“ jako jeden z 10 základních principů Romské inkluze (tzv. The 10 Common Basic Principles on Roma Inclusion).

zvyšovat kvalita života ohrožených dětí a jejich rodin a zvýší se tak uplatnitelnost této skupiny na trhu práce a ve společnosti.

Specifický cíl 2: Rozvoj sektoru sociální ekonomiky

Specifický cíl je navržen tak, aby přispěl k dosažení národního cíle zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 (s úsilím o snížení o 30 000 osob) vytčené v Národním programu reforem. Na dosažení tohoto národního cíle se tedy bude podílet i podpora rozvoje sociální ekonomiky, která je jedním z vhodných nástrojů aktivního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených osob. I přes některé úspěšné projekty nelze označit rozvoj sociálního podnikání zatím za dostatečný, není plně využit jeho potenciál. Velký podíl na této situaci má malá informovanost široké veřejnosti o přínosech a podobě sociálního podnikání a rovněž nedostatečné vzdělávání potenciálních zakladatelů sociálních podniků a podpora v jejich začátcích.

Budou přijata opatření a realizovány aktivity, které přispějí k vytvoření propracovaného systému podpory vzniku a rozvoje podnikatelských programů včetně systému pro vzdělávání podnikatelských subjektů. Jednotlivé aktivity by měly zlepšit informovanost a povědomí o principech sociálního podnikání a jeho přínosech, spolupráci aktérů relevantních pro rozvoj sociální ekonomiky, přispět ke zvýšení kvality (udržitelnosti a sociálního dopadu) sociálních podniků a podpůrných institucí (vzdělávacích, poradenských a finančních) a celkově tak podpořit udržitelný rozvoj infrastruktury pro tyto podniky. Výsledkem by mělo být rozšíření resp. zvýšení počtu a rozvoj sociálních podniků a jejich podpůrných institucí a zvýšení jejich kvality (sociálního dopadu a udržitelnosti). V rámci sociálních podniků budou podporovány aktivity směřující k posílení postavení osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce. Cílem těchto aktivit je sociální integrace cílové skupiny (či zamezení jejího vyloučení ze společnosti) a usnadnění vstupu a udržení se cílové skupiny na volném trhu práce.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.2.4.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 16: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 2.1

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ²⁵
	neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								

²⁵ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“, „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								
zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ)	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	Více rozvinuté								
zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
	Více rozvinuté								
účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								
bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)
	Více rozvinuté								
Využívání podpořené služby	Méně rozvinuté	osoby		0	osoby	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								
Počet podpůrných institucí vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	Méně rozvinuté	organizace		0	organizace	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								

2.2.4 Podporované aktivity v rámci investiční priority 2.1

2.2.4.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanovených specifických cílů budou podporovány zejména níže uvedené aktivity, které jsou zaměřené na řešení příčin problémů identifikovaných v kap. 1.1 v části Sociální začleňování.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb obecného zájmu se zaměřením na zapojení těchto osob do ekonomického, sociálního, pracovního života společnosti;
- Propojování podpory v oblasti bydlení, zaměstnání, sociální práce a zdravotní péče; podpora partnerských projektů v sociální oblasti propojující různé úrovně veřejné správy a další instituce;

- Podpora plánování sociální bytové politiky obcí; vznik a rozvoj nástrojů sociálního/dostupného/podporovaného bydlení jako prevence prostorového vyloučení, vzniku sociálně vyloučených lokalit a bezdomovectví;
- Podpora služeb zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, podpora komunitní sociální práce;
- Vzdělávání a poradenství, aktivizační, asistenční a motivační programy pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené (např.: programy na podporu rodičovských kompetencí, programy na podporu uplatnění se na trhu práce, programy na podporu společenského začlenění osob vystavených institucionalizaci, programy na podporu aktivního a zdravého stárnutí, právní a finanční gramotnosti, programy na podporu dobrovolnictví apod.);
- Aktivní pomoc osobám sociálně vyloučeným či sociálním vyloučením ohroženým se zajištěním přístupu k sociálním službám, službám pro rodiny a děti a dalším navazujícím službám podporujících sociální začleňování, včetně přístupu k zaměstnání a odpovídajícímu bydlení;
- Vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (zohledňujících rovněž kriminalitu a veřejný pořádek), včetně zkvalitňování mechanismu dobré praxe;
- Posilování informovanosti a efektivní komunikace o problematice sociálního vyloučení u všech relevantních aktérů;
- Zapojování osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených do prevence do rozhodovacích procesů na místní úrovni, zejména v oblasti sociálního začleňování, podpora a rozvoj participativních metod práce s cílovou skupinou, včetně podpory samotných příjemců při zavádění participativních metod práce s cílovou skupinou a podpory budování kapacit;
- Podpora mladým lidem ze sociálně znevýhodněného prostředí při vstupu do samostatného života a na trh práce po ukončení vzdělání (zejména pokud pocházejí ústavní péče, náhradní rodinné péče nebo sociálně vyloučené lokality);
- Rozvoj aktivit, včetně vzdělávání a poradenství, na podporu neformální péče (tj. péče poskytované v rámci rodin nebo komunit osobami blízkými nebo jinými) a sdílené péče (tj. kombinace péče poskytované profesionálními poskytovateli neformálními pečovateli), včetně rozvoje domácí paliativní péče;
- Aktivity přispívající k boji s diskriminací na základě pohlaví, rasového, národnostního nebo etnického původu, víry nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku, sexuální orientace apod.
- Programy prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality; programy pro osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu odnětí svobody; pro osoby ve výkonu trestu; probační a resocializační programy;
- Programy sociálně právní ochrany;
- Aktivity posilující sociální kapitál, vzájemnost a sociální soudržnost v místě/komunitě;
- Programy sekundární a terciární prevence pro osoby ohrožené závislostmi nebo závislé na návykových látkách a programy sekundární a terciární prevence pro osoby s chronickým duševním onemocněním;
- Aktivity podporující spolupráci mezi ÚP ČR, poskytovateli služeb (včetně NNO), místní samosprávou, zaměstnavateli a dalšími relevantními aktéry (včetně koordinace APZ, poskytovaných služeb, sociálního podnikání a dalších aktivit) zaměřené na přímou podporu osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených;

- Aktivita směřující k posílení postavení sociálně vyloučených osob na trhu práce, zejména prostřednictvím aktivního začleňování osob v sociálně-podnikatelských subjektech;
- Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, zavedení systému podpory startu, rozvoje a udržitelnosti sociálních podniků (včetně zapojení soukromého sektoru) – včetně zavedení vzdělávacích programů a poradenství souvisejícího se zřízením, provozem a marketingem sociálního podniku;
- Vzdělávání osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce s cílem podpory vzniku nových podnikatelských aktivit zaměřených na sociální podnikání;
- Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj komunálních sociálních podniků, včetně společensky odpovědného zadávání zakázek;
- Aktivita vedoucí k zajištění snadnějšího přístupu k financování sociálních podniků pro všechny fáze podnikání;
- Vzdělávání související se sociálním podnikáním pro potenciální zakladatele sociálních podniků z řad neziskových organizací i stávajících podnikatelských subjektů;
- Zvyšování povědomí a informovanosti o sociálním podnikání a spolupráce všech relevantních aktérů
- Posilování koordinační role obcí s rozšířenou působností, tvorba strategií spočívajících na odpovědnosti místních samospráv a spolupráci klíčových aktérů za účelem předcházení a komplexního řešení problémů sociálního vyloučení;
- Podpora aktivit místních samospráv při optimalizaci pokrytí regionů (úroveň obcí, svazky obcí, mikroregiony, území místních akčních skupin apod.) sociálními službami, službami pro rodiny a děti a dalšími navazujícími službami podporujícími sociální začleňování osob v jejich přirozeném prostředí;
- Podpora politiky založené na datech, tvorba analýz (mapování a vyhodnocení stávajícího stavu), zavádění monitoringu a evaluace efektivity a účelnosti opatření.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují aktivity **v prioritní ose 2 IROP „Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů“** zaměřené na sociální a zdravotní oblast. Smyslem podpory je zde vytvoření a zajištění standardních a nezbytných podmínek pro aktivní začleňování osob a sociálních skupin do společnosti. Evropský koncept aktivního začleňování vyloučených osob je prakticky založen na třech základních pilířích, a to na podpoře adekvátního příjmu, na inkluzivním trhu práce (přístup k zaměstnání) a na přístupu ke kvalitním službám (bydlení, vzdělání, zdravotní péče, doprava, sociální služby a služby zaměstnanosti aj.). V souladu s uvedeným konceptem vyvstává potřeba budovat infrastrukturu, posilovat absorpční kapacity komunitně založených služeb a podpořit výstavbu nových integračních komunitních center, přispět k začleňování sociálně vyloučených osob do společnosti prostřednictvím trhu práce a ke zvýšení dostupnosti a kvality základních zdrojů a služeb, vč. přístupu k bydlení (výstavba a rekonstrukce bytů pro účely sociálního, příp. podporovaného bydlení) a ke zdravotní péči.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) IROP:

IP 9a: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám:

SC 2.1 – Rozvoj dostupné, kvalitní a udržitelné sítě služeb vedoucích k sociálnímu začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením

IP 9c: Podpora sociálních podniků:

SC 2.2 – Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují také aktivity **v prioritní ose 3 OP VVV „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“**, které jsou zaměřené mj. na rozvoj rovných příležitostí a podmínek pro začleňování dětí a žáků se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami) do běžných škol s důrazem na vzdělávání v MŠ a ZŠ, včetně aktivit NNO v dané oblasti; na zvýšení kvality předškolního vzdělávání prostřednictvím zkvalitnění kvalifikace pedagogických pracovníků i dalších vzdělavatelů; na rozvoj klíčových kompetencí na školách a na hodnocení a strategické řízení vzdělávání.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) OP VVV:

IP 3.1: Předcházení předčasnému ukončování školní docházky a jeho omezování, podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

SC 1 – Rozvoj inkluzivního vzdělávání

SC 2 – Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ

SC 3 – Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích

SC 4 – Rozvoj systému hodnocení kvality a strategického řízení ve vzdělávání

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené, zejména znevýhodněné skupiny obyvatel - osoby se zdravotním postižením (včetně osob s duševním onemocněním), osoby s kombinovanými diagnózami, seniory, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, etnické menšiny a osoby z jiného socio-kulturního prostředí, imigranty a osoby požívající mezinárodní ochranu, bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování, oběti trestné činnosti, osoby pečující o malé děti či osobu blízkou a osoby, které ukončily poskytování této péče, rodiče samoživitelé/samoživitelky, rodiče dětí a žáků, zejména těch se sociálním a zdravotním znevýhodněním, osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, osoby ohrožené předlužeností, osoby ohrožené domácím násilím (oběti domácího násilí), osoby ohrožené závislostmi nebo závislé na návykových látkách a nelátkových závislostech, osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, osoby ve výkonu alternativních trestů, recidivující pachatelé či další osoby, u nichž je zvýšené riziko páčání trestné činnosti, osoby opouštějící institucionální zařízení (pobytové služby sociální péče, dětské domovy po dosažení dospělosti, věznice po skončení výkonu trestu, léčebny po ukončení ústavní léčby závislostí), osoby žijící v oblastech se ztíženým přístupem ke zdravotní péči nebo v oblastech, kde nabízená struktura zdravotní péče neodpovídá potřebám, váleční veteráni a další.

V rámci těchto skupin je třeba specifickou pozornost věnovat osobám do 18 let věku (osoby se speciálními vzdělávacími potřebami včetně ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání, osoby ohrožené umístěním do institucionální výchovy, osoby vyrůstající v rodinách ohrožených chudobou nebo nefunkčních rodinách, osoby v náhradní rodinné péči). Z hlediska zdravotního – osoby ohrožené specifickými zdravotními riziky (nezdravým životním stylem, závislostmi, žijící v oblastech s vyšším výskytem specifických zdravotních rizik, ve vyloučených lokalitách a regionech ohrožených chudobou).

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat osobám ohroženým vícenásobnými riziky (kumulace znevýhodnění z více hledisek, jako je např. věk, pohlaví, zdravotní postižení, finanční zdroje, etnicita atd.).

Pokud jde o cílovou skupinu Romů, bude přihlédnuto také ke konkrétním zkušenostem z minulého programového období, kdy byla zvolena varianta samostatného opatření zaměřeného na romskou problematiku v rámci OP LZZ a ukázalo se, že úzké vymezení cílové skupiny znamenalo problémy především z důvodu zásady poskytování sociálních služeb všem bez rozdílu a nikoli na základě etnické příslušnosti (problém romských i neromských skupin ve vyloučených lokalitách ve stejné životní situaci apod.). Lze konstatovat, že se ve většině případů nejedná o problém etnický, ale sociální a i při tomto přístupu (nevytvářejí opatření/projekty pouze na základě vymezení zda se jedná o příslušníky romské menšiny či nikoliv) se bude pracovat především s Romy, kteří tvoří podstatnou část sociálně vyloučených osob. Mezi otázky spíše formální povahy pak patří problémy spojené s vykazováním etnické příslušnosti Romů, jako specifické cílové skupiny, respektive podpořených osob v rámci monitorovacích indikátorů.

Cílovou skupinou jsou také poskytovatelé a zadavatelé sociálních, zdravotních služeb, služeb pro rodiny a děti, služeb na ochranu práv dětí a jejich oprávněných zájmů, služeb na podporu rodičovských kompetencí, služeb péče o děti, náhradní rodinné péče a dalších služeb se zaměřením na zapojení osob sociálně vyloučených a osob sociálním vyloučením ohrožených do ekonomického, sociálního, pracovního života společnosti, místní samosprávy, sociální pracovníci, pracovníci ve službách, pracovníci poskytovatelů psychiatrické péče, pracovníci Probační a mediační služby a Vězeňské služby ČR i další pracovníci veřejné správy, pokud jejich pracovní náplň souvisí s uvedenými typy sociálních a zdravotních služeb a v případě aktivit spojených se sociálním podnikáním i zaměstnanci a zaměstnavatelé.

Cílové skupiny z pohledu přístupu ke zdraví zahrnují především osoby s duševními poruchami a duševními onemocněními (příp. osoby ohrožené duševními poruchami a duševními onemocněními).

Veřejnost/komunita má významný vliv na přijímání a efektivitu opatření v oblasti sociálního začleňování. Je cílovou skupinou pro odstranění překážek v chápání významu a nutnosti podpory sociálního začleňování osob.

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména poskytovatelé služeb, kraje, obce a jimi zřizované organizace, svazky obcí, OSS (MPSV, MZdr., MS, MV, MO a jimi řízené/zřízené organizace, Úřad vlády ČR), NNO, zaměstnavatelé, sociální podniky, školy a školská zařízení, výzkumné a vzdělávací instituce atd.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na celé území České republiky napříč všemi typy regionů (tj. území rozvojová, stabilizovaná i periferní) tak, aby mohly být problémy sociálního vyloučení a boje s chudobou řešeny systémově v rámci celé ČR. Systém sociální ochrany musí být schopen aktivně reagovat na potřeby osob vzniklé kdykoliv na území ČR a založené na jakémkoliv sociálním jevu, musí být schopen tyto jevy v území účinně a efektivně řešit, a to především s ohledem na místní potřeby a specifika.

V odůvodněných případech budou intervence zaměřeny také na sociálně vyloučené lokality (především s vysokým podílem romské populace), jejichž počet se neustále zvyšuje.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 55 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.2.4.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.2.4.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů je zvažováno v oblasti sociální ekonomiky. Před případným využitím finančních nástrojů bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek pro jejich využití, a to dle čl. 32 obecného nařízení.

2.2.4.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.2.4.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 17: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 2.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+,	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
			Více rozvinuté			
počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
			Více rozvinuté			
Kapacita podpořených služeb	místa	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
			Více rozvinuté			
Počet podpořených již existujících podpůrných institucí	organizace	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
			Více rozvinuté			
Počet podpůrných institucí vzniklých díky podpoře	organizace	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
			Více rozvinuté			
Počet plánu	plány	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
			Více rozvinuté			

2.2.5 Investiční priorita 2 Prioritní osy 2

Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu

2.2.6 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 2.2 a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování

Specifický cíl je navržen tak, aby zajišťoval příspěvek podpořených intervencí k dosažení národního cíle zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 (s úsilím o snížení o 30 000 osob) vytčené v Národním programu reform.

Lepší dostupnost, prostupnost a udržitelnost kvalitních sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti (včetně služeb pro neformální pečovatele) a dalších navazujících služeb obecného zájmu přispěje k sociálnímu začlenění a k prevenci sociálního vyloučení osob, sníží závislost na sociálních dávkách i riziko mezigeneračního přenosu chudoby. Služby by měly být dobře dostupné jejich uživatelům, což přispívá k nezávislému způsobu života a začlenění do společnosti a zabraňuje izolaci nebo segregaci jejich uživatelů bezprostředně v místech, kde je identifikována jejich potřeba; zároveň by však neměly prohlubovat jejich izolaci v segregované lokalitě, a naopak je napomáhat zapojovat se do společnosti a do místní komunity.

Ke zvýšení efektivity a kvality sociálních a zdravotních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování, bude nutné podporovat

strategické řízení a koncepční práci (jak na úrovni organizace, tak na úrovni systému) a překonat i nízkou úroveň meziresortní a mezioborové spolupráce.

Mezi opatření, která přispějí k plnění daného specifického cíle, patří i zabezpečení průběžného hodnocení efektivity sociálních služeb a to ve smyslu zaměření výdajů - efektivně by mělo znamenat soustředění především na prevenci (preventivní opatření jsou stále podceňována), kvalitu a cílenost podpory. Nutným předpokladem zvýšení kvality a udržitelnosti systému sociálních služeb bude vzdělávání pracovníků (zejména odborných) ve službách tak, aby jejich znalosti byly na odpovídající úrovni a odpovídaly potřebám systému sociální ochrany.

Další kroky v oblasti sociálního začleňování a snižování chudoby budou směřovat zejména k pokračování reformy zaměřené na podporu dostupnosti sociálních služeb prostřednictvím efektivního a transparentního prostředí řízení a vytváření sítí. Reakce na potřeby osoby v nepříznivé situaci jsou rozhodující pro efektivní a adekvátní poskytování sociální služby. Jedním ze základních předpokladů pro zlepšení dopadu poskytování sociálních služeb je provázání poskytování služeb s jasně definovaným zjišťováním potřeb uživatele. Je nezbytné, aby existovaly zejména tam, kde identifikujeme sociálně vyloučené lokality a/nebo vysoké počty příjemců sociálních transferů, zejména hmotné nouze a/nebo vysoké počty dlouhodobě nezaměstnaných osob.

Tyto služby budou poskytovány v odpovídající kvalitě (kontrolována z úrovně veřejné správy) a bude systematicky prováděno i hodnocení efektivity jednotlivých typů služeb. Na obecní a krajské úrovni by měly být nastaveny efektivní procesy plánování a financování služeb, které budou vyhodnocovat potřeby osob a způsob jejich řešení v dané ekonomické realitě.

Zaměření jednotlivých aktivit přispěje i k pokroku v procesu transformace pobytových služeb, ke snížení počtu ústavních zařízení a ke zvýšení nabídky komunitních služeb, terénních a ambulantních služeb. Zároveň budou rozvíjeny i nové modely sociálních služeb obecného zájmu, včetně podpory systému sociálního bydlení a s ním spojených preventivních následných služeb a doprovodných služeb, poskytovaných souběžně v různých variantách a intenzitě podle potřeb a kompetencí osob v sociálním bydlení. Zejména v oblasti služeb pro rodiny a děti by měly být zavedeny funkční a provázané služby prevence a intervence, které napomohou včasnému komplexnímu řešení nepříznivé situace dítěte/rodiny – podpora kvalitních a dostupných služeb zpřehlední a zjednoduší systém pomoci cílovým uživatelům a dlouhodobě zefektivní řízení služeb péče o rodiny a děti. Opatření k transformaci a deinsitucionalizaci zařízení ústavní péče o děti přispějí k dodržování práv dítěte a jeho nejlepších zájmů posílením dostupných a kvalitních ambulantních služeb na úkor služeb pobytových (ke zvýšené kvalitě těchto služeb přispěje i rozšíření nabídky vzdělávání sociálních pracovníků).

Specifický cíl 2: Zvýšit kvalitu péče o duševní zdraví a přispět k udržitelnosti systému zdravotnictví cílenou podporou zdraví

Specifický cíl je navržen v souladu s opatřeními v NPR v oblasti sociálního začleňování i udržitelného systému zdravotnictví a jednotlivé aktivity přispějí zejména k reformě psychiatrické péče v ČR, která představuje jednu z hlavních priorit oblasti zdravotnictví ČR. Budou realizována opatření k rozvoji komunitní a semimurální péče ke zvýšení primární role psychiatrické péče, transformaci psychiatrických léčeben a vzdělávání odborných pracovníků a transformaci adiktologické péče.

Realizace plánovaných intervencí přispěje k vytvoření moderního systému psychiatrické péče, který bude vyváženě zahrnovat všechny potřebné složky (ambulantní, komunitní a lůžkové). Tyto složky péče, ať nově vytvořené nebo reformované, budou splňovat definované standardy pro kvalitu péče a svou kapacitou a umístěním budou odpovídat regionálním potřebám.

Nový systém péče umožní osobám s duševním onemocněním využívat kvalitní péči v důstojném a blízkém prostředí bez hrozby sociálního vyloučení nebo stigmatizace, podpoří jejich aktivní účast na trhu práce, jejich začlenění do společnosti a posílí udržitelnost celého systému péče o zdraví.

Realizovány budou aktivity, které přispějí k transformaci stávajících forem psychiatrické péče a k rozvoji nových typů péče i k deinstitucionalizaci v dané oblasti.

Nezbytným předpokladem reformy a pozitivních změn v psychiatrické péči je kvalitní vzdělávání pracovníků poskytovatelů všech typů psychiatrické péče.

Ke zvýšení udržitelnosti systému péče o zdraví přispějí rovněž výrazným způsobem aktivity na podporu zdravého životního stylu a prevence nemocí a zdravotních rizik. Zapojením osob z cílových skupin do programů prevence nemocí a podpory zdraví lze dosáhnout i z krátkodobého pohledu hned několika pozitivních výsledků vedoucích ke snížení nákladovosti systému zdravotní péče a tím ke zvýšení jeho udržitelnosti. Jsou to především: včasný záchyt závažných onemocnění (screeningové programy, zvýšení povědomí o onemocnění, bezplatné testování na výskyt vybraných onemocnění), snížení výskytu rizikových faktorů v populaci (programy prevence nemocí a podpory zdraví, informační a osvětové programy a programy poradenství pro rizikové skupiny) a zvýšení odpovědnosti za vlastní zdraví. Zaměřením se na odstranění příčin, tj. na prevenci vzniku nejzávažnějších onemocnění (a s nimi spojené vysoké morbidity a mortality) spíše než na léčbu, jednoznačně povede ke zvýšení kvality a finanční udržitelnosti systému zdravotní péče.

Zohledněním specifických požadavků jednotlivých cílových skupin, ať už z hlediska regionálního (např. rozmístěním nově nabízených služeb psychiatrické péče) nebo z hlediska výskytu rizikových faktorů (v případě podpory zdraví) dojde kromě již výše uvedených výsledků také ke snížení nerovností ve zdraví.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.2.7.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 18: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 2.2

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ²⁶
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté Více rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci			příjemci	0m
	Propojení Jednotného informačního	Méně rozvinuté	kvalitativní		0	kvalitativní	2014		evaluace	0m

²⁶ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

systému, SOS – Poskytovatel a operativních evidencí	Více rozvinuté								
využívání podpořené služby	Méně rozvinuté	osoby		0	osoby	2014		příjemci	0m
	Více rozvinuté								

2.2.7 Podporované aktivity v rámci investiční priority 2.2

2.2.7.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanovených specifických cílů budou podporovány zejména níže uvedené aktivity, které jsou zaměřené na řešení příčin problémů identifikovaných v kap. 1.1 zejména v části Služby pro sociální začleňování.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Transformace a deinstitucionalizace pobytových sociálních služeb, zdravotnických služeb a zařízení ústavní péče o děti a rozvoj nových služeb komunitního typu (např. realizace pilotních a navazujících projektů reformy psychiatrické péče – transformace stávajících forem psychiatrické péče a rozvoj nových typů péče, včetně intermediární péče a mobilních týmů a dále transformace pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením: agenturní (ambulantní) péče a case management pro osoby ohrožené a závislé na návykových látkách, apod.);
- Rozvoj a rozšiřování nástrojů pro identifikaci a odstraňování dopadů institucionalizace na uživatele pobytových sociálních služeb; rozvoj individuálního plánování podpory zaměřené na integraci uživatele ústavních služeb do běžného prostředí;
- Rozvoj nových modelů služeb obecného zájmu, (rozvoj sociálních služeb, rozvoj sociálně-zdravotních služeb, služeb na podporu zdraví a snížení nerovností ve zdraví, rozvoj služeb na podporu rodin a dětí apod.);
- Podpora systému sociálního bydlení a s ním spojených preventivních, následných a doprovodných služeb, poskytovaných souběžně v různých variantách a intenzitě podle potřeb a kompetencí osob v sociálním bydlení;
- Zavádění ucelených komplexních programů a vytváření podmínek přesahujících jednotlivé oblasti podpory sociálního začleňování osob, zavádění nástrojů mezioborové a meziresortní spolupráce při řešení situace osob na úrovni poskytovatele služeb nebo na úrovni obce (rozšiřování metody case managementu, aktivity podporující spolupráci v síti mezi ÚP ČR, poskytovateli služeb, místní samosprávou, zaměstnavateli a dalšími relevantními aktéry apod.);
- Propojování informačních systémů mezi všemi aktéry jako základ pro evidenci, kontrolu a hodnocení efektivity služeb;
- Přenos dobré praxe a podpora pilotních projektů vedoucích k posílení udržitelnosti a vyšší efektivity jednotlivých systémů (zapojování i soukromého sektoru), včetně úhrady nákladů na pilotní testování projektů;
- Zefektivňování procesů v sociálních službách a ve službách pro rodiny a děti, rozvoj strategického řízení a managementu s cílem podpořit prevenci a včasnou intervenci;

- Rozvoj a rozšiřování systémů kvality, standardizace činností v sociálních službách, službách pro rodiny a děti, sociálně právní ochraně dětí a dalších navazujících službách (včetně služeb pro neformální pečovatele) a organizacích podporujících sociální začleňování, včetně vytváření kontrolních mechanismů; rozvoj systému supervizí;
- Systémová, koncepční, strategická, osvětová a metodická opatření v oblasti sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti, služeb na ochranu práv dětí a jejich oprávněných zájmů, služeb napomáhajících rozvoji rodičovských kompetencí, služeb péče o děti, náhradní rodinné péče a sociálního začleňování;
- Podpora koordinovaného využívání dobrovolníků v oblasti sociální integrace organizacemi s udělenou akreditací Ministerstva vnitra, vznik dobrovolnických center apod.,
- Podpora procesu střednědobého plánování služeb (zavádění, realizace a vyhodnocování procesu) s důrazem na využití principu partnerství včetně tvorby střednědobých plánů rozvoje služeb (přednostně pro správní obvod u obcí s rozšířenou působností);
- Podpora preventivních sociálních a zdravotních programů (např. tvorba metodik podpory zdravého životního stylu), podpora poradenských služeb v oblasti zdravého životního stylu, podpora poraden AIDS, podpora služeb pro odvykání kouření, včasné diagnostiky a intervence, apod.);
- Informační a destigmatizační programy na podporu duševního zdraví a života bez závislostí, osvětové a informační programy na podporu zdravého životního stylu a zvýšení odpovědnosti za vlastní zdraví;
- Realizace a vyhodnocení preventivních a screeningových programů a programů podpory a ochrany veřejného zdraví;
- Vzdělávání v sociální oblasti včetně oblasti práv dětí u pracovníků v sociálních službách, pracovníků pracujících s dětmi, pracovníků v službách pro rodiny a děti a dalších navazujících službách a organizacích podporujících sociální začleňování včetně orgánů sociálně právní ochrany dětí;
- Vzdělávání sociálních pracovníků pracujících ve službách a ve veřejné správě například v oblastech rozvoje schopnosti posoudit sociální situaci klienta, case managementu, multidisciplinárního plánování podpory a pomoci v rámci konkrétní situace klienta, dovednosti síťování v rámci konkrétního území, rozpoznání rizik a dopadů institucionalizace a jejího předcházení, apod.;
- Vzdělávání sociálních pracovníků a dalších pracovníků sociálních služeb ve způsobech zmocňování (empowerment) uživatelů ústavních služeb, formách a nástrojích zapojování uživatelů do rozhodování;
- Vzdělávání pracovníků poskytovatelů psychiatrické péče a osob zapojených do procesu reformy psychiatrické péče, vzdělávání a tvorba vzdělávacích programů pro pracovníky prvního kontaktu apod.;
- Vzdělávání pracovníků ochrany a podpory veřejného zdraví v oblasti prevence nemocí a pracovníků, kteří se zabývají podporou zdravého životního stylu, jako jsou např. poskytovatelé služeb a pracovníci nevládních neziskových organizací;
- Vzdělávání v oblasti koncepční a strategické práce, v manažerských dovednostech u relevantních pracovníků v sociálních službách, službách pro rodiny a děti a dalších navazujících službách a organizacích podporujících sociální začleňování;

- Vzdělávání pracovníků v podpůrných opatřeních při narušení schopnosti zletilého právně jednat, zejména institutu nápomoci při rozhodování podporující sociální začleňování osob se zdravotním postižením;
- Vzdělávání pracovníků v oblasti prevence diskriminace a rovných příležitostí, v oblasti ochrany práv zranitelných skupin, např. nejstarších seniorů a osob s duševním či tělesným postižením a prevence špatného zacházení;
- Budování kapacit nestátních neziskových organizací, zejména prostřednictvím vzdělávání pracovníků NNO a opatření na zvyšování profesionality, organizačního řízení, plánování, transparentnosti a vícezdrojového financování NNO.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují aktivity v prioritní ose 2 IROP „Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů“ zaměřené na podporu a rozvoj sociální a zdravotní infrastruktury v oblasti sociálního začleňování.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) IROP:

IP 9a: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám:

SC 2.1 - Rozvoj dostupné, kvalitní a udržitelné sítě služeb vedoucích k sociálnímu začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením

IP 9a: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám:

SC 2.4 - Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotnických služeb a zdravotní péče

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílová skupina zahrnuje především poskytovatele a zadavatele sociálních a zdravotních služeb (kraje, obce, církve, neziskové organizace aj.), sociální pracovníky, pracovníky v sociálních a zdravotních službách, zaměstnance veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice, pracovníky v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, pracovníky služeb v oblasti podpory zdraví a prevence nemocí veřejného zdraví, v případě mezioborové spolupráce i vysoké školy.

Dále se jedná o neformální pečovatele a uživatele péče.

Provozovatelé sociálního bydlení a dalších služeb obecného zájmu, což nemusí být pouze poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb.

V případě preventivních programů a programů na podporu zdraví jsou hlavní cílovou skupinou osoby v rizikových skupinách dle věku, osoby žijící rizikovým způsobem života, ve vyloučených lokalitách či s nedostatečnými kompetencemi v přístupu ke zdraví, a v případě osvětových aktivit též širší veřejnost

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména poskytovatelé služeb, kraje, obce a jimi zřizované organizace, svazky obcí, OSS (MPSV, MZdr., MS a MV a jimi řízené/zřízené organizace, Úřad vlády ČR), NNO, zaměstnavatelé, školy a školská zařízení, výzkumné a vzdělávací instituce, profesní organizace, atd.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na celé území České republiky tak, aby mohly být problémy sociálního vyloučení a boje s chudobou řešeny systémově v rámci celé ČR. Zároveň budou intervence zaměřeny zejména na území s nedostatečným pokrytím kvalitních služeb a na území s žádnou či nízkou nabídkou sociální práce, terénních a ambulantních služeb či služeb komunitního typu. Dostupnost sociálních služeb je v Česku územně diferencovaná – lepší dostupnost je v městských aglomeracích, horší v periferních regionech. Snížit nerovnosti ve zdraví je též třeba primárně ve vybraných lokalitách a regionech.

Projekty na podporu prevence nemocí a podporu zdraví a vytvoření moderní, funkční a udržitelné sítě péče o duševní zdraví budou realizovány jak v urbanizovaných, tak i stabilizovaných a periferních oblastech České republiky. V případě projektů zaměřených na reformu psychiatrické péče bude podporovaný typ aktivit odpovídat charakteru území a převážná část z nich bude realizována v urbanizovaných a stabilizovaných oblastech – nicméně určujícím prvkem zde bude realizace projektů v rámci IROP, na které jsou aktivity vázány. Intervence v periferních oblastech lze očekávat jednak v případě projektů spojených s reformou psychiatrické péče, a to vzhledem k lokalizaci zařízení poskytujících tuto péči, a dále u projektů zaměřených na vyrovnání rozdílů ve zdraví (terénní služby). Zde se očekává realizace vybraných projektů v sociálně vyloučených oblastech a periferních oblastech (služba zdravotně sociálního pomocníka, podpora vyloučených osob v přístupu k péči apod.). Avšak i v případě projektů zaměřených na vyrovnávání rozdílů ve zdraví budou podporovány stabilizované oblasti – služby specializovaných poraden (pro zdravý životní styl, poradny AIDS, obezitologická, diabetická, alergologická, pro léčbu závislosti na tabáku apod.). Programy na podporu zdravého životního stylu budou opět mít národní charakter bez výrazné regionální nebo územní dimenze. Určujícím prvkem zde budou primárně epidemiologická data a analýza zdravotního stavu obyvatelstva, nikoliv charakter území.

Vzhledem k nutnosti zajistit dopady aktivit na celém území ČR se nepředpokládá prioritizace některého vybraného regionu či hospodářsky problémových regionů např. formou specifických výzev, bonifikace projektů z vybraných území apod.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 35 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.2.7.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.2.7.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.2.7.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.2.7.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 19: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 2.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Kapacita podpořených služeb	místa	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			
	Počet nových nebo inovovaných podpořených služeb	služby	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			
	Počet plánů	plány	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			
	Funkčnost Operativních evidencí	kvalitativní	ESF	Méně rozvinuté		příjemci, evaluace	0m
				Více rozvinuté			
	Funkčnost SOS - Poskytovatel	kvalitativní	ESF	Méně rozvinuté		příjemci, evaluace	0m
				Více rozvinuté			
	Funkčnost Jednotného informačního systému (JIS)	kvalitativní	ESF	Méně rozvinuté		příjemci, evaluace	0m
				Více rozvinuté			

2.2.8 Investiční priorita 3 Prioritní osy 2

Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit

2.2.9 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 2.3 a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšit účast lokálních aktérů na prevenci a řešení problémů v oblasti sociálního začleňování a zaměstnanosti

Specifický cíl je navržen tak, aby přispěl svými intervencemi k dosažení cílů NPR: (i) v oblasti sociálního začleňování a boje s chudobou zejména při řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit a zároveň i k dosažení národního cíle zachování stejného počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením na úrovni roku 2008 (s úsilím o snížení o 30 000 osob); (ii) v oblasti zaměstnanosti ke zvýšení obecné míry zaměstnanosti osob 20-64 let na cílovou hodnotu 75 % bude nutné zacílení zejména na skupiny osob, u kterých míra zaměstnanosti relativně nejvíce zaostává (starší, mladí, nízkokvalifikovaní, ženy a osoby se znevýhodněním).

ČR získala pozitivní zkušenosti s uplatněním komunitně vedeného místního rozvoje již od předvstupních nástrojů. S principy komunitně vedeného místního rozvoje pracoval předvstupní nástroj SAPARD, národní program LEADER ČR 2004-2008, dále byly uplatněny v OP Zemědělství i v Programu rozvoje venkova.

Komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda LEADER přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. Díky podpoře komunitně vedené strategie místního rozvoje budou jednotlivé projekty vykazovat přidanou hodnotu spočívající především ve vzájemné provázanosti, synergii a předcházení duplicitám oproti izolovaně připraveným projektům v rámci běžných opatření.

Aktivity v tomto specifickém cíli budou spočívat v realizaci projektů ze schválených komunitně vedených strategií místního rozvoje (resp. projektů spadajících do OP Zaměstnanost). Veškeré aktivity podporované v rámci komunitně vedeného místního rozvoje musí být v souladu s aktivitami, které lze podpořit z věcných prioritních os OP Zaměstnanost (tj. zejména oblast zaměstnanosti a oblast sociálního začleňování).

Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšího využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti a zlepšení situace osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.2.10.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 20: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 2.3

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východní hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ²⁷
	neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci (ne-OSVČ)	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)
		Více rozvinuté								
	Využívání podpořené služby	Méně rozvinuté	osoby		0	osoby	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								

2.2.10 Podporované aktivity v rámci investiční priority 2.3

2.2.10.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány aktivity, které budou identifikovány jednotlivými MAS ve schválených Komunitně vedených strategiích místního rozvoje (tzv. bottom-up approach) v oblastech sociálního začleňování a zaměstnanosti (tedy

²⁷ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

v souladu se zaměřením prioritní osy 2 Sociální začleňování a boj s chudobou a prioritní osy 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly OP Zaměstnanost).

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Podpora vytváření nových pracovních míst na lokální úrovni;
- Podpora spolupráce aktérů na místní úrovni při řešení lokální nezaměstnanosti, zjišťování potřeb lokálních zaměstnavatelů;
- Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj komunálních sociálních podniků;
- Vzdělávání venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání;
- Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, podpora komunitní sociální práce;
- Vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (zohledňující rovněž kriminalitu a veřejný pořádek) s využitím znalosti lokálního prostředí;
- Podpora prorodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni;

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílovou skupinou jsou zejména osoby sociálně vyloučené, osoby sociálním vyloučením ohrožené, uchazeči a zájemci o zaměstnání, neaktivní osoby a zaměstnanci místních aktérů, jejichž spolupráce se bude podporovat v rámci projektů naplňující Komunitně vedené strategie místního rozvoje.

Identifikace typů příjemců

Příjemci budou subjekty realizující projekty v rámci schválených Komunitně vedených strategií místního rozvoje.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této investiční priority zacílena na území pokrytá Místními akčními skupinami, kterým byla schválena Komunitně vedená strategie místního rozvoje.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 10 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.2.10.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority probíhá vyhlašování výzev na dvou úrovních. Na úrovni programu vyhlašuje výzvu řídicí orgán, na místní úrovni vyhlašují výzvy nositelé integrovaných strategií rozvoje území (Místní akční skupiny).

Vztahy mezi řídicím orgánem a nositeli integrovaných strategií rozvoje území (místními akčními skupinami) jsou upraveny prostřednictvím smlouvy mezi nositelem integrované strategie a relevantním řídicím orgánem. Prostřednictvím výzvy (resp. výzev) na úrovni

programu řídicí orgán stanovuje specifické podmínky, které musí integrované projekty nebo také výzvy na místní úrovni splňovat a postupy pro administraci žádostí o podporu.

Pro schválení projektů k financování je nezbytné, aby daný projekt spadl do schválené strategie místního rozvoje MAS a nositel strategie projekt doporučil k podpoře.

Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.2.10.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.2.10.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.2.10.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 21: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 2.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	0m
				Více rozvinuté			
	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+,	0m
				Více rozvinuté			
	počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	0m
				Více rozvinuté			
	počet podporovaných mikropodniků, malých a středních	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	0m
				Více rozvinuté			

	podniků						
	kapacita podpořených služeb	místa	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			

2.2.11 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 2

Sociální inovace

V prioritní ose 2 *Sociální začleňování a boj s chudobou* bude podporováno plošné využití nástrojů nově vyvinutých v rámci prioritní osy 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce*. Nové nástroje budou přebírány po úspěšném pilotním ověření jejich fungování. V rámci prioritní osy 2 tak bude završen inovační cyklus a bude zajištěna provázanost prioritní osy 3 a ostatních tematických os OPZ.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce bude v rámci prioritní osy 2 *Sociální začleňování a boj s chudobou* podporována průřezově na úrovni jednotlivých projektů tam, kde je to podle povahy projektu vhodné. Tento přístup umožní zlepšit výsledky projektů na místní, regionální a nadregionální úrovni díky zahrnutí zkušeností a odborných znalostí zahraničních partnerů a také umožní zvýšit efektivitu vynaložených nákladů díky získání již vynalezených řešení v zahraničí, mezinárodnímu srovnávání a šíření dobré praxe.

Příspěvek k tematickým cílům 1-7

V prioritní ose 2 lze předpokládat dílčí příspěvek k tematickému cíli 2 *Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, jejich využití a kvality*, a to v případě vzdělávání osob z cílových skupin v počítačových dovednostech a zvyšování počítačové gramotnosti.

2.2.12 Milníky implementace prioritní osy 2

Tabulka 22: Výkonnostní rámec prioritní osy 2

Název milníku	Definice milníku a měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota milníku v r. 2023	Zdroj dat	Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
Celkový počet podpořených účastníků	osoby	ESF	Méně rozvinuté	45 %	100 %	IS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
			Více rozvinuté				
Kapacita podpořených služeb	osoby	ESF	Méně rozvinuté	40 %	100 %	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
			Více rozvinuté				
Projekty s právním aktem o	%	ESF	Méně rozvinuté	70 %	100 % ²⁸	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ
			Více rozvinuté				

²⁸ Objem kontrahovaných prostředků bude v praxi vyšší než 100 % alokace, a to z důvodu potřeby pokrýt nedočerpaní v realizovaných projektech a rovněž potřeby řízení kurzových rozdílů.

poskytnutí/ převodu podpory			rozvinuté				v období 2007-2013
Stav finančních prostředků v souhrnných žádostech autorizovaných ŘO	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	20 %	100 % ²⁹	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013

2.2.13 Kategorizace intervencí prioritní osy 2

Kategorie regionů a fond ESF,									
Dimenze 1 Intervenční oblast		Dimenze 2 Forma financování		Dimenze 3 Území		Dimenze 6 Územní prováděcí mechanismy		Dimenze 7 Sekundární téma pro ESF	
Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€

2.2.14 Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců)

Bude doplněno.

²⁹ Vzhledem k tomu, že k 31. 12. 2023 bude teprve končit období způsobilosti výdajů OPZ, do poslední certifikace bude možné výdaje zahrnout až s několika měsíční prodlevou na jejich administraci a přípravu podkladů pro certifikaci, tedy až v roce 2024. Hodnota tohoto milníku dosažená v roce 2023 proto bude nižší než 100 %.

2.3 Prioritní osa 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce

Prioritní osa Sociální inovace a mezinárodní spolupráce bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR včetně Prahy. Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 3 obsahuje intervence, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR. Na základě analogie s programovým obdobím 2007-2013 bude stanoven poměr pro-rata, kterým budou prostředky obou kategorií regionů kombinovány na úrovni prioritní osy. Dle zkušeností s OP LZZ a prováděním jeho revizí bude navržen jeden stejný pro-rata poměr ve všech prioritních osách OP Zaměstnanost. Prioritní osa je v souladu s články 9 a 10 nařízení o Evropském sociálním fondu zaměřena na podporu mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v rámci rozvoje lidských zdrojů.

Část prioritní osy tak bude sloužit jako „výzkumná laboratoř“ pro ostatní prioritní osy. Pokud jde o věcný obsah projektů, tato prioritní osa především doplňuje a rozšiřuje problematiku řešenou v tematických prioritních osách, tematická provázanost je nezbytná i z hlediska šíření nově vzniklých nástrojů. Prioritní osa je tak zaměřená na všechny tematické oblasti, které pokrývá OPZ (zaměstnanost, sociální začleňování a veřejná správa), její hlavní odlišnost spočívá v zaměření na sociální inovace a mezinárodní spolupráci, a z toho vyplývající specifický přístup k projektům a specifickým požadavkům. Klíčové jsou pak tyto tři aspekty:

(a) výběr pro sociální inovace vhodných problémů, což vyžaduje výbornou znalost domácích problémů a jejich stávajících nefunkčních nebo neefektivních řešení. Bude nutné provést mapování inovační poptávky a nabídky a zaměřit se na vzdělávání relevantních aktérů.

(b) spolupráce s relevantními aktéry (např. na základě inovační platformy³⁰) již od výběru problémů vhodných pro sociální inovace, aby již od začátku projektu bylo podporováno následné šíření sociálně inovativního řešení a nedocházelo ke vzniku nevyužitelných nástrojů a opatření. Mezi relevantní aktéry je třeba zahrnout především cílové skupiny, na které je inovace směřována a aktéry, kteří inovační řešení poptávají.

(c) ověřování fungování vznikajících sociálních inovací, například na základě experimentování v oblasti politik trhu práce a sociální politiky³¹.

„Sociální inovace (tj. inovace sociální v účelu i prostředcích jejich dosažení) představují ve stávajícím pojetí nová (a oproti dostupným alternativám účinnější, efektivnější, udržitelnější, spravedlivější) řešení (produkty, procesy, služby, organizační uspořádání, technologie, ideje, regulace, institucionální formy, funkce a role, sociální hnutí, intervence), která naplňují naléhavé sociální (resp. společenské) potřeby a zároveň vytvářejí nové sociální vztahy nebo spolupráce.“³² Sociální inovace musí současně naplňovat tři základní charakteristiky:

- novost, tj. vzniklé řešení musí být v dané oblasti, sektoru, regionu či pro dané uživatele nové nebo aplikované novým způsobem;
- potřebnost, tj. řešení musí být explicitně zaměřeno na uspokojení sociální potřeby nebo využití příležitosti;
- impakt, tj. nové řešení musí být účinnější než řešení stávající. Zlepšení, které je pomocí nového řešení dosaženo, musí být měřitelné.

³⁰ Navreme Boheme, s.r.o.: *Evaluace implementace principu inovativnosti v OP LZZ, implementace podpory sociálních inovací*. 2012.

³¹ Viz J-Pal Europe: *Social experimentation. A methodological guide for policy makers*. Evropská komise, září 2011. Dostupné z WWW <<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7102&langId=en>>

³² Navreme Boheme, s.r.o.: *Evaluace implementace principu inovativnosti v OP LZZ, závěrečná zpráva*. 2012. str. 14.

Cílem sociálních inovací je tak vytvoření nového řešení, které dosáhne udržitelné systémové změny, tj. trvalé změny chování cílových skupin, a které vytvoří nové společenské vztahy a vazby.

Koncept sociálních inovací je v oblasti podpory z ESF v České republice zcela nový a obsahově proměnlivý. Pro naplnění stanovených cílů je tak nezbytné klást důraz na podporu a rozvoj inovačního prostředí (inovační poptávky a inovační nabídky) a samotné inovační kapacity. V rámci PO 3 tak budou také podporovány projekty, které povedou k rozvoji inovačních kapacit jak na straně inovační poptávky, tak na straně inovační nabídky.

Šíření vyzkoušených sociálních inovací umožní také vznik národních tematických sítí podporovaných z této prioritní osy, ve kterých budou sdruženy podpořené projekty zabývající se daným tématem, dále odborníci na danou problematiku, sociální partneři, orgány státní správy, Úřad práce ČR apod. Tyto národní tematické sítě budou následně navazovat na činnost mezinárodních tematických sítí, které vzniknou na EU úrovni např. v rámci tzv. platformy EU (viz článek 10.3 Nařízení o ESF).

Sociální inovace založené na mezinárodní spolupráci a přebírání inovativních řešení ze zahraničí (např. v podobě sociálního franšízinku) představují především přebírání a případné přizpůsobování opatření, která jsou nová v prostředí České republiky, ale která se již v zahraničí osvědčila a při jejichž implementaci se můžeme inspirovat či vyvarovat rizikových kroků učiněných v zahraničí. Mezinárodní spolupráce má podle výzkumných studií³³ celou řadu přínosů. Umožňuje jednotlivým účastníkům získat podněty a kontakty v rámci mezinárodních sítí a pomáhá budovat kapacity participujících organizací a orgánů na regionální a národní úrovni. Je to nákladově efektivní způsob pro ověření návrhů politik a pro šíření zkušeností, který poskytuje základ pro mezinárodní srovnávání. Prostřednictvím mezinárodní spolupráce bude možné zvýšit dopad realizovaných projektů a zefektivnit implementaci Evropského sociálního fondu na místní, regionální a národní úrovni díky zahrnutí zkušeností, kreditu a odborných znalostí zahraničních partnerů. Pro efektivní podporu sociálních inovací založených na mezinárodní spolupráci bude využita zejména platforma EU a koordinovaný rámec provádění³⁴, který zahrnuje např. implementaci koordinovaných výzev na EU úrovni.

Aktivity podporované v prioritní ose 3 byly identifikovány na základě zkušeností programového období 2007-2013, evaluačních studií, analýz³⁵, výstupů projektů podpořených v rámci Prioritní osy 5 OP LZZ a v rámci partnerství s institucemi, které se účastní výběru projektů v Prioritní ose 5 OP LZZ (zástupci odborných секcí MPSV, Úřadu vlády, sociálních partnerů, krajů, měst a obcí a neziskového sektoru) a v souladu s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kde jsou uvedeny zásadní společenské výzvy pro ČR, na které by sociální inovace měly reagovat a hledat nové cesty k jejich řešení. V rámci těchto priorit jsou pro OP Zaměstnanost adekvátní Sociální a kulturní výzvy: oblast 1. Demografické a sociální proměny, oblast 3. Vládnutí a správa, oblast 4. Rozvoj a uplatnění lidského kapitálu a oblast 5. Člověk, věda a nové technologie). Jedná se o indikativní vymezení oblastí, které budou

³³ Např. Ruth Santos: *An investment in Europe's present and future: The added value of Transnational Co-operation at project level under EQUAL*. ECOTEC, 2005.

³⁴ Dle článku 10.3 nařízení o ESF, detailní popis fungování koordinovaného rámce provádění viz [Common framework for TNC 2014-2020](#) (Paper for the meeting of the ESF Committee, Vilnius, 26 September 2013)

³⁵ Navreme Boheme, s.r.o.: *Evaluační implementace principu inovativnosti v OP LZZ, závěrečná zpráva*. 2012; DHV CR, NVF, o.p.s.: *Strategická evaluace OP LZZ, závěrečná zpráva*. 2012.; Navreme Boheme, s.r.o., Člověk v tísni, o.p.s.: *Průběžná dlouhodobá (longitudinální) studie účinků podpory OP LZZ na cílové skupiny programu, 3. a 4. průběžná zpráva*. 2012.; HOPE-E.S.: *Analýza podpory celoživotního učení, zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a jejich vzájemných vazeb s důrazem na adaptabilitu zaměstnanců a doporučení pro období 2014+*. 2012.

dále doplňovány a zpřesňovány na základě průběžného mapování stávající inovační poptávky a nabídky.

Na základě zkušenosti České republiky i ostatních členských států³⁶ v programovém období 2007-13 se jako nejefektivnější způsob implementace jeví koncentrace podpory sociálních inovací a mezinárodních aktivit do samostatné prioritní osy:

- Samostatná prioritní osa umožňuje lepší zacílení a specifická podpora mezinárodní spolupráci a inovacím pak přináší viditelnější výsledky.
- Vyšší administrativní náročnost projektů s prvkem mezinárodní spolupráce a sociálních inovací se mnohem efektivněji řeší v rámci jedné prioritní osy, kde je možné vyvinout specifické a unikátní struktury a přístupy, což umožňuje efektivnější přípravu a implementaci projektů, jednodušší řízení a monitorování.
- Implementační struktura je transparentnější pro žadatele i příjemce, snáze se orientují, získávají větší podporu odpovídající jejich specifickým potřebám.
- Vyšší míra spolufinancování ESF.

Implementace projektů, které mají vytvářet sociální inovace, navíc se začleněním mezinárodní spolupráce, vyžaduje jiný způsob provádění než u klasických projektů podporovaných z tematických prioritních os, počínaje prací se žadateli přes specifický systém výběru projektů až po práci s příjemci zejména v souvislosti s jejich účastí v tematických sítích. Specifický systém výběru projektů je nezbytný pro dosažení co nejvyšší efektivity a podporu kvalitních projektů, které mají potenciál se uplatnit a rozšířit ve společnosti. Společným jednotícím prvkem projektů v této prioritní ose je tedy horizontální princip sociálních inovací, mezinárodní spolupráce, či kombinace obou principů a výše popsaná specifika implementace takových projektů jsou pak hlavním důvodem pro vyčlenění problematiky do samostatné prioritní osy.

V rámci realizace projektů se počítá s vícefázovými projekty. Při vývoji sociálních inovací založených na zcela nových řešeních nelze počítat s tím, že bude vždy možné již na začátku projektu posoudit jejich kvalitu a šanci na úspěch. Bude tedy třeba posuzovat projekty po proběhnutí jejich jednotlivých fází, a jejich počet případně dále snižovat, neboť každý inovativní projekt sebou nese riziko neúspěchu. Eliminace tohoto rizika bude také řešena důrazem na výběr projektů, na kterém by se mělo podílet co nejširší spektrum odborníků.

2.3.1 Specifické cíle a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšit efektivitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ

Specifický cíl je navržen tak, aby podpořil příspěvek ostatních prioritních os k dosažení cílů Národního programu reforem v oblasti zaměstnanosti a Specifických doporučení Rady a reagoval na aktuální společenské problémy v této oblasti.

Realizací intervencí v rámci tohoto specifického cíle dojde ke vzniku a dalšímu, především, kvalitativnímu rozvoji inovačního prostředí. Bude existovat fungující infrastruktura pro vývoj a šíření sociálních inovací, v rámci které dochází ke spolupráci mezi stranou inovační nabídky a inovační poptávky. Na straně inovační poptávky budou lidé, kteří rozumí sociálním inovacím a principům jejich vývoje, uvědomují si jejich přínos a jsou schopni identifikovat přetrvávající problémy, které jsou vhodné pro řešení pomocí sociálních inovací. Díky podpůrným aktivitám (mapování inovačních kapacit, vzdělávání apod.) směřovaným na stranu inovační nabídky dojde k její aktivizaci, budou generovány nové nápady a nová řešení. V rámci inovačního prostředí tak bude existovat dostatečná kvalitativní a kvantitativní

³⁶ Podrobněji viz „[Baseline Study on Transnational Cooperation in the EU](#)“, 2010, tato studie byla zpracována v rámci projektu Learning Network on Transnational Cooperation in ESF.

kapacita, budou existovat a spolupracovat aktéři, kteří jsou schopni nová řešení vytvářet, a kteří jsou schopni je realizovat, bude existovat dlouhodobá spolupráce mezi stranou nabídky a poptávky. Bude ověřováno fungování sociálních inovací před jejich dalším rozšířením. Plošné využití sociálních inovací vzniklých v rámci PO 3 bude zajištěno prostřednictvím ostatních, tematicky příslušných prioritních os OPZ. Celé inovační prostředí bude mít dostatečnou a stabilní finanční podporu. Budou existovat fungující tematické sítě, účast v nadnárodních expertních sítích a mezinárodních výzkumných aktivitách bude aktivní. V oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy budou využívány sociální inovace a aplikovány inovace již vyvinuté v zahraničí.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.3.2.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Výsledkové indikátory jsou neformálně rozděleny do dvou skupin: jedna kategorie výsledkových indikátorů bude zaměřena na koncové příjemce (stejně jako v ostatních prioritních osách) a sleduje věcný smysl intervence, druhá kategorie je metodická a je zaměřena na inovační proces (ostatní). Pro správné sledování dopadů je třeba vždy používat alespoň jeden z obou kategorií.

Tabulka 23: Společné a specifické výsledkové indikátory za prioritní osu 3

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ³⁷
	Počet zvalidovaných experimentálních či kvazi-experimentálních ověření nových nástrojů	Méně rozvinuté	ověření	Počet experimentálně či kvazi-experimentálně ověřených nových nástrojů	0	ověření	2014		příjemci	po ukončení projektu
		Více rozvinuté								
	neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků,	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)

³⁷ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

	(ne-OSVČ)	Více rozvinuté		celkem						
	zaměstnaní bývalí účastníci	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)
		Více rozvinuté								
	účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila	Méně rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(12)
		Více rozvinuté								
	Počet podpůrných institucí vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	Méně rozvinuté	organiza ce		0	organizace	2014		příjemci	0 m
		Více rozvinuté								
	Využívání podpořené služby	Méně rozvinuté	osoby		0	osoby	2014		příjemci	0m
		Více rozvinuté								
	Snížení počtu úkonů nutných pro vyřešení životní situace	Méně rozvinuté	úkony		0	úkony	2014		evaluace	0m
		Více rozvinuté								
	Počet podpořených orgánů veřejné moci, zveřejňujících všechny relevantní informace, v souladu s principy open data	Méně rozvinuté	orgány veřejné moci		0	orgány veřejné moci	2014		ČSÚ „Průzkum webových stránek veřejné správy“	po ukončení projektu
		Více rozvinuté								
	Roční úspora na provádění procesu	Méně rozvinuté	Kč		0	Kč	2014		příjemci, evaluace	0m
		Více rozvinuté								
	Počet odstraněných překrývajících se administrativních procesů v kompetencích jednotlivých orgánů veřejné moci	Méně rozvinuté	procesy		0	procesy	2014		příjemci, evaluace	0m
		Více rozvinuté								

2.3.2 Podporované aktivity

2.3.2.1 *Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům*

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány níže uvedené aktivity, které jsou zaměřené na řešení příčin problémů identifikovaných k kap. 1.1, zejména v částech Sociální inovace a Mezinárodní spolupráce.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

Aktivity, které přispějí ke vzniku a rozvoji inovačního prostředí a zvýšení povědomí o sociálních inovacích:

- Podpora kapacit a infrastruktury pro vývoj a šíření inovací - inovačních „laboratoří, hubů³⁸ a inkubátorů“ na příslušné úrovni zaměřených na podporu inovací v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti – ve formě nákladů na vznik, částečné pokrytí nákladů na provoz, náklady na pilotní testování v nich vzniklých inovací
- Vytvoření a rozvoj kapacit pro inovační nabídku a poptávku (vzdělávání aktérů na straně poptávky i nabídky, vznik inovační platformy – podpora síťování a spolupráce aktérů, apod.)
- Podpora sociálního experimentování, sběru dobré praxe a fungujících principů a jejich šíření
- Zvyšování povědomí o sociálních inovacích (podpora organizování soutěží, např. o nejpřínosnější inovace v sociální oblasti), vzdělávací a osvětové programy pro pracovníky veřejné správy, využití sociálních medií, aj.

V oblasti tvorby sociálních inovací a rozvoje mezinárodní spolupráce se zaměříme na následující oblasti a témata³⁹:

- Aktivní a preventivní nástroje politiky zaměstnanosti, zprostředkování práce, inovace v zaměstnávání mladých a starších lidí, inovace přispívající k rovným příležitostem na trhu práce a s důrazem na sladování pracovního a rodinného života, vznik nových pracovních příležitostí a přeměnu stávajících pracovních pozic v kontextu tzv. green economy
- Spolupráce regionů v oblasti zaměstnanosti a sociálního začleňování
- Přizpůsobení pracovníků, podniků a podnikatelů změnám trhu práce, rozvoj lidských zdrojů ve firmách, inovace na pracovištích, rozvoj dalšího vzdělávání a strategií celoživotního vzdělávání pro zaměstnance
- Aktivní a zdravé stárnutí
- Efektivní využití potenciálu migrace - způsoby práce s migranty v návaznosti na jejich inkulsi na trh práce (např. řešení nelegálních forem zaměstnanosti) a aktuální potřeby trhu práce.

³⁸ Jedna z možných definic hubu je např. „pracovní prostor pro setkávání a inovace“ (<http://prague.the-hub.net/>)

³⁹ Jedná se o indikativní výběr oblastí. Další vhodné problémy k řešení prostřednictvím sociálních inovací a mezinárodní spolupráce budou identifikovány (konkretizovány) na základě zmapování inovační poptávky, tj. v úzké spolupráci s věcným garantem dané oblasti.

- Zvyšování efektivity sociálních služeb a nové způsoby jejich financování a spolupráce se zaměstnavateli
- Inovace v oblasti dlouhodobé péče, propojení sociální a zdravotní péče
- Podpora práce komunitních organizací a dalších místních iniciativ s cílem zlepšování vztahu a koordinace mezi různými organizacemi se záměrem poskytovat vylepšené služby, které reagují na aktuální potřeby klientů
- Podpora nových metod sociální práce zaměřených na prevenci ztráty bydlení a znovuzачlenění do bydlení
- Inovace v oblasti sociálního začleňování, podpora inovací pro řešení vyloučených lokalit a lokalit, které jsou sociálním vyloučením ohrožené
- Aktivita zvyšující transparentnost, udržitelnost a efektivnější fungování NNO, snižující závislost NNO na veřejných zdrojích, naopak vedoucí k lepšímu a efektivnějšímu využívání firemního dárcovství a spolupráce NNO se soukromou sférou
- Podpora produkce vytvořené zejm. osobami znevýhodněnými na trhu práce
- Adaptace na nové technologie zajišťující udržitelný rozvoj – inovativní způsoby adaptace zaměstnanců na nové technologie na pracovišti, adaptace osob vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením a chudobou na nové technologie s cílem zvýšení jejich zaměstnatelnosti
- Rozvoj sociálního a sociálně integračního podnikání, např. s využitím sociálních franšíz
- Výměna zkušeností a přenos dobré praxe mezi členskými státy EU v otázkách týkajících se aktivní politiky zaměstnanosti, zejména níže uvedených cílových skupin, týkajících se řešení problémů sociálního začleňování osob vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením a chudobou s cílem jejich návratu do společnosti a rovněž jejich návratu na trh práce
- Podpora vzniku tematických sítí a spolupráce mezi projekty v různých členských státech EU s cílem zlepšit výsledky vlastních projektů, či dosáhnout společných výsledků v oblasti (i) zvýšení zaměstnatelnosti zejména znevýhodněných skupin na trhu práce, (ii) vytváření inovativních forem organizace práce příznivých zejména pro starší osoby za účelem dlouhodobějšího udržení starších pracovníků v zaměstnání, dále pro rodiče s malými dětmi a osoby pečující o další závislé členy rodiny, (iii) podpory aktivního a zdravého stárnutí, (iv) sociálního začleňování osob vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením a chudobou, včetně preventivních opatření a (v) v oblasti veřejné správy.
- Rozvoj nástrojů ověřování, validace a předvýběru vhodných přístupů pro politiky veřejné správy a jejich implementaci především v oblastech:
 - Zvyšování transparentnosti veřejné správy
 - Sociálně odpovědného zadávání veřejných zakázek a dalších nových forem zadávání veřejných zakázek
 - Sociálně odpovědného zaměstnávání ve veřejné správě
 - Průřezového vzdělávání zaměstnanců veřejné správy např. v oblastech environmentálních aspektů, udržitelného rozvoje apod.
 - Zavádění metod kvality ve veřejné správě

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především uchazeče o zaměstnání, zájemce o zaměstnání, ekonomicky neaktivní osoby, osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením a chudobou, pečující osoby, poskytovatele služeb sociální integrace a navazující pracovní integrace, sociální pracovníky poskytovatelů služeb, zaměstnance NNO/VPO a sociálních podniků, zaměstnavatele a zaměstnance, vzdělávací a poradenské instituce, orgány ústřední státní správy a územních samospráv a jejich zaměstnance.

Zvláštní důraz bude kladen na osoby ve věkové skupině 55 – 64 let, osoby do 25 let věku, rodiče s malými dětmi, osoby pečující o další závislé členy rodiny a osoby s nízkou úrovní kvalifikace.

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména veřejně prospěšné organizace / NNO, kraje, obce, svazky obcí a jejich asociace, ústřední orgány státní správy, organizační složky státu, Úřad práce ČR, sociální partneři, zaměstnavatelé, poskytovatelé sociálních služeb a jejich zastřešující organizace, vzdělávací a poradenské instituce a výzkumné organizace.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

V souladu s čl. 87 (1) (a) obecného nařízení bude podpora v rámci této prioritní osy zacílena na celé území České republiky.

2.3.2.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této prioritní osy budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.3.2.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.3.2.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 24: Společné a specifické výstupové indikátory za prioritní osu 3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Počet experimentálně či kvazi-experimentálně ověřených nových nástrojů	nástroje	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	po ukončení projektu
				Více rozvinuté			
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet podporovaných mikropodniků, malých a středních podniků	podniky	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	Počet plánů	plány	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0 m
				Více rozvinuté			
	Kapacita podpořených služeb	místa	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			
	Počet podpořených již existujících podpůrných institucí.	organizace	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			
	Počet podpůrných institucí vzniklých díky podpoře	organizace	ESF	Méně rozvinuté		příjemci	0m
				Více rozvinuté			

2.3.3 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 3

Příspěvek k tematickým cílům 1-7

Prioritní osa 3 je jako celek zaměřena na podporu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce, proto je předpokládán její dílčí příspěvek k tematickému cíli č. 1 *Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací*.

2.3.4 Milníky implementace prioritní osy 3

Tabulka 25: Výkonnostní rámec prioritní osy 3

Název milníku	Definice milníku a měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota milníku v r. 2023	Zdroj dat	Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
Celkový počet podpořených účastníků	osoby	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	45 %	100 %	IS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
Projekty s právním aktem o poskytnutí/převodu podpory	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	40 %	100 % ⁴⁰	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
Stav finančních prostředků v souhrnných žádostech autorizovaných ŘO	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	10 %	100 % ⁴¹	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013

2.3.5 Kategorizace intervencí prioritní osy 3

Kategorie regionů a fond ESF,									
Dimenze 1 Intervenční oblast		Dimenze 2 Forma financování		Dimenze 3 Území		Dimenze 6 Územní prováděcí mechanismy		Dimenze 7 Sekundární téma pro ESF	
Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€

⁴⁰ Objem kontrahovaných prostředků bude v praxi vyšší než 100 % alokace, a to z důvodu potřeby pokrýt nedočerpaní v realizovaných projektech a rovněž potřeby řízení kurzových rozdílů.

⁴¹ Vzhledem k tomu, že k 31. 12. 2023 bude teprve končit období způsobilosti výdajů OPZ, do poslední certifikace bude možné výdaje zahrnout až s několika měsíční prodlevou na jejich administraci a přípravu podkladů pro certifikaci, tedy až v roce 2024. Hodnota tohoto milníku dosažená v roce 2023 proto bude nižší než 100 %.

2.3.6 Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců)

Bude doplněno.

2.4 Prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa

Prioritní osa Efektivní veřejná správa⁴² bude financována v rámci tematického cíle č. 11 - Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy. Jelikož tato prioritní osa obsahuje intervence systémového charakteru, které mají již ze své podstaty dopad na území celé ČR, projekty podpořené v jejím rámci budou moci být realizovány na celém území a budou tak pokrývat obě dvě kategorie regionů, včetně Prahy. Analogicky s programovým obdobím 2007-2013 bude stanoven poměr pro-rata, kterým budou prostředky obou kategorií regionů kombinovány na úrovni prioritní osy. Dle zkušeností s OP LZZ a prováděním jeho revizí bude navržen jeden stejný pro-rata poměr ve všech prioritních osách OP Zaměstnanost.

2.4.1 Investiční priorita 1 Prioritní osy 4

Investice do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reformu, zlepšování právní úpravy a řádné správy

2.4.2 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě 4.1 a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zvýšit efektivitu a transparentnost veřejné správy

Specifický cíl je navržen tak, aby naplňoval Specifické doporučení Rady v oblasti fungování veřejné správy a přispíval k plnění Strategie Evropa 2020. Aktivita v rámci tohoto specifického cíle jsou zaměřené na řešení příčin nízké transparentnosti a efektivity veřejné správy, vysoké administrativní a regulační zátěže a nedostatečné odbornosti zaměstnanců veřejné správy identifikovaných v kap. 1.1.

Mnohé z těchto problémů byly zčásti vyřešeny již v minulém programovém období, kdy byla započata řada reformních procesů, které prostřednictvím procesního modelování agend či rozvoje lidského kapitálu, přinesly v oblasti veřejné správy a její účinnosti významný posun. Cílem tohoto programového období bude tyto reformní procesy dokončit tak, aby veřejná správa v roce 2020 fungovala na vysoké úrovni efektivity a disponovala jasnou vizí svého budoucího směřování, která bude založena nejen na reflexi zkušeností z předchozího programového období, na které veřejná správa naváže, ale i nových potřeb a výzev, před kterými v současné době stojí.

Vysokého stupně efektivity a transparentnosti veřejné správy, a tedy i co nejlepšího poměru mezi vloženými prostředky a zvolenými postupy na jedné straně a výsledky na straně druhé, bude dosaženo prostřednictvím synergického působení jednotlivých intervencí realizovaných v rámci této investiční priority při dosahování uvedeného specifického cíle. Podoba veřejné správy včetně justice by na základě těchto intervencí měla být v roce 2020 určována zejména stabilními, otevřenými a komunikujícími institucemi s vysoce profesionálními zaměstnanci, institucemi založenými na racionalizovaném a transparentním základě, který bude odpovídat požadavku tzv. inteligentní správy. Takovýto charakter veřejné správy zajistí, že veřejné instituce budou poskytovat kvalitní a odbornou službu veřejnosti, podnikatelskému sektoru i státu včetně jeho správních složek, a budou flexibilně reagovat na jejich potřeby, čímž vzroste vzájemná důvěra mezi oběma stranami i atraktivita veřejné správy. Takto definovaná veřejná správa bude mít jasnou představu o svém budoucím rozvoji a přispěje tak v konečném důsledku ke zvýšení konkurenceschopnosti České republiky na mnoha úrovních.

⁴² Za veřejnou správu je pro potřeby prioritní osy považována státní správa (ústřední orgány státní správy) a samospráva (obce, kraje, hlavní město Praha). Pod státní správu se mimo jiné řadí také složky Policie ČR a HZS ČR a také organizační složky v resortu justice, jako je Justiční akademie, Probační a mediační služba či Vězeňská služba. Důvodem je, že tyto složky mají svůj administrativní aparát, jehož efektivní fungování je minimálně stejně důležité jako efektivní fungování např. ústředních správních úřadů, obecních a krajských úřadů.

Prostřednictvím intervencí realizovaných v rámci tohoto specifického cíle dojde do roku 2020 ve veřejné správě ke konkrétnímu popisu jednotlivých agend veřejné správy ve smyslu vzájemné provázanosti procesů, nákladů a výnosů, a to zejména prostřednictvím pokračujícího procesního modelování agend, které přinese snížení finančních i personálních požadavků na chod veřejné správy. K zefektivnění fungování veřejných institucí dále přispěje i intervence v podobě pokračující aplikace moderních metod řízení a rozvoje lidských zdrojů, která by v roce 2020 měla vyústit ve vybudování propracovaného systému rozvoje a hodnocení zaměstnanců s vazbou na odměňování a plnění cílů a záměrů instituce, a přijetí zásad jednotného a transparentního výběru zaměstnanců veřejné správy. Úředníci budou do roku 2020 proškoleni mimo jiné v oblasti zacházení s ICT včetně využívání jednotlivých nástrojů eGovernmentu, v zásadách dodržování pravidel kybernetické bezpečnosti, boje proti korupci, a rozšíří si znalosti v oboru své působnosti, a to zejména prostřednictvím řady školení či nácviku dovedností.

Kromě nového přístupu k rozvoji a řízení zaměstnanců veřejné správy bude implementací intervencí tohoto specifického cíle dosaženo také vysoké úrovně dostupnosti služeb, splňujících zásady inteligentního a uceleného poskytování informací a nakládání s nimi, včetně informací o veřejných rozpočtech a disponování s veřejnými penězi. Vysoký standard poskytovaných služeb bude zastřešen principem pro-klientské orientace veřejné správy, dojde tak ke zlepšení obecného mínění o veřejné správě a jejím fungování. Intervence na platformě tohoto specifického cíle přispějí dále k tomu, že bude dosaženo širšího využití analytické podpory a evaluačních kapacit ve veřejné správě, a to z hlediska jejího každodenního fungování, plnění odborných úkolů, ale i sledování a následného hodnocení jejího výkonu. Díky nastavení procesů dosahování standardů kvality a jejího řízení dojde také ke zkvalitnění a zefektivnění vnitřního fungování veřejné správy.

K řadě pozitivních kvalitativních změn dojde díky intervencím této prioritní osy i v oblasti snižování administrativní zátěže, kde bude dosaženo významného zjednodušení fungování regulačního prostředí.

Dosaženo bude i odpovídajícího nastavení tvorby regulace, které přinese zkvalitnění fungování legislativy a zvýšení jejího přínosu pro veřejnost, podnikatele i instituce veřejné správy. Dojde také k posílení vlivu CIA, RIA a ex post hodnocení dopadů regulace na podobu legislativy, a to prostřednictvím podpory zvyšování jejich významu v legislativním procesu.

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.4.3.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu. V případě, že specifický cíl, ke kterému se indikátory vztahují, specifikuje cílovou skupinu dle věku či pohlaví, tak k němu náležící indikátory se vztahují taktéž pouze k této cílové skupině.

Tabulka 26: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 4.1

ID	Indikátor	Kategorie regionu nebo YEI	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Východí hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ⁴³
	Počet podpořených orgánů veřejné moci, zveřejňujících všechny relevantní informace, v souladu s principy open data	Méně rozvinuté Více rozvinuté	orgány veřejné moci		0	orgány veřejné moci	2014		ČSÚ „Průzkum webových stránek veřejné správy“	po ukončení projektu
	Roční úspora na provádění procesu	Méně rozvinuté Více rozvinuté	Kč		0	Kč	2014		příjemci, evaluace	0m
	Snížení počtu úkonů nutných pro vyřešení životní situace	Méně rozvinuté Více rozvinuté	úkony		0	úkony	2014		evaluace	0m
	Počet odstraněných překrývajících se administrativních procesů v kompetencích jednotlivých orgánů veřejné moci	Méně rozvinuté Více rozvinuté	procesy		0	procesy	2014		příjemci, evaluace	0m
	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Méně rozvinuté Více rozvinuté	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		příjemci	0m

2.4.3 Podporované aktivity v rámci investiční priority 4.1

2.4.3.1 Popis typů a příkladů financovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány zejména níže uvedené aktivity.

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- Dokončení podpory plošného procesního modelování agend jak pro přímý, tak pro přenesený výkon státní správy a následná realizace doporučených změn;

⁴³ Ve sloupci frekvence sledování je uvedeno, kdy je indikátor sbírán. Využívá následujících označení: „při vstupu do projektu“; „m“, tj. počet měsíců po ukončení projektu či odchodu účastníka z projektu; „po ukončení projektu“, tj. po ukončení / odchodu, ale nespecifikuje kdy; „f(a)“, tj. frekvenci sledování indikátoru (v měsících); „a – b“, tj. období, ve kterém je indikátor sledován. Tedy např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to od momentu ukončení projektu / odchodu účastníka z projektu až do konce třetího roku po ukončení intervence.

- Provádění popisu působnosti orgánů veřejné správy a odstraňování agend, které se kryjí s působností jiného orgánu, nebo neodpovídají jeho kompetencím;
- Využívání analytických a evaluačních kapacit ve veřejné správě a justici;
- Zlepšení komunikace a zvyšování důvěry mezi veřejnou správou a občany, zjednodušení přístupu veřejnosti, včetně osob se specifickými potřebami, ke službám a informacím veřejné správy;
- Optimalizace soudní agendy a působení orgánů soudcovské samosprávy, zavádění systému hodnocení a modernizace organizace soudů a státních zastupitelství;
- Podpora posílení a zlepšení ex ante a ex post hodnocení dopadů regulace (RIA, RIA ex post, CIA);
- Zavedení jednotného systému vzdělávání zaměstnanců veřejné správy, zajištění specifických vzdělávacích a výcvikových programů zvyšujících výkonnost a kvalifikaci zaměstnanců, mimo jiné i v oblasti zacházení s ICT, v oblasti kybernetické bezpečnosti, územního plánování apod.;
- Zavedení moderních metod řízení lidských zdrojů včetně jednotného systému přijímání, hodnocení a odměňování zaměstnanců veřejné správy, zvýšení atraktivity veřejné správy jako zaměstnavatele;
- Nastavení procesů dosahování kvality a jejího řízení.

Na aktivity v této investiční prioritě navazují aktivity v prioritních osách **IROP**, konkrétně prioritní ose 1 „**Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony**“ a prioritní ose 3 „**Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí**“, které v příslušných oblastech přispějí k budování materiálního zázemí pro efektivní výkon veřejné správy.

Konkrétně se jedná o tyto investiční priority (IP) a specifické cíle (SC) IROP:

IP 5b: Podpora investic k řešení specifických rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systémů pro zvládání katastrof.

SC 1.3 – Řešení a řízení rizik s ohledem na změny klimatu.

IP 11: Zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy:

SC 3.2 – Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje

IP 2c: Posilování aplikací v oblasti ICT určených pro elektronickou veřejnou správu, elektronické učení, začlenění do informační společnosti, elektronickou kulturu a elektronické zdravotnictví:

SC 3.3 – Zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů ICT

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, územní samosprávné celky, zaměstnance těchto organizací a občany.

Identifikace typů příjemců

Příjemci v této investiční prioritě budou zejména organizační složky státu, státní příspěvkové organizace a územní samosprávné celky.

Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena

Z důvodu specifického postavení veřejných institucí a orgánů podporuje tato prioritní osa intervence na celém území České republiky, tedy i na území hl. města Prahy. Veřejná správa, ale například i složky IZS, jsou neoddělitelně provázány s ústředními řídicími orgány či institucemi, které jsou téměř výlučně situovány na území hlavního města. Zároveň, aktivity podporované na základě této prioritní osy, resp. jejího specifického cíle, mají zpravidla systémovou, respektive národní povahu, a je proto žádoucí zajistit jejich realizaci na celém území státu.

Indikativní procentuální podíl investiční priority na prioritní ose

Na tuto investiční prioritu je indikativně vyčleněno 100 % prostředků z alokace na prioritní osu.

2.4.3.2 Hlavní principy výběru operací

V rámci této investiční priority budou vyhlašovány výzvy na předkládání projektů. Projekty budou hodnoceny a vybírány podle kritérií pro výběr projektů, která schválí Monitorovací výbor OPZ. Pro zajištění příspěvku projektů k plnění specifických cílů a dosahování výsledků příslušných prioritních os budou v kritériích pro výběr projektů zastoupena kritéria vztahující se k dosahování hodnot monitorovacích indikátorů, resp. jednotek výstupu v případě projektů využívajících jednotkové náklady.

Za účelem snížení administrativní zátěže bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů. Všude tam, kde dostupná data a charakter projektů umožní vydefinování konkrétních jednotek výstupů a jejich ocenění, bude zvažováno využití jednotkových nákladů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzována rovněž problematika horizontálních témat (rovné příležitosti a nediskriminace, rovnost žen a mužů a udržitelný rozvoj). Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedená horizontální témata, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ (blíže viz kap. 11).

2.4.3.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

2.4.3.4 Plánované využití velkých projektů

Vzhledem k tomu, že OPZ je spolufinancován z ESF, nebude obsahovat žádné velké projekty ve smyslu čl. 90 obecného nařízení.

2.4.3.5 Společné a specifické indikátory výstupu

Tabulka 27: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 4.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF	Méně rozvinuté		IS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			
	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby	projekty	ESF	Méně rozvinuté		MS 2014+	při vstupu/ zahájení
				Více rozvinuté			

2.4.4 Zvláštní ustanovení pro ESF na úrovni prioritní osy 4

Sociální inovace

V prioritní ose 4 *Efektivní veřejná správa* bude podporováno plošné využití nástrojů nově vyvinutých v rámci prioritní osy 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce*. Nové nástroje budou přebírány po úspěšném pilotním ověření jejich fungování. V rámci prioritní osy 4 tak bude završen inovační cyklus a bude zajištěna provázanost prioritní osy 3 a ostatních tematických os OPZ.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce bude v rámci prioritní osy 4 *Efektivní veřejná správa* podporována průřezově na úrovni jednotlivých projektů tam, kde je to podle povahy projektu vhodné. Tento přístup umožní zlepšit výsledky projektů na místní, regionální a nadregionální úrovni díky zahrnutí zkušeností a odborných znalostí zahraničních partnerů a také umožní zvýšit efektivitu vynaložených nákladů díky získání již vynalezených řešení v zahraničí, mezinárodnímu srovnávání a šíření dobré praxe.

Příspěvek k tematickým cílům 1-7

Vzhledem k obsahovému zaměření prioritní osy 4 lze předpokládat její dílčí příspěvek k tematickému cíli č. 2 *Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, jejich využití a kvality* a tematickému cíli č. 5 *Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik*.

2.4.5 Milníky implementace prioritní osy 4

Tabulka 28: Výkonnostní rámec prioritní osy 4

Název milníku	Definice milníku a měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota milníku v r. 2023	Zdroj dat	Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
Celkový počet podpořených účastníků	osoby	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	40 %	100 %	IS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
Projekty s právním aktem o poskytnutí/převodu podpory	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	70 %	100 % ⁴⁴	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013
Stav finančních prostředků v souhrnných žádostech autorizovaných ŘO	%	ESF	Méně rozvinuté Více rozvinuté	10 %	100 % ⁴⁵	MS 2014+	Zkušenosti s průběhem implementace OP LZZ v období 2007-2013

2.4.6 Kategorizace intervencí prioritní osy 4

Kategorie regionů a fond ESF,									
Dimenze 1 Intervenční oblast		Dimenze 2 Forma financování		Dimenze 3 Území		Dimenze 6 Územní prováděcí mechanismy		Dimenze 7 Sekundární téma pro ESF	
Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€	Kód	€

2.4.7 Souhrn plánovaného použití TA včetně aktivit pro posílení administrativních kapacit (IS a příjemců)

Bude doplněno.

⁴⁴ Objem kontrahovaných prostředků bude v praxi vyšší než 100 % alokace, a to z důvodu potřeby pokrýt nedočerpaní v realizovaných projektech a rovněž potřeby řízení kurzových rozdílů.

⁴⁵ Vzhledem k tomu, že k 31. 12. 2023 bude teprve končit období způsobilosti výdajů OPZ, do poslední certifikace bude možné výdaje zahrnout až s několika měsíční prodlevou na jejich administraci a přípravu podkladů pro certifikaci, tedy až v roce 2024. Hodnota tohoto milníku dosažená v roce 2023 proto bude nižší než 100 %.

2.5 Prioritní osa 5 Technická pomoc

Tato prioritní osa je v souladu s článkem 52 obecného nařízení zaměřena na podporu řízení a implementace OPZ. V rámci prioritní osy Technická pomoc budou financovány zejména akce pro podporu přípravy, řízení, implementace, monitorování, hodnocení, publicity, kontroly a auditu, vytváření sítí a řešení stížností. Financovány budou rovněž aktivity na posílení administrativní kapacity implementačních orgánů OPZ, absorpční kapacity předkladatelů projektů a příprava programových dokumentů na další programové období.

2.5.1 Specifické cíle a očekávané výsledky

Specifický cíl: Zajistit řádnou implementaci OPZ prostřednictvím poskytnutí spolehlivých a efektivních služeb pro řízení a administraci programu

Specifický cíl je navržen tak, aby odrážel zkušenosti z administrace OP LZZ a zároveň byl v souladu s dlouhodobou vizí řídicího orgánu OPZ. Soustředí se především na:

- **efektivní a pružné řízení**, zahrnující
 - nastavení efektivních, přehledných a jednoduchých procesů a jasných rolí;
 - fungující systém komunikace a výměny zkušeností v rámci implementační struktury;
 - kvalitně řízené a všestranně rozvíjející se zaměstnance.
- **uplatňování srozumitelných pravidel vedoucích k výsledkům**, což znamená, že
 - pravidla implementace programu jsou srozumitelná a transparentní, umožňující řízení podle výsledků;
 - obsahové zaměření podporovaných intervencí je připravováno na základě analýz s cílem řešit problémy cílových skupin, nástroje pro sledování výsledků poskytují informace o efektech podpořených intervencí;
 - jsou poskytovány klientsky orientované služby žadatelům a příjemcům.
- **spolupráci s vnějšími partnery a cílené komunikování přínosů ESF veřejnosti**

Indikátory výsledku

Všechny níže uvedené indikátory jsou při výpočtu dále členěny dle pohlaví a charakteristik uvedených v kapitole o výstupových indikátorech (2.4.3.5), která vychází z přílohy 1 nařízení o Evropském sociálním fondu.

Tabulka 29: Specifické výsledkové indikátory za prioritní osu 5

ID	Indikátor	Měrná jednotka indikátoru	Společný indikátor výstupů použitý jako základ	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro základ a cíl	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování ⁴⁶
	účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	účastníci	Počet účastníků, celkem	0	účastníci	2014		IS 2014+	0m-36m, f(6)

⁴⁶ „m“ značí měsíce; „f(a)“ značí frekvenci sledování indikátoru, a to v počtech měsíců; „a – b“ období, ve kterém je indikátor sledován. Např. 0m-36m, f(6) značí, že je indikátor sledován co půl roku, a to po první tři roky od ukončení intervence.

Míra čerpání prostředků programu (dosažení cílů n+3)	procenta		0	procenta	2014	100%	IS 2014+	0m
--	----------	--	---	----------	------	------	----------	----

2.5.2 Podporované aktivity

2.5.2.1 Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek ke specifickým cílům

Základním účelem aktivit v rámci prioritní osy Technická pomoc je zajištění řádné administrace operačního programu Zaměstnanost tedy včasné vyčerpání alokace programu dle pravidel stanovených v legislativě k Evropským strukturálním a investičním fondům při současném naplnění cílů a dosažení hodnot monitorovacích indikátorů stanovených ve věcných prioritních osách OPZ. Při využívání prostředků v rámci této prioritní osy bude kromě zajištění povinných funkcí Řídícího orgánu uvedených zejména v čl. 114 obecného nařízení kladen důraz na podporu aktivit, které mají potenciál celkového zjednodušení a zefektivnění vykonávaných činností (např. zavedení zjednodušeného vykazování výdajů ve vyhlášených výzvách apod.).

Indikativní výčet podporovaných aktivit vedoucích k dosažení specifických cílů

- zajištění přípravy, hodnocení, výběru, kontrahování, monitorování, administrace, kontroly a auditu projektů/operací, zajištění řízení a implementace operačního programu;
- školení, semináře a vzdělávání pro pracovníky implementačních orgánů;
- poradenství žadatelům o podporu z OPZ při přípravě projektů/operací;
- činnost Monitorovacího výboru a jeho pracovních skupin;
- zasedání Řídícího orgánu a jeho pracovních skupin
- technické a provozní zajištění funkcí Řídícího orgánu;
- archivace dokumentů;
- vypracování návrhů zpráv pro jednání výborů;
- propagace programu na veřejnosti, semináře, informační akce, komunikace, publicita;
- výzkumné studie a šetření zaměřené na další rozvoj programu;
- evaluace, sledovací studie;
- provoz, údržba a další rozvoj monitorovacího a informačního systému;
- studie a výměna zkušeností s multiplikačním účinkem, vytváření sítí;
- podpora při řešení stížností;
- podpora opatření ke snížení administrativní zátěže žadatelů, příjemců a subjektů implementační struktury
- příprava programových dokumentů pro další programovací období vč. ex-ante hodnocení.

Identifikace hlavních cílových skupin

Cílové skupiny zahrnují především subjekty implementační struktury OPZ, žadatele a příjemce, Monitorovací výbor OPZ a veřejnost.

2.5.3 Specifické indikátory výstupu

Tabulka 30: Společné a specifické výstupové indikátory za prioritní osu 5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Frekvence sledování
	Celkový počet podpořených účastníků – v členění dle přílohy č. 1 nařízení o ESF	účastníci	ESF		IS 2014+	při vstupu/ zahájení

2.5.4 Kategorizace intervencí prioritní osy 5

Kategorie regionů a fond ESF,					
Dimenze 1 Intervenční oblast		Dimenze 2 Forma financování		Dimenze 3 Území	
Kód	€	Kód	€	Kód	€

3 FINANČNÍ RÁMEC 2014-2020

Tabulka 31: Tabulka uvádějící pro jednotlivé roky v souladu s čl. 53, 110 a 111 návrhu obecného nařízení, výši celkových finančních závazků plánovaných podpor z jednotlivých fondů (EUR) (čl. 87 písm. (d) a (i) návrhu obecného nařízení)

Kategorie regionu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
ESF V méně rozvinutých regionech								(5)
ESF V přechodných regionech								(6)
ESF Ve více rozvinutých regionech								(7)
ESF Celkem								(8)
Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže								(8ii)
Celkem								(10)

Tabulka 32: Finanční plán operačního programu

Prioritní osa	Fond ⁴⁷	Kategorie regionu	Základ pro výpočet příspěvku Unie	Příspěvek z EU	Národní spolufinancování	Orientační rozdělení národního spolufinancování		Celkový příspěvek	Míra spolufinancování	Pro informaci
				(a)	(b)= (c) + (d)	Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)	(e) = (a) + (b)	(f) ⁴⁸ = (a)/(e)	Příspěvky EIB
Prioritní osa 1	ESF									
Prioritní osa 1	YEI									
Prioritní osa 2	ESF									
Prioritní osa 3	ESF									
Prioritní osa 4	ESF									
Prioritní osa 5	ESF									
Celkem	ESF	Méně rozvinuté regiony	Musí se rovnat (5) v předchozí tabulce							
Celkem	ESF	Přechodné regiony	Musí se rovnat (6) v předchozí tabulce							
Celkem	ESF	Více rozvinuté regiony	Musí se rovnat (7) v předchozí tabulce							
Celkem	YEI		Musí se rovnat (8ii) v předchozí tabulce							
Celkem za OP			Musí se rovnat (10) v předchozí tabulce							

⁴⁷ Pro účely této tabulky je Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže (specifická alokace a odpovídající příspěvek z ESF) považována za Fond.

⁴⁸ Tato míra může být v tabulce zaokrouhlena na nejbližší celé číslo. Přesné vyjádření míry je vyjádřeno podílem (f).

Tabulka 33 Rozdělení alokace investiční priority 1.5 zaměřené na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mládeže mezi ESF a specifickou alokaci na YEI a mezi různé kategorie regionů pro ESF

	Fond	Kategorie regionu	Základ pro výpočet příspěvku Unie	Příspěvek z EU (a)	Národní spolufinancování (b) = (c) + (d))	Orientační rozdělení národního spolufinancování		Celkový příspěvek (e) = (a) + (b)	Míra spolufinancování (f) = (a)/(e)	Pro informaci
						Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)			Příspěvky EIB
1	Specifická alokace YEI	n.r.			0	0	0		100%	
2	doplňková podpora z ESF	méně rozvinuté regiony								
3	doplňková podpora z ESF	přechodné regiony								
4	doplňková podpora z ESF	více rozvinuté regiony								
5.	CELKEM: YEI	[		součet (1:4)	součet (1:4)	součet (1:4)	součet (1:4)			
6.			Poměr mezi ESF a specifickou alokací YEI →	součet(2:4)/1						
7.			Poměr ESF dle kategorie regionu: méně rozvinuté regiony	2/součet(2:4)						
8.			Poměr ESF dle kategorie regionu: přechodné regiony	3/součet(2:4)						
9.			Poměr ESF dle kategorie regionu: více rozvinuté regiony	4/součet(2:4)						

Tabulka 34 Rozdělení finančního plánu operačního programu dle prioritních os, kategorií regionů a relevantních tematických cílů

Prioritní osa	Fond ⁴⁹	Kategorie regionu	Tematický cíl	Podpora z EU	Národní spolufinancování	Celkový příspěvek
Prioritní osa 1	ESF		Tematický cíl 8			
	YEI		Tematický cíl 8			
Prioritní osa 2	ESF		Tematický cíl 9			
Prioritní osa 3	ESF		Tematický cíl 8			
			Tematický cíl 9			
			Tematický cíl 11			
Prioritní osa 4	ESF		Tematický cíl 11			
Celkem						

Tabulka 35 Orientační částky podpory využité na opatření zaměřená na klimatické změny (čl. 24 odst. 5 návrhu obecného nařízení)

Prioritní osa	Orientační částka podpory určená na opatření zaměřená na klimatické změny (EUR)	Podíl na celkové alokaci fondu v rámci operačního programu (v %)
Prioritní osa 1		
Prioritní osa 2		
Prioritní osa 2		
Prioritní osa 4		
Celkem		

⁴⁹ Pro účely této tabulky je Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže (specifická alokace a odpovídající příspěvek z ESF) považována za Fond.

4 INTEGROVANÝ PŘÍSTUP K ÚZEMNÍMU ROZVOJI

Integrovaný přístup k územnímu rozvoji je řešen v OP Zaměstnanost v souladu se Strategií regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (SRR), která byla schválena vládou ČR dne 15. 5. 2013.

Integrovaný přístup k územnímu rozvoji v OPZ přispěje zejména k následujícím cílům: (i) snížení zásadních rozdílů v sociálně ekonomické úrovni regionů ČR (zejména snížení problémů v sociálně vyloučených lokalitách); (ii) dlouhodobý rozvoj funkčního trhu práce se zapojením místních aktérů; (iii) k zajištění účinného řízení regionálního a místního rozvoje na bázi principu partnerství a víceúrovňové správy.

V rámci SRR jsou definovány tři základní typy území z hlediska rozvojových znaků: (i) rozvojová území, (ii) stabilizovaná území, (iii) periferní území.

Dále jsou ve SRR vymezeny státem podporované regiony: hospodářsky problémové regiony (57 obcí s rozšířenou působností uvedených v příloze SRR), sociálně znevýhodněné oblasti a současné a bývalé vojenské újezdy.

Konkrétní popis pojetí územní dimenze (včetně uvedení území, na která bude podpora cílena) je uveden u každé investiční priority. Dále v případě využití ITI, IPRÚ a CLLD jsou detaily k jednotlivým nástrojům uvedeny v následujících částech kap. 4 Integrovaný přístup k územnímu rozvoji.

Důležitým prvkem pro zajištění integrovaného přístupu a synergií je koordinace vyhlašování výzev pro realizaci komplementárních projektů mezi relevantními OP (v případě OPZ je zejména nutná koordinace s IROP a OP VVV).

Aktivity vedoucí k sociálnímu začleňování obyvatel vyloučených lokalit je nutné podporovat v sociálně znevýhodněných oblastech v rámci celé ČR. V této oblasti budou využity zkušenosti Agentury pro sociální začleňování.

V OP Zaměstnanost se počítá s podporou integrovaného přístupu k územnímu rozvoji prostřednictvím následujících nástrojů:

1. Integrované územní investice (Integrated territorial investments, ITI)
2. Integrované plány rozvoje území (IPRÚ)
3. Komunitně vedený místní rozvoj (Community-led local development, CLLD)

Mezi základní společné znaky všech integrovaných nástrojů patří vzájemné synergie, integrovaná strategie a partnerství a víceúrovňová správa.

Územní dimenzi je možné spatřovat také u možnosti připravit a realizovat Společné akční plány (Joint Action Plan), které mohou komplexnějším přístupem řešit problematiku vymezeného území - nejčastěji kraje (NUTS III).

Obecné principy a postupy pro implementaci integrovaných strategií

Ve všech výše uvedených případech budou aktéři odpovědní za přípravu jednotlivých integrovaných strategií (zejména místní samosprávy, Místní akční skupiny, lokální partnerství a další formy místní a komunitní strategické rozvojové spolupráce) zároveň spolupracovat na výběru projektů k financování, které budou v souladu s cíli Integrované strategie.

Výběr integrovaných strategií bude ve všech případech prováděn v souladu s Metodickým pokynem pro využití integrovaných přístupů v programovém období 2014-2020.

Vlastní administrace projektů (uzavírání právních aktů o poskytnutí podpory, administraci monitorovacích zpráv a proplácení žádostí o platby atd.) bude zajištěna z úrovně Řídícího orgánu OP Zaměstnanost.

Všechny aktivity financované z OPZ v rámci integrovaných strategií musí být v souladu s věcným zaměřením následujících investičních priorit OP Zaměstnanost, jejichž obsahová náplň je vhodná pro částečnou realizaci prostřednictvím integrovaných strategií:

a) 1.1 Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků (v prioritní ose 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly)

b) 2.1 Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnatelnosti (v prioritní ose 2 Sociální začleňování a boj s chudobou)

Prioritní osa 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce a Prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa budou realizovány na celém území ČR. Vzhledem k věcnému zaměření podporovaných aktivit nejsou tyto prioritní osy vhodné pro integrované přístupy.

Dále musí být veškeré financované aktivity uznatelné pro financování z ESF v souladu s obecným nařízením k ESIF, ESF nařízením a metodickými pokyny k uznatelnosti výdajů připravených ze strany Řídícího orgánu OP Zaměstnanost.

Řídící orgán OP Zaměstnanost bude při výběru Integrovaných strategií schválených pro financování z OP Zaměstnanost v maximální možné míře postupovat tak, aby byly minimalizovány věcné nebo územní překryvy mezi jednotlivými integrovanými nástroji (ITI, IPRÚ, CLLD).

4.1 Přístup k využití komunitně vedeného místního rozvoje

ČR získala zkušenosti s komunitně vedeným místním rozvojem v období 2004-2013 v operačních programech řízených ze strany Ministerstva zemědělství nebo ve strategickém plánování sociálního začleňování koordinovaném Agenturou pro sociální začleňování. Komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda LEADER nebo lokální partnerství mohou přispět k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. Díky podpoře komunitně vedené strategie místního rozvoje nebo Strategického plánu sociálního začleňování Agentury pro sociální začleňování vykazují jednotlivé projekty přidanou hodnotu spočívající především ve vzájemné provázanosti, synergii a předcházení duplicitám oproti izolovaně připraveným projektům.

V OP Zaměstnanost bude podpora aktivit v rámci komunitně vedeného místního rozvoje podporována následovně:

1) metodou LEADER prostřednictvím investiční priority 2.3 *Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit* v prioritní ose č. 2 Sociální začleňování a boj s chudobou (tato investiční priorita je určena pro realizaci projektů ze schválených Komunitně vedených strategií místního rozvoje; alokace: 3 % z OP Zaměstnanost). Z věcného hlediska musí být aktivity podporované v rámci komunitně vedeného místního rozvoje v souladu s aktivitami, které lze podpořit z věcných prioritních os OP Zaměstnanost (tj. zejména oblast zaměstnanosti a oblast sociálního začleňování)

2) přípravou a následnou realizací Strategického plánu sociálního začleňování prostřednictvím investiční priority 2.1 Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnanosti.

Z územního hlediska bude podpora komunitně vedeného místního rozvoje z OP Zaměstnanost zaměřena na venkovská území, tedy území MAS tvořeném správními územími obcí s méně než 25 000 obyvateli, kdy maximální velikost MAS nepřekročí hranici 100 000 obyvatel a nebude menší než 10 000 obyvatel. Cílem je posílení územní soudržnosti venkovského území a zajištění dlouhodobého udržitelného rozvoje území

s řešením vztahů mezi obcemi s periferní a stabilizovanou typologií a venkovskými rozvojovými centry. Toto vymezení přitom respektuje článek 29 odst. 6 návrhu obecného nařízení. Ministerstvo zemědělství bude, na základě kritérií zohledňujících kvalitu organizace a řízení procesů samotných MAS, vybírat okruh MAS, které splní základní kritéria přijatelnosti pro další postup a možnost zpracování Komunitně vedené strategie místního rozvoje.

Pro projekty realizované ve vyloučených lokalitách může být využito i jiné definování řešeného území – např. prostřednictvím Strategického plánu sociálního začleňování nebo aktualizovanou Analýzou sociálně vyloučených romských lokalit⁵⁰.

Komunitně vedený místní rozvoj bude využit tam, kde je výhodou využití tohoto integrovaného nástroje v rámci znalosti místa realizace projektu a především integrace tematických cílů a specifických cílů OP s ostatními dotačními programy. Bude realizován tam, kde může dosáhnout výsledků, které ostatní přístupy nemohou, propojením různých opatření a odvětví, inovacemi a prostřednictvím spolupráce na základě partnerského přístupu.

MAS budou zpracovávat integrovanou strategii širšího zaměření a mohou ji realizovat z jiných prostředků než pouze z evropských fondů.

Obecně platí, že IPRÚ či ITI může zahrnout do své strategie a územního vymezení jako partnera také MAS. Postup pro tvorbu integrovaných strategií však podléhá postupům a procesům schváleným pro ITI či IPRÚ.

Vzhledem k tomu, že je nutné zajistit jednotný postup pro přípravu, hodnocení, výběr Komunitně vedených strategií místního rozvoje je nutná úzká spolupráce MMR jako koordinátora přípravy programového období 2014-2020, MZe, které má praktické zkušenosti s realizací metody LEADER, a Agentury pro sociální začleňování pracující metodou lokálních partnerství a strategických plánů sociálního začleňování.

Obecné zásady pro komunitně vedený místní rozvoj jsou uvedeny v Dohodě o partnerství a detailně je tato problematika rozvedena v Metodickém pokynu pro využití integrovaných přístupů v programech ESIF 2014-2020.

4.2 Přístup k využití Integrovaných územních investic

Na základě priorit SRR představuje v podmínkách České republiky Integrovaná územní investice realizaci integrované strategie rozvoje metropolitní oblasti, která zahrnuje klíčové investice řešící problémy daného území z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více operačních programů. Taková integrovaná strategie ve své analýze a následném definování a hierarchizaci priorit se soustředí na klíčové tematické okruhy rozvoje metropolitní oblasti v souladu s cíli a prioritami EU.

Mezi nejvíce nosná témata spojující jádrová města a zároveň nejvýznamnější centra České republiky s jejich funkčním zázemím patří doprava, trh práce a oblast sociálních služeb, vzdělávání, propojení výzkumných kapacit, aplikace jejich výstupů do praxe, inovace a podnikání a oblast životního prostředí, jež je v těchto metropolitních oblastech vystaveno extrémním nárokům. Integrovaná územní investice bude soustředěna převážně na realizaci větších, investičně náročnějších projektů, které mají významný dopad pro řešené území.

V souladu se SRR budou Integrované územní investice realizovány v metropolitních oblastech – v Praze, Brně, Ostravě, Plzni a Hradecko-pardubické a Ústecko-chomutovské aglomeraci.

⁵⁰ GAC spol. s r.o.: „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“. Praha 2006 – aktualizace bude provedena ke konci r. 2014.

Předpokladem pro samotnou realizaci projektů je schválení příslušné integrované strategie, která jasně definuje své cíle, stanoví příslušné indikátory a k jejich dosažení vymezí v rámci finančního plánu potřebné alokace z příslušných programů ESIF a z jejich prioritních os. Konkrétní projekty a finanční nároky na OP Zaměstnanost jednotlivých Integrovaných územních investic budou známy až po schválení integrovaných strategií.

Implementace projektů v rámci schválených integrovaných strategií bude probíhat při respektování postupů uvedených v úvodu kapitoly č. 4 Integrovaný přístup k územnímu rozvoji.

Tabulka 36 Indikativní finanční alokace na ITI Prioritní osa	Fond	Indikativní finanční alokace (EUR, jen EU podíl)
1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	ESF	Bude doplněno v další verzi OPZ
2 Sociální začleňování a boj s chudobou	ESF	Bude doplněno v další verzi OPZ
Celkem		Bude doplněno v další verzi OPZ

4.3 Opatření pro meziregionální a nadnárodní aktivity

Na nadnárodní aktivity je zaměřena prioritní osa 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce (včetně případné meziregionální spolupráce mezi dvěma a více členskými státy EU).

V této prioritní ose budou podporovány projekty zaměřené na sociální inovace, zejména s cílem jejich tvorby, testování a následného šíření. Projekty mohou k dosažení svých cílů využívat mezinárodní spolupráci jako způsob, kterým lze přenést již fungující přístupy/řešení z ostatních členských států EU.

Bližší popis prioritní osy 3 je uveden v kapitole 2.3 Prioritní osa Sociální inovace a mezinárodní spolupráce.

4.4 Plánované intervence ve prospěch makro-regionálních strategií

Území České republiky je součástí území, které je pokryto Strategií EU pro Podunají. OP Zaměstnanost přispívá mj. k naplňování cílů této strategie podporou v oblastech zaměstnanosti, sociálního začleňování a boje s chudobou, a v oblasti veřejné správy (v souladu s Akčním plánem pro implementaci Strategie EU pro Podunají, v prioritní oblasti č. 9 Investice do lidí a dovedností a v prioritní oblasti č. 10 Institucionální kapacita a spolupráce).

Detailní informace o Strategii EU pro Podunají jsou uvedeny v Dohodě o partnerství.

4.5 Přístup k využití Integrovaných plánů rozvoje území

Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) je integrovaný strategický dokument popisující konkrétní problémy a potřeby vymezeného území (město a jeho zázemí), cíle a priority z nich vycházející a vzájemně provázané investiční záměry, kterými bude navržených cílů

dosaženo. IPRÚ je dokumentem zahrnujícím širší prostorové vazby a je zaměřený na dosažení konkrétních výsledků.

Financování je postaveno na zdrojích fondů EU, ale je nezbytné doplnění i zdrojů privátních (IPRÚ umožňuje řešit i témata a oblasti, které nelze podporovat z operačních programů financovaných z ESIF). IPRÚ umožňuje také zapojení dalších finančních či úvěrových nástrojů.

IPRÚ umožňuje širokou škálu využití. Může být zaměřený na integrované řešení jednoho věcného tématu (např. doprava, životní prostředí apod.), může také kombinovat sektorově blízká témata (např. vazba mezi vzděláním, trhem práce a podnikáním, Pakt zaměstnanosti, propojení výzkumných a vzdělávacích institucí s podnikatelským sektorem ad.) nebo v rámci vymezeného území řešit problematiku rozvoje komplexně (zaměřený na integrovaná řešení zkvalitnění potřebné infrastruktury pro atraktivitu území, podpory inovativního podnikání a spolupráce praxe s výzkumem a vývojem, řešení zaměstnanosti, sociálního vyloučení, bydlení a kvality veřejných služeb a řešení oblastí životního prostředí, včetně brownfields).

Předpokladem pro samotnou realizaci projektů je schválení příslušného IPRÚ, který jasně definuje své cíle, stanoví příslušné indikátory a k jejich dosažení vymezí v rámci finančního plánu potřebné alokace z příslušných programů ESIF a z jejich prioritních os.

Implementace projektů v rámci schválených IPRÚ bude probíhat při respektování postupů uvedených v úvodu kapitoly č. 4 Integrovaný přístup k územnímu rozvoji.

V OP Zaměstnanost bude nástroj IPRÚ využíván zejména jako hlavní integrovaný strategický dokument na podporu sociálního začleňování obyvatel sociálně vyloučených lokalit v prioritní ose č. 2 Sociální začleňování a boj s chudobou (indikativní alokace: 4 % z OP Zaměstnanost). Podporované lokality budou vymezeny v souladu se SRR, příp. lokality definované na základě jiných analýz⁵¹.

IPRÚ budou vznikat pro vymezená území, ve kterých se nachází sociálně vyloučené lokality, a ve kterých se v rámci samosprávy a přenesené státní správy nacházejí instituce, které jsou k řešení problému sociálního vyloučení kompetentní. Preferována jsou území ORP, popř. OPOÚ s výjimkou situací, kdy jsou obce geograficky odloučené a zároveň přirozeně vázané na odlišná regionální centra. To mj. znamená, že zóny IPRÚ musí být zahrnuty všechny obce, v nichž se v rámci správního obvodu (ORP nebo OPOÚ) nachází vyloučené lokality, popř. ve kterých je míra nezaměstnanosti vyšší než krajský průměr. V rámci města/obce musí být do zóny zahrnuto celé území obce/města, nelze vyloučit některou část (např. obvod, městskou část, apod.) Město má povinnost v rámci správního obvodu ORP nabídnout a neodmítnout zapojení všech měst a obcí (preferuje se, pokud města stanovují zónu včetně svého území). Jiné zónování IPRÚ, zpravidla na menších územích než je obvod ORP, je přípustné zejména tehdy, pokud jej zajišťují funkční meziobecní spolupráce, a/nebo pokud zóna reaguje na místní poměry a propojuje řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit v určitém prokazatelně spojitém území.

IPRÚ budou zpracovávány na základě provedení místní situační analýzy území se zřetelem na části území, ve kterých se nachází sociálně vyloučené lokality. Budou zjištěny absorpční kapacity v území, tj. institucionální zabezpečení procesů sociálního začleňování a jejich řízení. Budou ustanoveny řídicí struktury procesů sociálního začleňování (s vedoucí rolí města/obce) se zastoupením všech institucí, zejm. úřadů přímé a přenesené působnosti, škol a školských zařízení, NNO, Policie ČR a dalších, vč. zapojení veřejnosti.

IPRÚ budou uplatňovat integrované přístupy a budou vždy zpracovány i pro oblasti, které vyžadují financování opatření mimo OPZ, zejména z OP VVV, IROP případně dalších zdrojů

⁵¹zejména GAC spol. s r.o.: „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“, Praha 2006. – aktualizace bude provedena do konce r. 2014

financování. Budou komplexní v oblastech podpory zaměstnanosti, vzdělávání, bydlení, bezpečnosti, sociálních a rodinných politik

IPRÚ řešící problematiku sociálně vyloučených lokalit budou zpracovávány za metodické podpory Agentury pro sociální začleňování, s přímou facilitační podporou procesů zaměstnanci Agentury na místě.

5 SPECIFICKÉ POTŘEBY ÚZEMÍ ZASAŽENÝCH CHUDOBOU A VYLOUČENÍM, SE ZVLÁŠTNÍM OHLEDEM NA VYLOUČENÉ KOMUNITY

V České republice je možné identifikovat oblasti s výskytem nebo zvýšeným rizikem sociálního vyloučení, které jsou v řadě případů spojeny s problematikou chudoby a existencí sociálně patologických jevů. Řešení specifických potřeb těchto regionů (oblastí) je nejen vzhledem k jejich příčinám vzniku velmi obtížné a nelze jej zvládnout bez širší, koordinované spolupráce více subjektů včetně aktivní pomoci státu.

Geografická identifikace - sociálně znevýhodněné oblasti

Pro účely vymezení sociálně znevýhodněných oblastí byla stanovena administrativní úroveň obcí s rozšířenou působností (tzv. ORP), které vykazují především nadprůměrnou míru dlouhodobé nezaměstnanosti (2008-2010), vysoký počet vyplacených dávek (2008-2011), výskyt sociálně vyloučených lokalit a lokalit ohrožených sociálním vyloučením (2006-2011). Toto geografické vymezení (sociálně znevýhodněné oblasti) vychází ze schválené Strategie regionálního rozvoje 2014-2020.

Identifikace hlavních cílových skupin

Mezi cílové skupiny sociálně vyloučených/sociálním vyloučením ohrožených osob a osob zasažených chudobou patří zejména etnické menšiny, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, bezdomovci, senioři, osoby se zdravotním postižením, nízkopříjmové skupiny obyvatel, dlouhodobě nezaměstnaní (opakovaně nezaměstnaní), osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, v nepříznivě sociální situaci žijící rodiny, děti, mládež a osoby opouštějící ústavní zařízení nebo zařízení výkonu trestu.

Integrovaný přístup a potřeby identifikovaných oblastí a cílových skupin

Cílem podpory vymezených oblastí je snížení či zmírnění nežádoucích socio-ekonomických regionálních disparit. Mezi nejvýznamnější opatření vyžadující integrovaný přístup vedle aktivit, jež podporují pobídky na trhu práce, patří zejména:

- a) rozvoj aktivní politiky zaměstnanosti pro nejvíce ohrožené kategorie (např. dlouhodobě nezaměstnané, nekvalifikované, zdravotně handicapované, sociálně vyloučené),
- b) podpora vzdělávání, rozšíření nabídky rekvalifikací a specifických forem zvyšování kvality znalostí a dovedností,
- c) podpora inkluzivního vzdělávání,
- d) podpora zvyšování kvality a flexibility v poskytování sociálních služeb (sociální bydlení), uplatnění preventivní programů v ohrožených oblastech a strategického plánování,
- e) podpora malého a středního podnikání, podpora sebezaměstnávání a začínajících podnikatelů a aktivní zapojení místních samospráv při řešení předmětné problematiky.

Z OP Zaměstnanost bude budou financovány zejména aktivity spadající pod písm. a) a d), částečně také aktivity pod písm. e). Pro řešení problémů identifikovaných oblastí a cílových skupin se využije kombinace vhodných integrovaných nástrojů a provázanosti/komplementarity aktivit mezi relevantními programy financovaných z ESF, EFRR (OP Zaměstnanost, OP VVV, IROP).

Sociálně vyloučené lokality

Za účelem získání základních informací o situaci sociálně vyloučených romských lokalit a komunit v ČR byla provedena v roce 2006 analýza sociálně vyloučených romských lokalit⁵² (dále jen „analýza“).

Analýza se zaměřila na zmapování sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených romských lokalit a komunit a na zmapování relevantních subjektů působících v této oblasti (tedy především nestátních neziskových organizací, organizací zřizovaných obcemi a kraji, obcí, krajů, Úřadu práce ČR, podnikatelských subjektů) a jejich absorpční kapacity.

Dle výše uvedené analýzy existovalo v České republice přes tři sta sociálně vyloučených lokalit, ve kterých žilo přibližně 80 tis. obyvatel (z toho cca 70 % je Romů). Počet 80 tis. osob představuje velmi zhruba cca 16 tis. bytových domácností a cca 20 tis. rodin.

Jedním z výstupů analýzy je interaktivní Mapa zkoumaných obcí se sociálně vyloučenými a sociálním vyloučením ohroženými romskými lokalitami na území ČR v členění na úroveň obcí, a v některých případech až na úroveň částí měst nebo ještě menších oblastí (např. ulice, jednotlivé domy atd.).

Podle současných odhadů (z r. 2013) Agentury pro sociální začleňování existuje na území ČR cca 400 sociálně vyloučených lokalit, ve kterých žije cca 100 tis. obyvatel, kteří jsou až na výjimky dlouhodobě nezaměstnaní, předlužení, špatně vzdělaní a nekvalifikovaní. Aktualizace sociálně vyloučených lokalit (včetně doporučení jaké aktivity by měly být v programovém období 2014-2020 podporovány) bude k dispozici ke konci I. pololetí r. 2014, tak aby bylo možné zvolit nejvhodnější způsob jak řešit problematiku těchto lokalit (prostřednictvím integrovaných strategií, koordinací výzev s ostatními operačními programy (zejm. IROP a OP VVV), vyhlášení specifických výzev cílených na tyto sociálně vyloučené lokality).

V souladu s celkovou strategií OP Zaměstnanost budou v sociálně vyloučených lokalitách podporovány zejména následující aktivity:

1. Realizace konkrétních aktivit vedoucích k sociální integraci ohrožených osob. Navržené činnosti vycházejí z identifikovaných problémových jevů a potřeb osob - uživatelů služeb ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených. Jedná se o celé spektrum působení především v sociálních službách s důrazem na poskytování služeb v přirozeném prostředí těchto osob.
2. Rozvoj samotného procesu poskytování služeb podporujících sociální integraci a vychází z potřeby rozvíjet spolupráci mezi subjekty, které se podílí na aktivitách v jednotlivých oblastech. Dále se v tomto okruhu jedná o zajištění procesu rozvoje kvality a kontroly poskytovaných služeb včetně podpory vzdělávání pracovníků zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb.

Pro zajištění synergií a komplexního řešení situace sociálně vyloučených lokalit je nutné, aby oblast sociálního začleňování financovaná z OP Zaměstnanost byla doplněna, resp. koordinována, s aktivitami financovanými z OP VVV (zejména podpora inkluzivního vzdělávání) a z IROP (zejména podpora sociálního bydlení).

Při řešení komplexní problematiky sociálně vyloučených lokalit bude využita spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování (konzultace, podpora koordinace a facilitace přípravy strategií, konzultace při přípravě projektů, součinnost s Řídícím orgánem OP Zaměstnanost při vyhlášení výzev atd.)

⁵² GAC spol. s r.o.: „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“. Praha 2006.

Tabulka 37 Indikativní příspěvek operačního programu k řešení specifických potřeb území/cílových skupin nejvíce zasažených chudobou

Cílová skupina/území	Hlavní typy plánovaných aktivit	Prioritní osa	Investiční priorita	Fond
Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené / sociálně znevýhodněné oblasti dle SRR 2014-2020 / sociálně vyloučené lokality dle aktualizace „analýzy“ (bude k dispozici na konci I. pololetí r. 2014)	- aktivity zaměřené na práci s klienty ze sociálně vyloučených lokalit - aktivity zaměřené na zvýšení kapacit a zlepšení práce místních samospráv při řešení problémů sociálně vyloučených lokalit	2	1	ESF
Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené / sociálně znevýhodněné oblasti dle SRR 2014-2020 / sociálně vyloučené lokality dle aktualizace „analýzy“ (bude k dispozici na konci I. pololetí r. 2014)	Možná podpora aktivit v sociálně vyloučených lokalitách (pokud budou tyto aktivity obsaženy ve schválených Komunitně vedených strategiích místního rozvoje)	2	3	ESF

6 ZVLÁŠTNÍ POTŘEBY ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ, KTERÉ JSOU POSTIŽENY VÁŽNÝMI NEBO STÁLÝMI PŘÍRODNÍMI NEBO DEMOGRAFICKÝMI PROBLÉMY

Pro ČR není tato kapitola operačního programu relevantní vzhledem k tomu, že se na jejím území nenacházejí regiony, na něž se vztahují parametry čl. 174 Smlouvy.

7 ÚŘADY A ORGÁNY ZODPOVĚDNÉ ZA ŘÍZENÍ, KONTROLU A AUDIT A ROLE RELEVANTNÍCH PARTNERŮ

7.1 Určení „povinných“ subjektů – Řídicí orgán, Certifikační orgán, Auditní orgán

Úřad/Orgán	Název úřadu/orgánu	Vedení úřadu/ orgánu (pozice)
Řídicí orgán	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	
Národní orgán pro koordinaci	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	
Certifikační orgán	Ministerstvo financí ČR	
Auditní orgán	Ministerstvo financí ČR	
Orgán, který obdrží platby od Komise	Ministerstvo financí ČR	

7.2 Popis aktivit pro zapojení partnerů do přípravy a provádění OP

Příprava operačního programu

Do procesu přípravy a vypracování OPZ byla zapojena v souladu s čl. 5 obecného nařízení celá řada subjektů. Subjektem zodpovědným za přípravu OPZ je na základě usnesení vlády č. 867/2012 Ministerstvo práce a sociálních věcí. Příprava MPSV na čerpání fondů EU v období 2014–2020 probíhala již od roku 2011, a to v rámci Pracovní skupiny MPSV pro tvorbu strategie a priorit pro využívání fondů EU v období 2014–2020. Tato skupina se skládala ze zástupců jednotlivých věcných sekcí MPSV a jejím hlavním úkolem byla příprava problémových analýz pro oblast zaměstnanosti a sociálního začleňování a navazující příprava priorit pro čerpání fondů EU po roce 2014. Podklady vytvořené v rámci pracovní skupiny pak byly využity pro tvorbu první verze operačního programu Zaměstnanost. V roce 2012 byla ustavena Pracovní skupina pro programování na období 2014–2020 k přípravě OP Zaměstnanost, kterou tvoří zástupci jednotlivých resortů, regionů, měst a obcí, nestátních neziskových organizací, sociálních a dalších partnerů. Za účelem zapojení co nejširšího spektra partnerů do přípravy OPZ a pro umožnění podrobného projednávání věcného zaměření jednotlivých prioritních os a investičních priorit bylo v rámci této pracovní skupiny dále ustaveno 5 pracovních podskupin. Členství v těchto pracovních podskupinách nebylo nikterak limitováno počtem zapojených institucí ani počtem osob zastupujících tyto instituce. Seznam partnerů v Pracovní skupině pro programování a jejích pracovních podskupinách je uveden v příloze OPZ.

Souběžně s postupem přípravy OPZ a v souladu s čl. 48 obecného nařízení probíhá proces ex-ante evaluace programu. Dne 11. prosince 2012 byla na základě výsledků výběrového řízení podepsána smlouva se zpracovatelem ex-ante evaluace. Proces ex-ante evaluace tak probíhá od samého začátku přípravy OPZ, zástupci zpracovatele ex-ante evaluace jsou zapojeni do jednání platform pro přípravu programu a úzce komunikují s MMR-NOK, který má ve své gesci celkovou koordinaci příprav budoucího programového období 2014–2020.

První pracovní návrh operačního programu byl partnerům představen na prvním zasedání Pracovní skupiny pro programování konaném dne 20. února 2013. Připomínky vzešlé od členů pracovní skupiny a připomínky ex-ante evaluátora byly následně při zapojení pracovních podskupin zapracovány a ke konci března 2013 byl připraven druhý návrh OPZ. Ten byl následně poskytnut MMR-NOK, ex-ante evaluátorovi a zástupcům platform

zapojených do přípravy OPZ. V období duben-květen 2013 se uskutečnilo 2. zasedání Pracovní skupiny pro programování, kde byl projednán OPZ (verze 29. března), a dále se uskutečnila řada jednání jak s věcnými gestory za účelem zjednodušení struktury specifických cílů, doplnění popisu výsledků a nastavení monitorovacích indikátorů, tak jednání s dalšími resorty za účelem vyřešení překryvů a definování synergií mezi jednotlivými OP. Po zpracování připomínek z Pracovní skupiny pro programování a vstupů od ex-ante evaluátora v průběhu června byla vypracována další verze OPZ (28. červen), která byla opět poskytnuta MMR-NOK a všem partnerům.

Do OPZ verze 30. září byly zapracovány připomínky a doporučení ex-ante evaluátora a MMR-NOK k předchozí verzi programu. Byly aktualizovány stávající kapitoly programu, po diskusích s věcnými garanty byl zpřesněn návrh monitorovacích indikátorů a po projednání s místními aktéry byla investiční priorita 2.3 *Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit* vyčleněna výhradně pro projekty realizované v rámci schválených Komunitně vedených strategií místního rozvoje.

Do OPZ verze 31. října byly zapracovány připomínky obdržené k předchozí verzi programu v rámci Pracovní skupiny pro programování a jejích pracovních podskupin. Následně byl OPZ zveřejněn na webových stránkách www.esfcr.cz k připomínkování ze strany široké veřejnosti.

Zapojení partnerů do přípravy OPZ se projevilo zejména v těchto částech programu:

- Popis problémů a jejich příčin
- Výběr investičních priorit
- Formulace specifických cílů a výsledků podpory
- Popisy podporovaných aktivit
- Identifikace typů příjemců
- Územní zacílení podpory
- Monitorovací indikátory

Provádění operačního programu

Základním nástrojem pro zapojení relevantních partnerů do implementace, monitorování, a evaluací operačního programu Zaměstnanost je Monitorovací výbor OPZ. Monitorovací výbor bude ustaven na návrh Řídicího orgánu nejpozději do 3 měsíců od schválení operačního programu Evropskou komisí. Při sestavování Monitorovacího výboru bude primárně vycházeno z členství v Pracovní skupině pro programování na období 2014-2020 tak, aby se aktéři zapojení do přípravy OPZ odpovídajícím způsobem podíleli také na jeho provádění. V rámci monitorovacího výboru bude umožněno vytváření pracovní skupin pro projednávání a řešení specifických otázek (např. evaluace). V pracovních skupinách Výboru bude rovněž podporováno náležité zapojení relevantních partnerů.

7.2.1 Globální granty

Globální grant představuje dle čl. 113(7) obecného nařízení část operačního programu, jejíž realizaci deleguje řídicí orgán na zprostředkující subjekt. Řídicí orgán OPZ nepředpokládá na základě zkušeností z období 2007-2013 zapojení zprostředkujících subjektů do implementace OPZ a tedy ani realizaci OPZ formou globálních grantů ve smyslu výše uvedeného nařízení.

7.2.2 Posilování kapacit sociálních partnerů a NNO

Sociální partneři a nestátní neziskové organizace se od vstupu ČR do EU účastní v programech spolufinancovaných z ESF, a to jak svým členstvím v příslušných monitorovacích výborech, tak zejména přípravou a realizací projektů financovaných z ESF. Tím získávají sociální partneři a NNO potřebné praktické znalosti s administrací projektů pro

ještě lepší přístup k prostředkům ESF v období 2014-2020. Za účelem zjednodušení přístupu sociálních partnerů a NNO k prostředkům ESF bude navíc v OPZ stejně jako v předchozích programových obdobích umožněno využití mechanismu zálohových plateb pro příjemce pomoci. Dále bude kladen důraz na využívání zjednodušeného vykazování výdajů všude, kde je to vhodné a proveditelné, tj. tam, kde lze předem definovat univerzálně platné jednotky a přiřadit k nim cenu, nebo stanovit nepřímé náklady a jejich výši.

V souladu s článkem 6(2) nařízení o ESF budou v rámci OPZ podporovány aktivity zaměřené na **budování kapacit sociálních partnerů**. Na podporu těchto aktivit a za účelem zlepšení přístupu sociálních partnerů k prostředkům ESF bude ze zdrojů OPZ vyčleněno přiměřené množství finančních prostředků, které bude odpovídat absorpční kapacitě sociálních partnerů a jejich potřebám pro naplňování strategie rozvoje lidských zdrojů a posílení kapacit pro jejich zapojení na tripartitní a bipartitní úrovni spolupráce, a to jak na celostátní, tak hlavně na regionální a oborové bázi.

Tyto aktivity zahrnou zejména odborné vzdělávání, opatření na vytváření sítí, posílení sociálního dialogu a činnosti společně uskutečňované sociálními partnery, zejména v oblasti adaptability zaměstnanců a podniků, jako např. podpora uplatňování flexibilních forem práce, zavádění konceptu age managementu v podnicích, vytváření podmínek pro sladování pracovního a soukromého života atd. Cílem těchto aktivit je zvýšení konkurenceschopnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů a jejich přizpůsobitelnosti měnícím se podmínkám. Sociální partneři budou participovat jako předkladatelé projektů v převážné většině intervencí podporovaných v OPZ. Pro účely budování kapacit sociálních partnerů bude také využita forma specifických výzev pro předkládání projektů, a to zejména v Prioritní ose 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly. Na tyto výzvy bude v úvodní fázi vyčleněna částka cca 1 % celkových prostředků alokovaných na Prioritní osu 1. Konkrétní výše čerpání a množství finančních prostředků vyčleněných na další výzvy bude záviset na absorpční kapacitě sociálních partnerů a množství kvalitních projektů.

V souladu s článkem 6(3) nařízení o ESF budou v rámci OPZ podporovány aktivity zaměřené na **budování kapacit nestátních neziskových organizací**, zejména v oblasti sociálního začleňování, rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí. Na podporu těchto aktivit a za účelem zlepšení přístupu NNO k prostředkům ESF bude ze zdrojů OPZ vyčleněno přiměřené množství finančních prostředků, které bude odpovídat absorpční kapacitě NNO a jejich potřebám v oblasti posilování kapacit. Podporované aktivity zahrnou zejména vzdělávání pracovníků NNO a opatření na zvyšování profesionality, organizačního řízení, plánování, transparentnosti a vícezdrojového financování NNO. Cílem těchto aktivit je posílení udržitelnosti a zkvalitňování služeb poskytovaných NNO zejména osobám sociálně vyloučeným nebo ohroženým sociálním vyloučením. NNO budou participovat jako předkladatelé projektů v převážné většině intervencí podporovaných v OPZ. Pro budování kapacit NNO bude také využita forma specifických výzev pro předkládání projektů, a to zejména v Prioritní ose 2 Sociální začleňování a boj s chudobou. Na tyto výzvy bude v úvodní fázi vyčleněna částka cca 1 % celkových prostředků alokovaných na Prioritní osu 2. Konkrétní výše čerpání a množství finančních prostředků vyčleněných na další výzvy bude záviset na absorpční kapacitě NNO a množství kvalitních projektů.

Dále bude problematika zvyšování kapacit NNO podporována v rámci Prioritní osy 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce, v rámci které je mj. počítáno s aktivitami zaměřenými na zvyšování transparentnosti, udržitelnosti a efektivnější fungování NNO, na snížení závislosti NNO na veřejných zdrojích a rozvoji firemního dárcovství a spolupráce NNO se soukromou sférou, a to při využití mezinárodní spolupráce a sociálních inovací. S ohledem na záměr využít v těchto aktivitách inovativních nebo v zahraničí vyzkoušených řešení pro posílení kapacit NNO, je předpokládáno, že i při relativně omezené alokaci na Prioritní osu 3 a velkém množství témat, která v jejím rámci budou podpořena, má PO3 významný potenciál přispět k posílení kapacit NNO.

8 KOORDINACE MEZI FONDY, MEZI EZFRV, ENRF A DALŠÍMI UNIJNÍMI A NÁRODNÍMI PODPŮRNÝMI NÁSTROJI A S EIB

8.1 Koordinace s jinými Evropskými strukturálními a investičními fondy

a) Operační program Výzkum vývoj a vzdělávání (OP VVV) – financován z ERDF a ESF

Další vzdělávání představuje významnou oblast pro doplňkové a synergické působení intervencí OP VVV a OPZ. Intervence/aktivity týkající se dalšího vzdělávání jsou obsaženy jak v OPZ, konkrétně v prioritní ose 1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly (tato prioritní osa je financována v rámci tematického cíle 8 Podpora zaměstnanosti a mobility pracovníků), tak i v OP VVV, v prioritní ose 3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, která je financována v rámci tematického cíle 10.

V oblasti dalšího vzdělávání byly vymezeny kompetence, respektive možnosti efektivní spolupráce MPSV a MŠMT, zejména v oblastech strategické podpory dalšího vzdělávání, regionální dimenze, identifikace potřeb trhu práce, poradenství, kvality dalšího vzdělávání a podpory nabídky i poptávky dalšího vzdělávání. Podpora dalšího vzdělávání s přímou vazbou na trh práce bude předmětem intervencí realizovaných v rámci jednoho operačního programu – OP Zaměstnanost, aby bylo dosaženo co největšího synergického efektu.

Koordinační mechanismus, který zabezpečí dostatečnou funkčnost a maximální efektivnost jednotlivých intervencí spočívá v jasném definování rolí obou gestorů v procesu implementace. Poskytovatelem pomoci bude MPSV (řídící orgán OPZ) s tím, že za oblasti dalšího vzdělávání, které spadají do kompetence MŠMT, bude věčným garantem MŠMT a zároveň bude zřízena společná pracovní skupina mající gesci za celou oblast dalšího vzdělávání, která se bude podílet zejména na přípravě výzev. Potřebné synergie budou dále zajištěny prostřednictvím ostatních níže popsanych koordinačních mechanismů.

b) Integrovaný regionální operační program (IROP) – financován z ERDF

Intervence realizované v rámci OP Zaměstnanost (z ESF) budou v následujících oblastech zabezpečovat komplementarity/synergie s aktivitami realizovanými prostřednictvím ERDF v Integrovaném operačním programu (IROP). Jedná se o problematiku veřejné správy, infrastruktury pro služby zaměstnanosti, sociální a zdravotní služby a také pro oblast sociálního podnikání.

Efektivní veřejná správa je jedním z hlavních předpokladů k dosažení větší konkurenceschopnosti české ekonomiky i rozvoje celé společnosti a zároveň je i předpokladem zabezpečení čerpání prostředků z evropských fondů pro období 2014 - 2020. V rámci OP Zaměstnanost, v prioritní ose 4 – Efektivní veřejná správa, jsou definovány a budou podporovány oblasti financovatelné z ESF. Vzhledem k tomu, že potřebné intervence k dosažení jednotlivých cílů v oblasti veřejné správy je nutné financovat i z ERDF, navazují aktivity PO4 – Efektivní veřejná správa (OPZ) na příslušné aktivity v rámci Integrovaného operačního programu (IROP), konkrétně v prioritní ose 3 - Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí. Jedná se zejména o intervence/aktivity spojené s další etapou modernizace veřejné správy, s dalším rozvojem využívání kvalitních systémů ICT i s podporu investic k řešení zvláštních rizik a k rozvoji systémů krizového řízení (s ohledem i na změny klimatu) a další. Jednotlivé ESF a ERDF intervence se budou vzájemně účelně doplňovat a bude zabezpečena potřebná koordinace mezi danými oblastmi, a to zejména prostřednictvím níže popsanych koordinačních mechanismů.

Rozvoj infrastruktury pro služby zaměstnanosti, sociální a zdravotní služby i pro sociální podnikání, který je podporován v rámci OPZ v prioritní ose 1 - Podpora

zaměstnanosti a adaptability pracovní síly a v prioritní ose 2 - Sociální začleňování a boj s chudobou, bude zajištěn navazujícími aktivitami v příslušné prioritní ose IROP (PO 2 - Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů). U intervencí financovaných z ERDF se bude jednat zejména o investice do výstavby, rekonstrukce, přestavby objektů těchto služeb a dále o jejich vybavení. Synergie mezi jednotlivými intervencemi ESF a ERDF v obou programech budou zabezpečeny zejména prostřednictvím níže popsanych koordinačních mechanismů.

c) Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) – financován z ERDF

Podpora podniků představuje významnou oblast pro doplňkové působení intervencí OP PIK a OPZ. V rámci prioritní osy 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly OPZ bude část podpory z ESF určena na zvýšení odborné úrovně znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a souladu kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce. Naproti tomu bude v rámci OP PIK, prioritní osy 2 - Podpora malého a středního podnikání, služeb ve znalostní ekonomice a internacionalizace podporován mj. rozvoj podnikových vzdělávacích středisek a zajištění kvalitního zázemí pro realizaci vzdělávacích aktivit v podnicích. Synergie mezi jednotlivými intervencemi ESF a ERDF v obou programech budou zabezpečeny zejména prostřednictvím níže popsanych koordinačních mechanismů.

d) Operační program Praha pól růstu ČR (OP PPR ČR) – financován z ERDF a ESF

V rámci OPZ budou jednotlivé prioritní osy pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR tak, aby intervence v rámci příslušných tematických cílů, respektive investičních priorit mohly být realizovány na celém území ČR včetně Prahy. Důvodem je skutečnost, že OP Zaměstnanost obsahuje jednak intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR (modernizace institucí trhu práce, systém sociálních služeb, efektivní veřejná správa, sociální inovace) a jednak obsahuje intervence sice vůči jednotlivcům, avšak tyto služby jsou poskytovány cílovým skupinám jednotným způsobem na celém území ČR přes zavedenou síť institucí (aktivní politika zaměstnanosti prostřednictvím Úřadu práce ČR, krajských poboček a kontaktních pracovišť nebo sociální služby s významným zapojením krajů).

Jednání s hl. m. Prahou o vymezení hranice mezi OPZ a OP PPR ČR stále probíhají, a jejich výsledek je závislý také na objemu alokace, kterou ČR získá pro více rozvinuté regiony.

Bez ohledu na výsledné vymezení hranice mezi OPZ a OP PPR ČR budou při realizaci programů zabezpečeny potřebné synergie zejména prostřednictvím níže popsanych koordinačních mechanismů.

e) Program rozvoje venkova (PRV) – financován z EZFRV

V prioritní ose 1 Podpora přenosu znalostí a inovací PRV je podporován mj. v návaznosti na ostatní operační programy komplexní přístup ke vzdělávání a přenosu znalostí ve venkovském prostoru. Aktivita v oblasti odborného vzdělávání v zemědělské oblasti budou financovány z PRV, zatímco z OPZ (PO1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly) bude financováno další odborné vzdělávání v nezemědělských činnostech. Pro zajištění koordinace aktivit budou spolupracovat Řídící orgány OPZ a PRV na věcném obsahu příslušných výzev a harmonogramu jejich vyhlášení. Dále bude koordinace a přenos informací zajištěn zejména prostřednictvím vzájemného členství v Monitorovacích výborech.

8.1.1 Popis koordinačních mechanismů s ostatními OP ESIF

a) Koordinace mezi fondy - Dohoda o partnerství

Koordinační mechanismy OPZ s ostatními OP ESIF vycházejí z popisu daného mechanismu v Dohodě o partnerství. Na úrovni Dohody o partnerství je koordinace mezi fondy, programy a dalšími nástroji vnímána jako klíčový prvek programování a následné realizace. Jde zejména o zajištění vzájemného spolupůsobení, doplňkovosti, zamezení duplicit a vytvoření synergických vazeb mezi intervencemi podporovanými z jednotlivých programů a usměrňování úsilí na všech úrovních tak, aby byly dosaženy co nejlepší výsledky v rámci celé Dohody, respektive jednotlivých operačních programů. Pro vyloučení nežádoucích překryvů a zajištění komplementarity intervencí jsou vytipovány tzv. hraniční oblasti a rozpracován Akční plán jejich koordinace. Ministerstvo pro místní rozvoj je pověřeno koordinací negociačního procesu o hraničních oblastech mezi operačními programy, což povede efektivnímu a koherentnímu využívání prostředků ESIF pro programové období 2014–2020.

b) Koordinace výzev

Pro zajištění co největší efektivity jednotlivých intervencí, respektive zabezpečení synergií intervencí OP Zaměstnanost s ostatními relevantními OP, bude v rámci vhodných platform probíhat koordinace procesu přípravy jednotlivých výzev (časové hledisko, věcný obsah, technické parametry apod.) a jejich následného vyhodnocování. Koordinovaný proces nastavování výzev a jejich hodnocení by měl přispět k realizaci takových projektů, které v maximální možné míře zajistí provázanost jednotlivých intervencí napříč relevantními operačními programy a bude dosaženo plnění specifických cílů v rámci jednotlivých prioritních os těchto programů. Koordinace výzev tak přispěje k dosažení komplementarity a synergií mezi aktivitami, které jsou sice podporovány z různých OP, ale které se vzájemně doplňují a jejich vzájemná provázanost je objektivní a potřebná a zároveň bude kladen důraz na odstraňování případných duplicit.

c) Věcný garant

Instituce veřejné správy, které mají věcnou a odbornou kompetenci k některé z oblastí intervencí podporovaných OPZ, se budou na implementaci OPZ podílet v roli „věcného garanta“ za příslušnou oblast. Věcným garantem je subjekt veřejné správy odpovědný za politiky a nástroje jejich realizace podporované v rámci prioritních os, investičních priorit a specifických cílů OPZ. Předpokládanými věcnými garanty v OPZ jsou kromě věcných sekcí MPSV zejména MŠMT, MV, MPO, MZdr. a Technologická agentura ČR. V oblastech sdílené gesce více resortů (např. oblast dalšího vzdělávání), bude roli garanta plnit společná pracovní skupina složená ze zástupců dotčených resortů a případně dalších expertů.

Základní/hlavní role věcného garanta (ve spolupráci s řídicím orgánem a odbornou platformou pro příslušnou oblast intervence):

- podílí se na nastavení harmonogramu výzev, plánu čerpání a naplňování monitorovacích indikátorů;
- garantuje věcný obsah zaměření výzev k předkládání projektů s ohledem na naplňování plánovaných hodnot monitorovacích ukazatelů, plánu čerpání a milníků implementace;
- podílí se na nastavení technických parametrů výzev (alokace finančních prostředků, stanovení formy výzvy, územní zaměření, specifikace oprávněných žadatelů a příjemců, kvantifikace indikátorů atd.);

- účastní se výběrových komisí;
- podílí se na vyhodnocení výzev
- podílí se na hodnocení přínosů projektů;
- spolupracuje na evaluacích OPZ;
- spolupracuje na monitorování OPZ (výroční zprávy, zprávy o realizaci, plnění milníků, apod.) v příslušných oblastech;
- je členem Monitorovacího výboru OPZ a dalších relevantních platform;
- spolupracuje na auditech EK, Evropského účetního dvora, Auditního orgánu, Nejvyššího kontrolního úřadu.

d) Monitorovací výbory operačních programů

Stejně jako v programovém období 2007 – 2013 bude základní koordinace mezi operačními programy synergickými s OPZ zajišťována prostřednictvím vzájemného členství dotčených řídicích orgánů v monitorovacích výborech a náležité výměny informací.

e) Koordinační skupina řídicích orgánů ESF programů

Bude zachována činnost koordinační skupiny pro ESF, která se skládá ze zástupců ESF řídicích orgánů a vede ji MPSV, které je v souladu s usnesením vlády č. 159/1998 pověřeno koordinační rolí pro ESF v rámci ČR. Mezi hlavní činnosti koordinační skupiny ESF programů patří mj. zabezpečení vzájemné provázanosti a synergie operačních programů spolufinancovaných z ESF jak z hlediska obsahového tak i časového v průběhu celé jejich realizace a dále identifikace a řešení společných problémů ESF OP.

8.2 Koordinace s ostatními nástroji EU

Koordinace s Iniciativou na podporu zaměstnanosti mládeže

Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže (YEI) je v souladu s čl. 15 iii nařízení o ESF integrována do programování ESF. Prostředky, které ČR obdrží v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže, proto budou zahrnuty do OP Zaměstnanost, konkrétně do investiční priority 1.5, která je speciálně vyčleněna na implementaci YEI v ČR. Současně existuje silná vazba intervencí Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže na zbývající investiční priority v prioritní ose 1 OPZ Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, zejména pak na investiční prioritu 1.1. Tím, že Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže bude realizována v rámci OP Zaměstnanost při zapojení stejných subjektů, které budou implementovat obdobné intervence ESF, bude plně zabezpečeno využití doplňkovosti s intervencemi ESF na podporu zaměstnanosti mladých osob v regionech ČR nezpůsobilých pro podporu z YEI (všechny kromě NUTS II Severozápad), nebo využití doplňkovosti s intervencemi ESF na podporu zaměstnanosti jiných než mladých osob v regionu NUTS II Severozápad.

Koordinace s Fondem evropské pomoci nejvíce deprivovaným osobám

Pro využití Fondu evropské pomoci nejvíce deprivovaným osobám (FEAMD) bude ze strany MPSV připraven samostatný operační program. Vzhledem k celkové alokaci FEAMD pro ČR (20,7 mil. EUR na programové období 2014-2020) budou z tohoto operačního programu financovány pouze aktivity zaměřené na poskytování potravin a základních potřeb pro nejvíce deprivované osoby, které nejsou financovatelné z ESF.

Doprovodná opatření (aktivity směřující k sociálnímu začleňování) pro nejvíce deprivované osoby budou financovány z ESF z OP Zaměstnanost, konkrétně v rámci prioritní osy 2

Sociální začleňování a boj s chudobou. Koordinace aktivit z obou operačních programů bude zajištěna úzkou spoluprací obou řídicích orgánů a zastoupením v příslušných monitorovacích výborech. Koordinace je usnadněna tím, že oba řídicí orgány jak pro OPZ tak pro FEAMD budou součástí jedné sekce MPSV (sekce fondů EU).

Koordinace s programem Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace

Komunitární program Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) bude přímo řízen Evropskou komisí a skládá se ze tří os: programu PROGRESS, síť EURES a osa týkající se mikrofinancování a sociálního podnikání. Výzvy na předkládání projektů do jednotlivých os bude vyhlašovat přímo EK a členské státy budou dle svých potřeb předkládat projekty v rámci vyhlášených témat. Subjektem zodpovědným za realizaci EaSI v ČR bude MPSV, odbor EU a mezinárodní spolupráce. Za účelem plného využití doplňkovosti intervencí EaSI a OPZ bude dbáno na to, aby zástupci MPSV zodpovědní za realizaci EaSI v ČR byli zastoupeni v pracovních skupinách připravujících výzvy v rámci OPZ, a to v těch oblastech, které mají potenciálně obdobné zaměření (tvorba politik, sociální inovace, služby zaměstnanosti a sociální ekonomika). Účelem je soustředit prostředky ESF na podporu těch oblastí a témat, která nebudou podporována z EaSI, a zabránit tak překrývání a dvojímu financování.

Program PROGRESS by měl přispět k vypracování, provádění, sledování a hodnocení nástrojů, politik a právních předpisů v oblasti zaměstnanosti, sociální ochrany, zlepšování pracovních podmínek a boje proti sociálnímu vyloučení a chudobě v těchto oblastech a podporovat tvorbu politik podložených fakty a provádění inovací ve spolupráci se sociálními partnery, organizacemi občanské společnosti a dalšími zúčastněnými stranami. Program PROGRESS má tedy potenciál přispět ke zvýšení efektivity intervencí OP Zaměstnanost, a to v úzké součinnosti s prioritní osou 3 OPZ Sociální inovace a mezinárodní spolupráce.

Vazba na síť EURES, jejímž účelem je rozvoj výměny a šíření informací a dalších forem spolupráce na podporu geografické mobility pracovníků, je významná v prioritní ose 1 OPZ *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly*, konkrétně v rámci investiční priority 1.4, které obsahuje mj. aktivitu na rozvoj sítě EURES. Důvodem je záměr zahrnout výdaje na síť EURES, které nebudou způsobilé pro financování v rámci EaSI, do investiční priority 1.4 OP Zaměstnanost.

Osa týkající se mikrofinancování a sociálního podnikání, která usnadňuje přístup k finančním prostředkům pro podnikatele, zejména ty, kteří jsou nejvíce vzdáleni od trhu práce, a pro sociální podniky, má nejsilnější vazbu na prioritní osu 2 OPZ *Sociální začleňování a boj s chudobou*, konkrétně investiční prioritu 2.1, která obsahuje rovněž oblast podpory sociálního podnikání. Bude zajištěno, že subjekty, které obdrží podporu z osy na mikrofinancování a sociální podnikání, budou mít přístup rovněž k podpoře z OPZ poskytované formou vzdělávání a poradenství tak, aby byla zvýšena pravděpodobnost úspěchu takto podporovaných subjektů na trhu.

Koordinace s Azylovým a migračním fondem

Obecným cílem Azylového a migračního fondu je přispívat k účinnému řízení migračních toků v rámci Unie jakožto součásti prostoru svobody, bezpečnosti a práva v souladu se společnou azylovou politikou, politikou týkající se doplňkové a dočasné ochrany a společnou přístěhovalectvou politikou. Na tento účel získá ČR na období 2014-2020 cca 26,4 mil. EUR. Subjektem zodpovědným za realizaci Azylového a migračního fondu v ČR je Ministerstvo vnitra ČR. Vazbu Azylového a migračního fondu a OPZ lze spatřovat především v prioritní ose 2 OPZ *Sociální začleňování a boj s chudobou*, jejíž cílovou skupinu představují mj. také migranti. Za účelem plného využití doplňkovosti intervencí Azylového a migračního fondu a OPZ bude dbáno na to, aby zástupci MV ČR zodpovědní za realizaci Azylového a migračního fondu byli zastoupeni v pracovních skupinách připravujících výzvy v rámci prioritní osy 2 OPZ, a to v těch oblastech, které mají potenciálně obdobné zaměření. Účelem

je soustředit prostředky ESF na podporu těch aktivit a cílových skupin, které nebudou podporovány z Azylového a migračního fondu.

Koordinace s Fondem pro vnitřní bezpečnost

Fond pro vnitřní bezpečnost bude poskytovat finanční pomoc na policejní spolupráci, předcházení trestné činnosti a boj proti závažné přeshraniční trestné činnosti a organizované trestné činnosti a rovněž na krizové řízení a ochranu důležité infrastruktury EU. Přispěje k tomu posílením operativní spolupráce v oblasti vymáhání práva, a to například tím, že bude finančně podporovat společné operace orgánů činných v trestním řízení, sdružování zdrojů, výměnu informací a osvědčených postupů nebo odbornou přípravu policistů.

Vzhledem k výše popsanému zaměření fondu je jeho vazba na OPZ slabá. Spatřovat ji lze okrajově v prioritní ose 4 OPZ *Efektivní veřejná správa*, a to konkrétně v projektech, které budou zacíleny na Policii ČR. V tom případě bude koordinace aktivit zajištěna prostřednictvím zapojení pracovníků MV ČR, které je jednak věcným garantem prioritní osy 4 OPZ *Efektivní veřejná správa* a rovněž subjektem zodpovědným za realizaci Fondu pro vnitřní bezpečnost v ČR.

8.3 Koordinace OPZ s národními nástroji podpory

Do přípravy výzev v OPZ budou zapojení příslušní věcní garanti oblastí podporovaných z OPZ. Vzhledem k tomu, že tito věcní garanti jsou zároveň zodpovědní za národní politiky a nástroje jejich realizace, bude jejich zapojením do přípravy výzev v OPZ zajištěna potřebná koordinace s existujícími národními nástroji podpory. Zejména bude dbáno na odstranění možných překryvů a usilováno o nastavení podmínek podpory tak, aby byl maximálně využit možný synergický potenciál současného působení intervencí OPZ a národních nástrojů.

8.4 Koordinace OPZ s EIB

Vzhledem k tomu, že OPZ bude financován z ESF, který nepodporuje investice do infrastruktury, pozemků a nemovitostí, není koordinace s EIB pro OPZ relevantní.

9 PŘEDBĚŽNÉ PODMÍNKY (EX-ANTE KONDICIONALITY)

Řídicí orgán na základě vyhodnocení vazeb mezi předběžnými podmínkami a investičními prioritami OPZ a dle metodického návodu EU (Guidance on ex ante Conditionalities) vyhodnotil následující tematické předběžné podmínky jako uplatnitelné pro OP Zaměstnanost:

- a) 8.1 Aktivní politiky trhu práce jsou koncipovány a prováděny v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti;
- b) 8.3. Instituce trhu práce jsou modernizované a posílené v souladu s hlavními směry politiky zaměstnanosti;
- c) 8.5 Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám: Existence politik zaměřených na upřednostňování předvídání a dobré zvládání změn a restrukturalizací;
- d) 8.6 Udržitelné zapojení do trhu práce mladých lidí ve věku 15-24 let, zejména těch, kteří nejsou zaměstnáni, nestudují nebo nejsou školeni;
- e) 10.1 Existence a provedení vnitrostátního strategického rámce politiky v oblasti snižování chudoby zaměřené na aktivní začleňování osob vyloučených z trhu práce v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti;
- f) 10.3 Zdraví: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky v oblasti zdraví v mezích článku 168 SFEU, zajišťujícího ekonomickou udržitelnost;
- g) 11 Účinnost veřejné správy v členských státech: existence strategického rámce politiky zaměřené na posilování účinnosti veřejné správy členského státu, včetně reformy veřejné správy;

Některé předběžné podmínky z tematických cílů č. 8 a 10 (8.2 Samostatná výdělečná činnost, 8.4 Aktivní a zdravé stárnutí a 10.2 Integrace marginalizovaných Romských komunit) nejsou pro OP Zaměstnanost uplatnitelné z následujících důvodů:

- a) příslušné investiční priority, ke kterým jsou tyto předběžné podmínky v souladu s Přílohou V obecného nařízení relevantní, nebyly v OP Zaměstnanost vybrány;
- b) formulace jednotlivých specifických cílů v OP Zaměstnanost (ani příslušné indikátory výsledku) neobsahuje text relevantní pro zařazení předběžných podmínek č. 8.2, 8.4 a 10.2; splnění/nesplnění těchto předběžných podmínek nemá vliv na dosažení předpokládaných výsledků těchto specifických cílů;
- c) u předběžných podmínek 8.2 a 8.4 lze v OP Zaměstnanost uplatnit mimo body a) a b) také tzv. „small direct impact“ těchto předběžných podmínek: ač se v OP Zaměstnanost počítá s aktivitami zaměřenými na aktivní a zdravé stárnutí a podporu zahájení samostatné výdělečné činnosti, bude se jednat o aktivity s malým podílem v rámci příslušných specifických cílů a tím i s malým dopadem na jejich plnění;
- d) u předběžné podmínky 10.2 platí body a) a b) uvedené výše. Dále je ze strany MPSV pro řešení problematiky integrace Romů v ČR prosazován tzv. explicitní ale nikoliv exkluzivní přístup – pro komplexní řešení sociálního začleňování a sociálně vyloučených lokalit jsou do projektových aktivit zahrnuty všechny osoby z dané lokality tj. nejenom Romové. Stejně tak se v indikátorové soustavě nepočítá s vykazováním výsledků jen za Romy, ale tito budou zahrnuti do cílové skupiny „menšiny“.

Identifikace relevantních tematických předběžných podmínek (ex-ante kondicionalit) a hodnocení jejich splnění

Přeběžná podmínka	Prioritní osa nebo osy, ke kterým se podmínka vztahuje	Splnění předběžné podmínky (ano/ne /částečně)	Kritéria splnění	Splnění kritéria (ano / ne)	Odkazy (u splněných podmínek)	Vysvětlení (tam, kde je to vhodné)
8.1. Aktivní politiky trhu práce jsou koncipovány a prováděny v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti	PO 1	ano	Služby zaměstnanosti mají kapacity k poskytování a poskytují: individualizované služby a aktivní a preventivní opatření na trhu práce v raném stadiu přístupné pro všechny uchazeče o zaměstnání, se zaměřením na osoby s nejvyšším rizikem sociálního vyloučení včetně osob z marginalizovaných komunit	ano		Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 104-120 obsahuje řadu nástrojů APZ, které jsou aplikovány na základě analýzy trhu práce jednotlivými Krajskými pobočkami ÚP ČR, dále na základě požadavku zaměstnavatelů a při spolupráci vzdělávacích institucí, s využitím individuálního poradenství. Individualizace služeb byla prohloubena zavedením zvolené rekvalifikace, kterou si vybírá sám uchazeč. Zpracování „Strategie politiky zaměstnanosti“ (bude zpracována do konce 1. pololetí 2014) dále umožní prohloubení spolupráce na regionální úrovni s dalšími aktéry na trhu práce, zvýší zaměření na individualizované služby, na vyloučené komunity, na osoby ohrožené sociálním vyloučením. Zvýší se rozsah a objem aktivní politiky zaměstnanosti.
			Komplexní a transparentní informace o nových pracovních místech a dalších možnostech zaměstnání respektující měnící se požadavky trhu práce.	ano	http://portal.mpsv.cz	Na tomto portálu jsou uvedeny informace a všechny kontakty na 14 krajských EURES poradců a na cca 80 kontaktních osob na Kontaktních pracovištích ÚP ČR.
			Služby zaměstnanosti uzavřely formální či neformální ujednání o spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami	ano		V rámci poradních sborů § 7 odst. 2 Zákona o zaměstnanosti K zabezpečení spolupráce na trhu práce vytváří ÚP podle potřeby poradní sbory složené zejména ze zástupců odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, družstevních orgánů, organizací zdravotně postižených a územních samosprávných celků. Účelem poradních sborů je koordinace při

						realizaci státní politiky zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů v příslušném správním obvodu. Poradní sbory se vyjadřují zejména k poskytování příspěvků zaměstnavatelům v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, programům rekvalifikace, organizaci poradenské činnosti, opatřením na podporu rovného zacházení se všemi fyzickými osobami uplatňujícími právo na zaměstnání a k hromadnému propouštění. Zákon o zaměstnanosti § 8a, písm r) zabezpečuje spolupráci v otázkách zaměstnanosti, mobility pracovních sil a rozvoje lidských zdrojů s územními samosprávnými celky, příslušnými odborovými organizacemi a organizacemi zaměstnavatelů,
8.3. Instituce trhu práce jsou modernizované a posílené v souladu s hlavními směry politiky zaměstnanosti; Reformám institucí trhu práce bude předcházet existence jasné strategie a předběžného hodnocení včetně genderové dimenze	PO 1	ano	Opatření k reformě služeb zaměstnanosti, jejichž cílem je zajistit jim kapacity umožňující poskytovat:	ano		V praxi ÚP ČR existují všechny požadované činnosti a opatření, ale jen v omezeném rozsahu, který nepokrývá celé cílové skupiny. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 104-120 obsahuje řadu nástrojů APZ, které jsou aplikovány na základě analýzy trhu práce jednotlivými Krajskými pobočkami ÚP ČR, dále na základě požadavku zaměstnavatelů a při spolupráci vzdělávacích institucí, s využitím individuálního poradenství. Individualizace služeb byla prohloubena zavedením zvolené rekvalifikace, kterou si vybírá sám uchazeč. Vláda zvýší stav personálu ÚP ČR o 800 zaměstnanců (pozn. závazek vlády z NPR 2013). Strategie politiky zaměstnanosti MPSV bude zpracována do konce 1. pololetí 2014.
			individualizované služby a aktivní a preventivní opatření na trhu práce v raném stadiu otevřené pro všechny uchazeče o zaměstnání, jež upřednostňují obyvatele, kteří jsou nejrizikovější skupinou s ohledem na sociální diskriminaci, včetně obyvatel z marginalizovaných komunit			
			Komplexní a transparentní informace o nových volných pracovních místech a dalších možnostech zaměstnání respektující měnící se požadavky trhu práce.	ano	http://portal.mpsv.cz	Na tomto portálu jsou uvedeny informace a všechny kontakty na 14 krajských EURES poradců a na cca 80 kontaktních osob na Kontaktních pracovištích ÚP ČR.

			Reforma služeb zaměstnanosti bude zahrnovat uzavření formálních či neformálních ujednání o spolupráci (síťování) s příslušnými zúčastněnými stranami.	ano		V rámci poradních sborů § 7 odst. 2 Zákona o zaměstnanosti K zabezpečení spolupráce na trhu práce vytváří ÚP podle potřeby poradní sbory složené zejména ze zástupců odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, družstevních orgánů, organizací zdravotně postižených a územních samosprávných celků. Účelem poradních sborů je koordinace při realizaci státní politiky zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů v příslušném správním obvodu. Poradní sbory se vyjadřují zejména k poskytování příspěvků zaměstnavatelům v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, programům rekvalifikace, organizaci poradenské činnosti, opatřením na podporu rovného zacházení se všemi fyzickými osobami uplatňujícími právo na zaměstnání a k hromadnému propouštění. Zákon o zaměstnanosti § 8a, písm r) zabezpečuje spolupráci v otázkách zaměstnanosti, mobility pracovních sil a rozvoje lidských zdrojů s územními samosprávnými celky, příslušnými odborovými organizacemi a organizacemi zaměstnavatelů.
8.5. Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám: Existence politik zaměřených na upřednostňování předvídání a dobré zvládání změn a restrukturalizací .	PO 1	ne	Jsou k dispozici nástroje, které sociálním partnerům a orgánům veřejné správy pomáhají lépe rozvíjet iniciativní přístupy ke změnám a restrukturalizacím, které zahrnují: opatření na podporu předvídání změn	ne		Vedení MPSV schválilo výchozí dokument Koncepte politiky zaměstnanosti do roku 2020, na který bude navazovat Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020, obsahující již konkrétní opatření.
			opatření na podporu řízení procesu restrukturalizace.	ano		MPSV a ÚP ČR mají zkušenosti s dopady restrukturalizačních procesů na trh práce v období přechodu na tržní ekonomiku. Krajské pobočky ÚP monitorují pravidelně situaci na trhu práce, spolupracují se zaměstnavateli a dalšími aktéry v regionu. Zaměstnavatelé mají povinnost hlásit ÚP hromadná propouštění (limity propouštěných jsou nastaveny podle počtu zaměstnanců podniku, od

						malých až po velké). ÚP je schopen zřizovat operativně mobilní a přechodná pracoviště v podnicích v případě propouštění, kde zaměstnancům poskytuje potřebné služby. ÚP má nástroje spolupráce s regionálními aktéry na trhu práce (např. poradní sbory), stejně jako pro propouštěné zaměstnance. Zaměstnání propouštěných zaměstnanců vyžaduje větší zapojení krajských orgánů a dalších aktérů při tvorbě regionálních plánů rozvoje, při vytváření infrastruktury pro podnikání, změny vzdělávací struktury škol, spolupráce se zaměstnavateli apod. KP ÚP se proto budou více zapojovat do různých paktů zaměstnanosti a obdobných forem spolupráce všech aktérů na regionální úrovni.
8.6. Udržitelné zapojení do trhu práce mladých lidí ve věku 15-24 let, zejména těch, kteří nejsou zaměstnáni, nestudují nebo nejsou školeni Tato předběžná podmínka je aplikovatelná pouze u projektů podpořených v rámci Youth Employment Initiative.	PO1	ne	– Existence strategického rámce zaměřeného na podporu mladých lidí, který:	ne		Strategie politiky zaměstnanosti 2014-2020 bude schválena do konce 1. pololetí 2014. Strategie bude komplexně řešit mj. problematiku zaměstnanosti mladých lidí. MPSV v současné době připravuje program „Záruky pro mladé, který bude připraven k realizaci nejpozději do konce roku 2013. Ke spolupráci na zpracování a realizaci programu bylo přizváno MŠMT.
			– je založen na důkazech;	ne		Viz výše.
			– zahrnuje všechny subjekty, které jsou relevantní pro řešení nezaměstnanosti mladých lidí;	ne		Viz výše.
			– umožňuje včasnou intervenci a zapojení nejvíce ohrožených mladých lidí;	ne		Viz výše.
			– zahrnuje doprovodná opatření pro vstup na trh práce, mobilitu a udržitelnou integraci	ne		Viz výše.

			mladých lidí, zejména těch, kteří nejsou v zaměstnání, nestudují nebo nejsou školeni, na trh práce			
10.1. Existence a provedení vnitrostátního strategického rámce politiky v oblasti snižování chudoby zaměřené na aktivní začleňování osob vyloučených z trhu práce v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti.	PO 2	částečně	Existuje vnitrostátní strategický rámec politiky v oblasti snižování chudoby, zaměřené na aktivní začleňování, který:	ne		Strategie sociálního začleňování 2012-2020 bude dopracována do konce r.2013. Do konce roku 2014 předloží zmocněnkyně vlády pro lidská práva zprávu o naplňování strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011-2015 s návrhem na opatření do roku 2020. Strategie boje proti sociálnímu vyloučení je významným dílčím dokumentem pro řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit. Zastřešujícím národním dokumentem bude Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020.
			poskytuje dostatek podkladů pro vypracovávání politik v oblasti snižování chudoby a umožňuje sledování vývoje,	ne		Metodika pro rozšíření a specifikaci indikátorů k hodnocení pokroku vzhledem ke stanoveným cílům v oblasti potlačování chudoby a sociálního vyloučení v české republice bude zpracována do 31.12.2013.
			Obsahuje opatření k dosažení národního cíle v oblasti chudoby a sociálního vyloučení (definováno v Národním programu reformy), který zahrnuje podporu udržitelných a kvalitních pracovních příležitostí pro osoby nejvíce ohrožené sociálním vyloučením včetně osob z marginalizovaných komunit	ne		Strategie sociálního začleňování 2012-2020 bude dopracována do konce r.2013. Do konce roku 2014 předloží zmocněnkyně vlády pro lidská práva zprávu o naplňování strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011-2015 s návrhem na opatření do roku 2020. Strategie boje proti sociálnímu vyloučení je významným dílčím dokumentem pro řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit. Zastřešujícím národním dokumentem bude Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020.
			do boje proti chudobě	ano		Na zpracování Strategie sociálního začleňování

			zapojuje příslušné zúčastněné strany,			2012-2020 se podílí/podílela Komise pro sociální začleňování, která je stálým poradním, iniciativním a koordinačním orgánem MPSV v oblasti sociální politiky se zaměřením na boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Komise se skládá ze zástupců subjektů, které jsou zapojeny do řešení problematiky chudoby a sociálního vyloučení, tj. ze zástupců státní správy a samosprávy, akademické obce, zastřešujících nevládních organizací zabývajících se touto problematikou a dalších sociálních partnerů.
			Na základě identifikovaných potřeb zahrnuje opatření na podporu přesunu z institucionální do komunitní péče.	ne		Strategie sociálního začleňování 2012-2020 bude dopracována do konce r.2013.
			Příslušným zúčastněným stranám bude v případě potřeby a na požádání poskytnuta podpora při předkládání projektových žádostí a provádění a řízení vybraných projektů.	ano		MPSV, příslušné věcné odbory jsou připraveny (stejně jako v programovém období 2007-2013) poskytovat poradenství při přípravě projektů do výzev a zároveň poskytovat poradenství při implementaci projektů. Existuje projektové poradenství Agentury pro sociální začleňování, podpora ze strany krajských koordinátorů pro romské záležitosti fungujících při krajských úřadech jednotlivých krajů při zpracování projektových žádostí.

10.3 Zdraví: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky v oblasti zdraví v mezích článku 168 SFEU, zajišťujícího ekonomickou udržitelnost.	PO 2	částečně	Je vypracován vnitrostátní nebo regionální strategický rámec politiky v oblasti zdraví, který:	ano	http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/program-zdravi-21_1101_5.html http://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/koncepce-hygienicke-sluzby-2013_7740_5.html	Jedná se o dokument Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (dále pouze Zdraví 21), schválený vládou v roce 2002 a stanovující některé cíle do roku 2020. Současně se připravuje nový strategický dokument Národní strategie Zdraví 2020, který bude vycházet ze strategie WHO Zdraví 2020 a který bude na Zdraví 21 navazovat. Tento dokument bude do 31. 12. 2013 předložen ke schválení vládě ČR. Roli strategického dokumentu resortu současně zastává i dokument Koncepce hygienické služby a primární prevence v ochraně veřejného zdraví, který je vytvořen na základě usnesení Senátu č. 499 ze dne 26. 1. 2012.
			obsahuje koordinovaná opatření ke zlepšení přístupu ke zdravotnickým službám,	ano	http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/program-zdravi-21_1101_5.html	Jedná se o opatření zejména v rámci následujícího cíle: Cíl 15 Integrovaný zdravotnický sektor (Zajistit lepší přístup k základní zdravotní péči, která je orientována na rodinu a na místní společenství a opírá se o flexibilní a vhodně reagující nemocniční systém).
			obsahuje opatření k podpoře účinnosti ve zdravotnictví, včetně zavedení modelů poskytování služeb a infrastruktury,	ano	http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/program-zdravi-21_1101_5.html	Jedná se o opatření zejména v rámci následujících cílů: Cíl 16 Řízení v zájmu kvality péče (Zajistit, aby řízení resortu zdravotnictví od zdravotních programů až po individuální péči o pacienta na klinické úrovni bylo orientováno na výsledek), Cíl 15 Integrovaný zdravotnický sektor (Zajistit lepší přístup k základní zdravotní péči, která je orientována na rodinu a na místní společenství a opírá se o flexibilní a vhodně reagující nemocniční systém) a Cíl 19 Výzkum a znalosti v zájmu zdraví (Zavést takový zdravotní výzkum a informační i komunikační systém, který umožní využívat a předávat znalosti vedoucí k posilování a rozvoji zdraví všech lidí)
			obsahuje systém monitorování a hodnocení.	částečně		Jsou stanoveny indikátory pro měření pokroku, ve většině případů však nejsou nastaveny cílové hodnoty. Každoročně je vyhodnocován postup

						plnění v rámci Souhrnná zpráva o meziresortním naplňování strategických dokumentů v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, ve kterém je uveden popis jednotlivých neprovedených opatření. Nyní se připravuje podrobné vyhodnocení dosažení cílů v rámci přípravy aktualizace.
			členský stát nebo region přijal rámec, který orientačně vymezuje dostupné rozpočtové prostředky a nákladově efektivní soustředění prostředků pro potřeby označené v oblasti zdravotní péče jako prioritní.	ano		Indikativní rámec prostředků určených na zdravotnictví je uváděn ve „Střednědobém výhledu“ státního rozpočtu podle § 4 zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Tento výhled se sestavuje vždy na dobu dvou let následujících po roce, na který je předkládán státní rozpočet. Výhled je sestavován podle členění rozpočtové skladby a předpoklady a záměry, na základě kterých se uváděné příjmy a výdaje očekávají. Střednědobý výhled tedy obsahuje i indikativní návrh prostředků určených v budoucích plánovaných státních rozpočtech na financování zdravotní péče až na úroveň jednotlivých kapitol a jejich programů, případně projektů. Na stejné období je dále vypracován „Střednědobý výdajový rámec“ podle § 8a zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a to na každý rok střednědobého výhledu. Rámec stanoví na návrh vlády poslanecká sněmovna jednou částkou. Efektivita vynakládání prostředků určených (nejen) na zdravotnictví je dána § 14 zákona 219/2000 Sb., o majetku České republiky, který uvádí, že: Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem nelze majetek použít...”
11. Účinnost veřejné správy v členských státech: existence strategického	PO 4	částečně	Je vypracován a prováděn strategický rámec politiky zaměřené na posilování účinnosti veřejné správy členského státu obsahující tyto prvky:			

rámce politiky zaměřené na posilování účinnosti veřejné správy členského státu, včetně reformy veřejné správy		- analýzu a strategické plánování právních, organizačních a/nebo procedurálních reformních opatření,	částečně	http://www.mvcr.cz/clanek/analiza-aktualniho-stavu-verejne-spravy.aspx	Analýza aktuálního stavu veřejné správy (schválena vládou v roce 2011) – obsahuje analytické vyhodnocení základních problematických oblastí fungování VS. Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ (očekávané předložení vládě 2/2014) a Strategický rámec rozvoje eGovernmentu 2014+ (očekávané předložení vládě 2/2014), které navazují na vypracovanou Analýzu aktuálního stavu veřejné správy.
		- vývoj systémů řízení jakosti,	ne		V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+(2/2014) v návaznosti na Analýzu aktuálního stavu veřejné správy
		- integrovaná opatření pro zjednodušení a racionalizaci správních postupů,	ne		Strategický rámec rozvoje eGovernmentu 2014+ (2/2014) a Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ (2/2014)
		- rozvoj a provádění strategií a politik lidských zdrojů, včetně náborových plánů a možností uplatnění pracovníků, budování kapacit a financování,	částečně		V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ (2/2014) Zákon č.312/2002 Sb. ze dne 13. června 2002 o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů Zákon upravující postavení úředníků ve státní správě - Vzhledem k tomu, že stávající platný zákon – č.218/2002 Sb. o službě státních zaměstnanců na správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech), nevstoupil doposud v účinnost, je zapotřebí se na tuto skutečnost zaměřit, pravděpodobně cestou jeho novelizace či přijetím jiného obdobného zákona. Za tímto účelem vznikla pracovní skupina pod vedením ministerstva vnitra (setkání se uskuteční 8.11.2013) se zapojením všech relevantních aktérů (představitelé MV, MPSV, úřad vlády, MMR, TAČR, odborů apod.), která si klade za cíl vytvořit podmínky pro přijetí a vstup v účinnost takového zákona, v souladu s Národním

					programem reforem nejpozději do června 2014 (předpokladem je vstupu v účinnost v lednu 2015), ale v co nejkratším čase splnit úkol: <i>konstituování základního akčního plánu pro přípravu a implementaci zákona upravující práva a povinnosti úředníků státní správy.</i> Je připravován strategický dokument, který se zaměří na oblast rozvoje a řízení lidských zdrojů ve státní správě. Jeho přípravu má v gesci MV. Schválení se očekává do I. čtvrtletí 2014.
			- rozvoj dovedností na všech úrovních hierarchie veřejné správy,	částec ně	Zákon č.312/2002 Sb. ze dne 13. června 2002o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ (1/2014) Připravovaný zákon o postavení úředníka ve státní správě (viz výše) Je připravován strategický dokument, který se zaměří samostatně na oblast rozvoje a řízení lidských zdrojů ve státní správě. Jeho přípravu má v gesci MV. Schválení se očekává do 3/2014.
			- vývoj postupů a nástrojů pro sledování a hodnocení.	částec ně	V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ (1/2014) Připravovaný zákon o postavení úředníka ve státní správě (viz výše) Zákon č.312/2002 Sb. ze dne 13. června 2002o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

**Identifikace relevantních obecných předběžných podmínek (ex-ante kondicionalit) a hodnocení jejich splnění
(hodnocení bude doplněno v souladu s textem Dohody o partnerství)**

Obecné předběžné podmínky pro EFRR, ESF, FS a ENRF

Oblast 1: Nediskriminace

Přeběžná podmínka	Kritéria splnění
Existence administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci EU zákona proti diskriminaci a proti diskriminační politiky ESI fondů.	Dohody v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států pro zapojení orgánů odpovědných za podporování rovného zacházení se všemi osobami v rámci přípravy a implementace programů včetně poskytování poradenství týkající se rovnoprávnosti činností týkající se ESI fondů.
	Dohody o školení pro zaměstnance, kteří se podílejí na řízení a kontrole ESI fondů v oblasti proti-diskriminačních zákonů a politiky EU.

Oblast 2: Rovnost mužů a žen

Přeběžná podmínka	Kritéria splnění
Existence administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci zákonů a politiky EU týkající se rovnosti pohlaví v oblasti ESI fondů.	Dohody v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států, týkající se zapojení orgánů odpovědných za rovnost pohlaví v rámci přípravy a implementace programů včetně poskytování poradenství v oblasti rovnosti pohlaví a činností ESI fondů.
	Domluvení školení pro zaměstnance orgánů, které se podílí na řízení a kontrole ESI fondů v oblasti EU zákonů a politiky týkající se rovnosti pohlaví a integrace rovnosti mužů a žen

Oblast 3: Zdravotní postižení

Přeběžná podmínka	Kritéria splnění
Existence administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (UNCRPD) v oblasti ESI fondů v souladu s rozhodnutím Rady z dne 26. Listopadu 2009 (2010/48/EK)	Dohody v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států pro konzultaci a zapojení orgánů, které mají na starosti ochranu práv osob se zdravotním postižením či zástupců organizací osob se zdravotním postižením a dalších relevantních zainteresovaných osob při přípravě a implementaci programů.
	Dohody o školení pro zaměstnanců orgánů, které se podílejí na řízení a kontrole ESI fondů v oblasti aplikovatelných EU a vnitrostátních zákonů a politik týkajících se osob se zdravotním postižením, včetně přístupu a praktické aplikace UNCRPD a v souladu s příslušnou EU a vnitrostátní legislativou
	Dohody, které zajišťují monitorování implementace článku 9 UNCRPD ve vztahu k ESI fondům během přípravy a implementace realizace programů

Oblast 4: Veřejné zakázky

Předběžná podmínka	Kritéria splnění
Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek v oblasti fondů ESI.	Opatření pro účinné uplatňování předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek prostřednictvím odpovídajících mechanismů.
	Opatření, jež zajišťují transparentní postupy zadávání veřejných zakázek.
	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů.
	Opatření k zajištění správní kapacity pro provádění a uplatňování předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek.

Oblast 5: Veřejná podpora

Předběžná podmínka	Kritéria splnění
Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů EU týkajících se veřejné podpory v oblasti fondů ESI.	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů.
	Opatření k zajištění správní kapacity pro provádění a uplatňování pravidel EU týkajících se veřejné podpory.

Oblast 7: Statistické systémy a ukazatele výsledků

Předběžná podmínka	Kritéria splnění
Existence statistického systému nezbytného k provádění hodnocení za účelem posouzení účinnosti a dopadu programů.	Opatření pro včasný sběr a agregaci statistických údajů, který obsahuje tyto prvky: ⇒ určení zdrojů a mechanismů pro zajištění statistické validace, ⇒ opatření pro zveřejňování a zpřístupňování agregovaných dat veřejnosti.
Existence systému ukazatelů výsledků nezbytného k výběru opatření, jež budou nejúčinněji přispívat k dosahování požadovaných výsledků, k monitorování pokroku při dosahování výsledků a k provedení posouzení dopadů	Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně: ⇒ výběru ukazatelů výsledku pro každý program, poskytujících informace o tom, co motivuje k výběru opatření financovaných daným programem, ⇒ vytyčení cílů pro tyto ukazatele, ⇒ každý ukazatel musí splňovat tyto podmínky: robustnost a statistickou validaci, jasný normativní výklad, soulad s politikami, včasný sběr údajů, ⇒ postupy zajišťující, aby všechny operace financované z programu používaly účinný systém ukazatelů.

Akční plán - Činnosti, které jsou nutné pro splnění tematických předběžných podmínek (ex-ante kondicionalit)

Nesplněná nebo částečně splněná tematická předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
8.5. Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám: Existence politik zaměřených na upřednostňování předvídání a dobré zvládání změn a restrukturalizací.	Jsou k dispozici nástroje, které sociálním partnerům a orgánům veřejné správy pomáhají lépe rozvíjet iniciativní přístupy ke změnám a restrukturalizacím, které zahrnují: Opatření na podporu předvídání změn	Zahájení a implementace projektu Systémové předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce v roce 2013, s předpokládaným ukončením v polovině roku 2015. Průběh a implementace Národní soustavy povolání bude probíhat do konce roku 2014. Z rozhodnutí MPSV bude v následujícím období zahájení a implementace Národní soustavy povolání prováděna částečně z rozpočtu MPSV a projektem „Kompetence pro trh práce“ (KPTP). Průběh realizace závisí na navýšení a schválení rozpočtu MPSV na rok 2014 a na předložení a schválení projektu KPTP. Následná implementace NSP je plánována na roky 2014-2015.	2013-2014	MPSV sekce 4
8.6. Udržitelné zapojení do trhu práce mladých lidí ve věku 15-24 let, zejména těch, kteří nejsou zaměstnaní, nestudují nebo nejsou školeni Tato předběžná podmínka je aplikovatelná pouze u projektů podpořených v rámci Youth Employment Initiative	– Existence strategického rámce zaměřeného na podporu mladých lidí, který:	Strategie politiky zaměstnanosti MPSV bude zpracována do konce 1. pololetí roku 2014. MPSV v současné době připravuje program „Záruky pro mladé, který bude připraven k realizaci nejpozději do konce roku 2013. Ke spolupráci na zpracování a realizaci programu bylo přizváno MŠMT.	30.6.2014	MPSV sekce 4
	– je založen na důkaze;	Strategie politiky zaměstnanosti MPSV bude zpracována do konce 1. pololetí roku 2014. MPSV v současné době připravuje program „Záruky pro mladé, který bude připraven k realizaci nejpozději do konce roku 2013. Ke spolupráci na zpracování a realizaci programu bylo přizváno MŠMT.	30.6.2014 31.12.2013	MPSV sekce 4
	– zahrnuje všechny subjekty, které jsou relevantní pro řešení nezaměstnanosti mladých lidí;	Strategie politiky zaměstnanosti MPSV bude zpracována do konce 1. pololetí roku 2014. MPSV v současné době připravuje program „Záruky pro mladé, který bude připraven k realizaci nejpozději do konce roku 2013. Ke spolupráci na zpracování a realizaci programu bylo přizváno MŠMT.	30.6.2014 31.12.2013	MPSV sekce 4

	– umožňuje včasnou intervenci a zapojení nejvíce ohrožených mladých lidí;	Strategie politiky zaměstnanosti MPSV bude zpracována do konce 1. pololetí roku 2014. MPSV v současné době připravuje program „Záruky pro mladé, který bude připraven k realizaci nejpozději do konce roku 2013. Ke spolupráci na zpracování a realizaci programu bylo přizváno MŠMT.	30.6.2014 31.12.2013	MPSV sekce 4
	– zahrnuje doprovodná opatření pro vstup na trh práce, mobilitu a udržitelnou integraci mladých lidí, zejména těch, kteří nejsou v zaměstnání, nestudují nebo nejsou školeni, na trh práce	Strategie politiky zaměstnanosti MPSV bude zpracována do konce 1. pololetí roku 2014. MPSV v současné době připravuje program „Záruky pro mladé, který bude připraven k realizaci nejpozději do konce roku 2013. Ke spolupráci na zpracování a realizaci programu bylo přizváno MŠMT.	30.6.2014 31.12.2013	MPSV sekce 4
10.1. Existence a provedení vnitrostátního strategického rámce politiky v oblasti snižování chudoby zaměřené na aktivní začleňování osob vyloučených z trhu práce v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti.	Existuje vnitrostátní strategický rámec politiky v oblasti snižování chudoby, zaměřené na aktivní začleňování, který:	Strategie sociálního začleňování 2012-2020 bude dopracována do konce r.2013. Do konce roku 2014 předloží zmocněnkyně vlády pro lidská práva zprávu o naplňování strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011-2015 s návrhem na opatření do roku 2020.	31.12.2013 31. 12. 2014	MPSV sekce 9 Úřad vlády ČR (ASZ)
	poskytuje dostatek podkladů pro vypracovávání politik v oblasti snižování chudoby a umožňuje sledování vývoje,	Metodika pro rozšíření a specifikaci indikátorů k hodnocení pokroku vzhledem ke stanoveným cílům v oblasti potlačování chudoby a sociálního vyloučení v české republice bude zpracována do 31.12.2013.	31.12.2013	MPSV sekce 9, VUPSV
	Obsahuje opatření k dosažení národního cíle v oblasti chudoby a sociálního vyloučení (definováno v Národním programu reforem), který zahrnuje podporu udržitelných a kvalitních pracovních příležitostí pro osoby nejvíce ohrožené sociálním vyloučením včetně osob z marginalizovaných	Strategie sociálního začleňování 2012-2020 bude dopracována do konce r.2013. Do konce roku 2014 předloží zmocněnkyně vlády pro lidská práva zprávu o naplňování strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011-2015 s návrhem na opatření do roku 2020.	31.12.2013 31.12.2014	MPSV sekce 9, ÚV ČR

	komunit			
	Na základě identifikovaných potřeb zahrnuje opatření na podporu přesunu z institucionální do komunitní péče.	Strategie sociálního začleňování 2012-2020 bude dopracována do konce r.2013.	31.12.2013	MPSV sekce 9
10.3 Zdraví: existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky v oblasti zdraví v mezích článku 168 SFEU, zajišťujícího ekonomickou udržitelnost.	obsahuje systém monitorování a hodnocení.	V současné době je v platnosti dokument Zdraví 21, který obsahuje systém monitorování dosahovaných cílů a jejich indikátory-avšak bez cílových hodnot. Kritérium je tedy plněno jen částečně. Zdraví 21 bude nahrazeno materiálem Zdraví 2020, který bude předložen vládě ke schválení do 31.12.2013, a který již bude požadované kritérium naplňovat zcela.	31.12.2013	MZdr.
11. Účinnost veřejné správy v členských státech: existence strategického rámce politiky zaměřené na posilování účinnosti veřejné správy členského státu, včetně reformy veřejné správy	analýzu a strategické plánování právních, organizačních a/nebo procedurálních reformních opatření,	Analýza aktuálního stavu veřejné správy a na ni navazující Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ a Strategický rámec rozvoje e-governmentu 2014+.	Analýza schválena v 12/2011. Schválení obou strategických rámců v 02/2014.	MV
	vývoj systémů řízení jakosti,	V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ v návaznosti na analýzu aktuálního stavu veřejné správy. K oběma dokumentům je zpracovávána kritická studie OECD (zadáno MV), doporučení budou zpracována do obou dokumentů (první výsledky jsou očekávány během listopadu 2013) a zohledněna do verze, která bude zaslána do meziresortního připomínkového řízení.	02/2014	MV
	Integrovaná opatření pro zjednodušení a racionalizaci správních postupů	Strategický rámec rozvoje e-Governmentu 2014+ a Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky 2014+.	02/2014	MV
	rozvoj a provádění strategií a politik lidských zdrojů, včetně náborových plánů a možností uplatnění pracovníků, budování	V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+. Účinný zákon upravující postavení úředníků ve státní správě. Zákon č.312/2002 Sb. ze dne 13. června 2002o	02/2014 Účinnost zákona pravděpodobně od 1. ledna 2015,	MV, případně ve vztahu k novelizaci zákona č.218/2002 MPSV.

	kapacit a financování,	úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů Zákon upravující postavení úředníků ve státní správě - Vzhledem k tomu, že stávající platný zákon – č.218/2002 Sb. o službě státních zaměstnanců na správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech), nevstoupil doposud v účinnost je zapotřebí se na tuto skutečnost zaměřit, pravděpodobně cestou jeho novelizace či přijetím jiného obdobného zákona. Za tímto účelem vznikla pracovní skupina pod vedením ministerstva vnitra (setkání je plánováno na 8. listopad 2013) se zapojením všech relevantních aktérů (představitelé MV, MPSV, Úřad vlády, MMR, TA ČR, odborů apod.), která si klade za cíl vytvořit podmínky pro přijetí a vstup v účinnost takového zákona, v souladu s Národním programem reforem nejpozději do června 2014 (účinnost zákona v lednu 2015), dále v co nejkratším čase splnit úkol: konstituování základního akčního plánu pro přípravu a implementaci zákona upravující práva a povinnosti úředníků státní správy. Ministru vnitra dále vznikla úkolem z II. jednání Rady pro fondy společného strategického rámce povinnost jednou měsíčně hlásit pokrok v přípravách na přijetí takového zákona. Je připravován strategický dokument, který se zaměří na oblast rozvoje a řízení lidských zdrojů ve státní správě.	schválení pravděpodobně červen 2014. Schválení se očekává v I. čtvrtletí 2014.	
	rozvoj dovedností na všech úrovních hierarchie veřejné správy,	V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+ Zákon č.312/2002 Sb. ze dne 13. června 2002 o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů. Zákon upravující postavení úředníků ve státní správě. Je připravován strategický dokument, který se zaměří na oblast rozvoje a řízení lidských zdrojů ve státní správě.	02/2014 Schválen 7/2002 Účinnost zákona pravděpodobně od 1. ledna 2015, schválení pravděpodobně červen 2014 Schválení se očekává v I. čtvrtletí 2014	MV

	vývoj postupů a nástrojů pro sledování a hodnocení.	V rámci připravovaného Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014+. Zákon č.312/2002 Sb. ze dne 13. června 2002 o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů Zákon upravující postavení úředníků ve státní správě.	02/2014 Schválen 7/2002. Účinnost zákona pravděpodobně od 1. ledna 2015, schválení pravděpodobně červen 2014	MV
--	---	---	--	----

Činnosti, které jsou nutné pro splnění obecných předběžných podmínek
bude doplněno v souladu s textem Dohody o partnerství

10 SNIŽOVÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE PRO PŘÍJEMCE

Cíl snížení administrativní zátěže je chápán především jako redukce nákladů a času potenciálních žadatelů o podporu a příjemců podpory, a to v rámci celého procesu od přípravy žádosti o podporu po proplacení prostředků příjemci. Snižování administrativní zátěže pro příjemce navíc úzce souvisí s redukcí administrativní zátěže pro poskytovatele podpory.

Legislativa EU pro Evropské strukturální a investiční fondy obsahuje a stanovuje principy a pravidla, která by měla přímo či nepřímo vést ke snížení administrativní zátěže.

Pro snížení administrativní zátěže byly podniknuty kroky na národní úrovni za koordinace Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Usnesením vlády č. 184 ze dne 21. března 2012 bylo Ministerstvo pro místní rozvoj pověřeno předložit konkrétní návrh jednotného metodického prostředí pro programové období 2014–2020, jehož účelem je mj. nastavení pravidel a doporučení, která povedou k redukcí administrativní zátěže. Usnesením č. 610 ze dne 22. srpna 2012 vláda dále schválila návrhy na snížení legislativních bariér pro implementaci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie v programovém období let 2014–2020. Koncepce jednotného metodického prostředí, která zaštiťuje jednotlivé metodické pokyny k relevantním aspektům implementace Evropských strukturálních a investičních fondů, sjednocuje procesy implementace a tím má zvyšovat transparentnost a přehlednost pravidel a procesů pro potenciální příjemce podpory. Metodické pokyny, které vycházejí z koncepce, jsou závazné pro všechny řídicí orgány operačních programů v období 2014–2020.

Snížení administrativní zátěže bude dosahováno především díky elektronizaci procesů administrace, stanovením standardizovaných procesů s předem stanovenými lhůtami za účelem zkrácení délky lhůt při schvalování a proplácení podpory, harmonizací kontrolní činnosti, snížením počtu metodických dokumentů, nastavením a používáním jednotné terminologie apod.

V rámci budování jednotného metodického prostředí byla dosud přijata následující usnesení vlády: č. 345 ze dne 15. května 2013, kterým vláda vzala na vědomí Koncepci jednotného metodického prostředí jako součást pro naplňování cílů Dohody o partnerství, usnesení č. 401 ze dne 29. května 2013, kterým vláda schválila Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro programové období 2014 – 2020, usnesení č. 448 ze dne 12. června 2013, kterým vláda schválila Pravidla řízení a koordinace Dohody o partnerství v programovém období 2014 – 2020 a usnesení č. 597 ze dne 9. srpna 2013, kterým vláda schválila Soubor metodických dokumentů k oblastem evaluace, zásadám tvorby a používání indikátorů, způsobilosti výdajů a jejich vykazování a řízení rizik v programovém období let 2014 až 2020.

Přípravu jednotného monitorovacího systému zajišťovanou Ministerstvem pro místní rozvoj zaštiťuje usnesení č. 664 ze dne 8. září 2011, kterým vzala vláda na vědomí návrh dalšího postupu přípravy monitorovacího systému strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2014–2020 a schválila základní koncepci řešení monitorovacího systému strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2014–2020 a návrh rámcového harmonogramu dalšího postupu přípravy monitorovacího systému.

Nad rámec centrálně připravovaných zjednodušení administrativní zátěže připravuje MPSV jako ŘO OPZ další opatření při implementaci operačního programu, která mají za cíl snížit zátěž pro příjemce. Konkrétně se bude jednat zejména o:

- zjednodušení implementační struktury OPZ – implementační struktura bude zcela bez zprostředkujících subjektů, výzvy budou vyhlašovány pouze z úrovně řídicího orgánu

- tím dojde ke sladění úkonů, výkladu pravidel vůči žadatelům a příjemcům a k celkovému zpřehlednění implementační struktury pro příjemce,
- důraz na využívání zjednodušených forem vykazování výdajů – nepřímé náklady, jednotkové náklady, jednorázové paušální částky.

11 HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

11.1 Popis specifických aktivit na ochranu životního prostředí, změny klimatu

Operační program Zaměstnanost nemá vzhledem ke spolufinancování z ESF a primárně podpoře nehmotných investic přímý dopad na ochranu životního prostředí a změny klimatu. V širším kontextu podpory udržitelného rozvoje jako dosahování rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí však bude téma podpory udržitelného rozvoje zakomponováno do kritérií pro výběr projektů. Projekt, u nějž bude v rámci hodnocení identifikován negativní dopad na udržitelný rozvoj, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ.

Potenciální nepřímé pozitivní dopady projektů podporovaných z OPZ lze spatřovat zejména v oblasti podpory odborného vzdělávání pracovníků v sektorech šetrných k životnímu prostředí, ale i v případě podpory odborného vzdělávání sice v sektorech zatěžujících svojí činností životní prostředí, pokud však podporované vzdělávání přispěje k využití nových postupů a technologií, které jsou k životnímu prostředí šetrnější, než ty dosud využívané. Dále lze nepřímý pozitivní dopad podporovaných projektů předpokládat v případě podpory nově vytvářených pracovních příležitostí v odvětvích, která nezatěžují životní prostředí.

V rámci monitorování budou sbírána mj. data o případném příspěvku intervencí OPZ k udržitelnému rozvoji tak, aby bylo možné podporu vykazovat a v rámci evaluací vyhodnocovat. Případná doporučení vzešlá z evaluací k problematice udržitelného rozvoje pak budou zohledněna při nastavování parametrů výzev a podmínek pro realizaci projektů a pro případné úpravy aplikace horizontálního tématu udržitelný rozvoj v průběhu realizace operačního programu.

11.2 Popis specifických aktivit na rovné příležitosti a nediskriminaci

Problematika podpory rovných příležitostí a nediskriminace je v OPZ primárně řešena v prioritní ose 2 Sociální začleňování a boj s chudobou, a to v rámci všech jejích investičních priorit. Investiční priorita 2.1 je zaměřena na zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených na trhu práce, přičemž právě tyto osoby se často potýkají s kumulací znevýhodnění a v důsledku toho čelí přímé či nepřímé diskriminaci nejčastěji. Investiční priorita 2.2 je zaměřena na zlepšení přístupu ke kvalitním a udržitelným sociálním a zdravotním službám vč. služeb v oblasti podpory zdraví a zdravého životního stylu a prevence nemocí, službám pro rodiny a děti a dalším navazujícím službám podporujícím sociální začleňování. Podporována bude mj. transformace ústavních a pobytových služeb a rozvoj služeb komunitního typu. Investiční priorita 2.3 je pak zaměřena na řešení sociálního vyloučení a jeho koncentrace do sociálně problémových regionů a lokalit z místní úrovně. V sociálně vyloučených lokalitách sílí izolace části romské menšiny a podle odhadů může jít celkově až o sto tisíc obyvatel, jejichž možnosti zapojení do společenských struktur jsou velmi nízké.

Významný příspěvek k rovným příležitostem a nediskriminaci lze rovněž předpokládat také v prioritní ose 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly*, která se zaměřuje mj. na zvýšení participace mladých a starších osob, rodičů s dětmi, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením na trhu práce. Dále se realizace projektů s významným přínosem na problematiku rovných příležitostí a nediskriminace předpokládá v prioritní ose 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce, která se tematicky zaměřuje mj. na oblast sociálního začleňování sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením a chudobou ohrožených osob.

Při programování, řízení, monitorování a evaluacích bude brán zřetel na příspěvek k rovnému zacházení, aby měly všechny sociální skupiny stejný přístup k čerpání prostředků ESF (např. etnické menšiny, osoby se zdravotním postižením apod.). Kromě Prioritní osy 2

Sociální začleňování a boj s chudobou zaměřené primárně na integraci sociálně vyloučených skupin na trh práce, je nutné, aby princip rovných příležitostí a nediskriminace byl respektován a podporován rovněž v dalších prioritních osách a investičních prioritách. Významné je zejména zajištění, aby realizátoři projektů v rámci podpory rovného přístupu náležitě zohledňovali specifické potřeby jednotlivých cílových skupin a využívali např. doprovodná opatření k odstranění možných bariér účasti v projektech pro cílové skupiny. Téma rovných příležitostí a nediskriminace bude proto zakomponováno do kritérií pro výběr projektů. Bude usilováno o to, aby podpořené projekty přispívaly k naplňování principu rovných příležitostí a nediskriminace všude, kde je to relevantní. Projekt, u něž bude v rámci hodnocení identifikován negativní dopad na rovné příležitosti a nediskriminaci, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ.

V rámci monitorování budou v souladu s požadavky přílohy 1 nařízení o ESF sbírána mj. data o případném znevýhodnění podpořených osob tak, aby bylo možné podporu pro znevýhodněné osoby a naplňování principu rovných příležitostí a nediskriminace vykazovat a v rámci evaluací vyhodnocovat. Takto získaná doporučení pak budou zohledněna při nastavování parametrů výzev a podmínek pro realizaci projektů a pro případné úpravy aplikace horizontálního tématu rovné příležitosti a nediskriminace v průběhu realizace operačního programu.

11.3 Popis příspěvku k rovnosti žen a mužů

Problematika podpory rovných příležitostí žen a mužů je v OPZ primárně řešena v prioritní ose 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, investiční prioritě 1.2 *Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života*. Problémy, kterým ženy na trhu práce v ČR čelí, jsou detailně popsány v investiční prioritě 1.2. Zmínit lze zejména velké rozdíly v míře zaměstnanosti mužů a žen, velké rozdíly v odměňování žen a mužů (v roce 2010 největší v celé EU-27), nedostatečná kapacita zařízení péče o děti předškolního věku, malé využívání flexibilních forem práce a horizontální a vertikální segregace trhu práce v ČR.

Významný příspěvek k rovnosti žen a mužů lze rovněž předpokládat také v investiční prioritě 1.1 *Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků*, která se mj. zaměřuje na podporu flexibilních forem zaměstnání jako způsobu vytváření podmínek zejména pro uplatnění žen, mladších lidí a starších osob na trhu práce.

Při programování, řízení, monitorování a evaluacích bude brán zřetel na příspěvek podporovaných intervencí k rovnosti žen a mužů. Kromě investiční priority 1.2 *Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života* zaměřené výhradně na specifická opatření na podporu rovnosti žen a mužů, je nutné, aby princip rovnosti žen a mužů byl respektován a podporován rovněž v dalších prioritních osách a investičních prioritách. Významné je zejména zajištění, aby realizátoři projektů v rámci podpory rovnosti žen a mužů náležitě zohledňovali specifické potřeby jednotlivých cílových skupin a využívali např. doprovodná opatření k odstranění možných bariér, které ženám brání v účasti v projektech (péče o děti a další členy rodiny, dopravní dostupnost apod.). Téma rovných příležitostí žen a mužů bude proto zakomponováno do kritérií pro výběr projektů. Bude usilováno o to, aby podpořené projekty přispívaly k naplňování principu rovnosti žen a mužů všude, kde je to relevantní. Projekt, u něž bude v rámci hodnocení identifikován negativní dopad na rovné příležitosti žen a mužů, nebude moci být podpořen z prostředků OPZ.

V rámci monitorování budou v souladu s požadavky přílohy 1 nařízení o ESF sbírána mj. data o pohlaví podpořených osob tak, aby bylo možné podporu pro ženy a naplňování principu rovnosti žen a mužů vykazovat a v rámci evaluací vyhodnocovat. Takto získaná doporučení pak budou zohledněna při nastavování parametrů výzev a podmínek pro realizaci projektů a pro případné úpravy aplikace horizontálního tématu rovnost žen a mužů v průběhu realizace operačního programu.

Seznam zkratk

APZ	aktivní politika zaměstnanosti
CIA	hodnocení korupčních rizik (corruption impact assessment)
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
CSR	Specifická doporučení Rady (country specific recommendation)
ČR	Česká republika
EaSI	program Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIB	Evropská investiční banka
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ICT	informační a komunikační technologie
IP	investiční priorita
IPRÚ	Integrované plány rozvoje území
IROP	Integrovaný regionální operační program
IS 2014+	informační systém pro sledování údajů o podpořených osobách v programovém období 2014-2020
ISCED	mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání
ITI	Integrované územní investice
IZS	Integrovaný záchranný systém
MAS	místní akční skupiny
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MS 2014+	jednotný monitorovací systém pro strukturální fondy a Fond soudržnosti v programovém období 2014-2020
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZdr.	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
NNO	nestátní neziskové organizace
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NPR	Národní program reform
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OPOÚ	obec s pověřeným obecním úřadem
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP PPR ČR	Operační program Praha pól růstu České republiky
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
ORP	obec s rozšířenou působností
OSS	organizační složky státu
PO	prioritní osa
PRV	Program rozvoje venkova
RIA	hodnocení dopadu regulace (regulatory impact assessment)
SC	specifický cíl
SMK	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti
SRR	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
TA	technická asistence
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
YEI	Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže (Youth employment initiative)

Seznam tabulek

Tabulka 1: Národní cíle Strategie Evropa 2020	30
Tabulka 2: Specifické kvantifikované národní cíle Strategie Evropa 2020	31
Tabulka 3: Přehled zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit	37
Tabulka 4: Přehled investiční strategie programu	42
Tabulka 5: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.1	46
Tabulka 6: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.1	49
Tabulka 7: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.2	50
Tabulka 8: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.2	53
Tabulka 9: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.3	55
Tabulka 10: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.3	58
Tabulka 11: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.4	60
Tabulka 12: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.4	62
Tabulka 13: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 1.5	65
Tabulka 14: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 1.5	67
Tabulka 15: Výkonnostní rámec prioritní osy 1	68
Tabulka 16: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 2.1	72
Tabulka 17: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 2.1	78
Tabulka 18: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 2.2	81
Tabulka 19: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 2.2	86
Tabulka 20: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 2.3	88
Tabulka 21: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 2.3	90
Tabulka 22: Výkonnostní rámec prioritní osy 2	91
Tabulka 23: Společné a specifické výsledkové indikátory za prioritní osu 3	96
Tabulka 24: Společné a specifické výstupové indikátory za prioritní osu 3	101
Tabulka 25: Výkonnostní rámec prioritní osy 3	102
Tabulka 26: Společné a specifické výsledkové indikátory za investiční prioritu 4.1	106
Tabulka 27: Společné a specifické výstupové indikátory za investiční prioritu 4.1	109
Tabulka 28: Výkonnostní rámec prioritní osy 4	110
Tabulka 29: Specifické výsledkové indikátory za prioritní osu 5	111
Tabulka 30: Společné a specifické výstupové indikátory za prioritní osu 5	113
Tabulka 31: Tabulka uvádějící pro jednotlivé roky v souladu s čl. 53, 110 a 111 návrhu obecného nařízení, výši celkových finančních závazků plánovaných podpor z jednotlivých fondů (EUR) (čl. 87 písm. (d) a (i) návrhu obecného nařízení)	114
Tabulka 32: Finanční plán operačního programu	115
Tabulka 33 Rozdělení alokace investiční priority 1.5 zaměřené na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mládeže mezi ESF a specifickou alokaci na YEI a mezi různé kategorie regionů pro ESF	116
Tabulka 34 Rozdělení finančního plánu operačního programu dle prioritních os, kategorií regionů a relevantních tematických cílů	117
Tabulka 35 Orientační částky podpory využité na opatření zaměřená na klimatické změny (čl. 24 odst. 5 návrhu obecného nařízení)	117
Tabulka 36 Indikativní finanční alokace na ITI Prioritní osa	121
Tabulka 37 Indikativní příspěvek operačního programu k řešení specifických potřeb území/cílových skupin nejvíce zasažených chudobou	126

Příloha č. 1 Seznam partnerů zapojených do přípravy OPZ

Seznam partnerů	Počet zástupců partnerů v pracovní skupině a jejích podskupinách					
	Pracovní skupina pro programování	PPS Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	PPS rovnost žen a mužů	PPS Sociální začleňování a boj s chudobou	PPS Sociální inovace a mezinárodní spolupráce	PPS Veřejná správa
Ministerstvo práce a sociálních věcí – sekce fondů EU	3	6	5	7	7	4
Ministerstvo práce a sociálních věcí – sekce pro zaměstnanost	1	7	1	4	2	-
Ministerstvo práce a sociálních věcí – sekce ekonomická	1	-	-	-	-	-
Ministerstvo práce a sociálních věcí – odbor sociálního začleňování a rovných příležitostí (včetně zastoupení Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů)	2	-	2	2	-	-
Ministerstvo práce a sociálních věcí – sekce sociální a rodinné politiky	2	-	-	3	-	-
Ministerstvo práce a sociálních věcí – odbor EU a mezinárodní spolupráce	1	-	-	-	-	-
Ministerstvo práce a sociálních věcí – Fond dalšího vzdělávání	1	2	-	-	-	-
Úřad práce ČR	-	3	-	-	-	-
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2	1	-	1	-	1
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1	1	-	1	-	-
Ministerstvo zdravotnictví	1	-	-	2	-	1
Ministerstvo vnitra	1	-	1	2	-	2
Ministerstvo zemědělství	1	2	-	1	-	-
Ministerstvo spravedlnosti	1	-	-	1	1	1
Ministerstvo obrany	-	-	-	1	-	1
Ministerstvo pro místní rozvoj	1	1	-	2	-	2
Ministerstvo financí	1	-	-	-	-	-
Ministerstvo životního prostředí	-	-	-	1	-	-
Asociace krajů	1	2	2	3	3	3
Svaz měst a obcí	1	1	1	2	1	2
Magistrát hl. m. Prahy	1	-	-	-	-	-
Svaz průmyslu a dopravy	1	1	-	-	-	-
Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů	1	1	-	1	1	-
Českomoravská konfederace odborových svazů	1	-	1	-	-	-

Asociace samostatných odborů	1	-	-	-	-	-
Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	1	-	-	-	-	-
Rada vlády pro NNO	2	-	-	-	-	-
Agentura pro sociální začleňování	1	1	-	2	1	-
Asociace NNO v ČR a další experti	1	2	16	9	2	-
Hospodářská komora ČR	-	1	-	-	-	-
Asociace institucí vzdělávání dospělých	-	1	-	-	-	-
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí	-	-	1	-	-	-
Český statistický úřad	-	-	1	-	-	-
Akademie věd ČR	-	-	2	-	-	-
Univerzita Karlova Praha	-	-	1	-	-	-
Národní síť Místních akčních skupin	1	-	-	3	-	-
Spolek pro obnovu venkova	-	-	-	1	-	-
Svaz místních samospráv ČR	1	-	-	2	-	2
Technologická agentura ČR	1	-	-	1	1	-
Komise pro sociální začleňování	-	-	-	45	-	-
Národní bezpečnostní úřad	-	-	-	-	-	1
Úřad vlády – odbor koordinace protidrogové politiky	-	-	-	1	-	-